

דוחות כספיים ביניים

ליום 31 במרס 2016

דוח כספיים ביניים

ליום 31 במרס 2016

פרק א': דוח הדירקטוריון

פרק ב': דוחות כספיים

פרק ג': דיווח בדבר "הערך גלום"

מספר חברה: 512245812

משרד ראשי: ז'בוטינסקי 7 רמת גן 5252007
מוקד שיחות לקוחות ארצי: 03-7107777 | 2000*
פקס: 03-5480297
www.menoramivt.co.il

פרק א': דוח הדירקטוריון

דוח הדירקטוריון לדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2016

הננו מתכבדים להגיש את הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים ליום 31 במרס, 2016, של מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ - החברה המנהלת (להלן - "מנורה מבטחים פנסיה וגמל" או "החברה"), של קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהולה. יש לקרוא דוח זה יחד עם דוח תיאור עסקי התאגיד, דוח הדירקטוריון, הדוחות הכספיים, הדוחות האקטואריים וסקירות ההנהלה ליום 31 בדצמבר, 2015.

תיאור תמציתי של החברה ושל המגזרים שבניהולה

מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ

החברה, הינה חברה בת בבעלות ובשליטה מלאה של מנורה מבטחים החזקות בע"מ, שהינה חברה ציבורית אשר מניותיה מוחזקות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ. החברה פועלת כחברה מנהלת של קרנות פנסיה וקופות גמל בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א - 1981 ולחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה - 2005 (להלן - "חוק קופות הגמל"), ולצורך כך, החברה הינה בעלת רישיון מבטח, שבהתאם לסעיף 7 לחוק הפיקוח על הגמל, נחשב גם כרישיון חברה מנהלת לגבי כל קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהולה.

תחומי פעילות - כללי

החברה פועלת בארבעה תחומי פעילות - ניהול קרנות פנסיה (להלן - "תחום הפנסיה"), ניהול קופות גמל (להלן - "תחום הגמל"), ניהול קופות השתלמות (להלן - "תחום השתלמות"), וניהול מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה (להלן - "תחום מסלולי קופות מבטיחי תשואה"). במסגרת תחום הגמל ותחום ההשתלמות נכללות גם קופת גמל וקרן השתלמות בניהול אישי, אשר החברה החליטה לחדול מלנהל, והיא החלה בתהליך של סיום ההתקשרות עם לקוחות קופות אלו והעברתם לקופות גמל בניהול אישי של חברות מנהלות מתחרות - לאחר שתהליך נידוד הלקוחות יסתיים, יסגרו קופות אלו. התהליך צפוי להסתיים במהלך שנת 2016.

להלן פירוט המוצרים השונים שמנוהלים על ידי החברה בתחומי הפעילות השונים שלה נכון למועד הדוח זה:

מס'	שם הקופה	סוג הקופה
1.	מבטחים החדשה	קרן פנסיה חדשה מקיפה
2.	מבטחים החדשה פלוס	קרן פנסיה חדשה כללית
3.	מנורה מבטחים השתלמות	קרן השתלמות
4.	מנורה מבטחים תגמולים ופיצויים	קופת גמל לחסכון ¹ , קופת גמל לתגמולים וקופת גמל אישית לפיצויים
5.	מור מנורה מבטחים	קופת גמל לחסכון ² , קופת גמל לתגמולים וקופת גמל אישית לפיצויים, קופה סקטוריאלית
6.	מנורה מבטחים יותר	קופת גמל לחסכון ³ , קופת גמל לתגמולים וקופת גמל אישית לפיצויים, כוללת 3 מסלולים מבטיחי תשואה ומסלול כללי
7.	מנורה מבטחים אמיר	קופת גמל לחסכון ⁴ , קופת גמל לתגמולים וקופת גמל אישית לפיצויים, כוללת 2 מסלולים מבטיחי תשואה ומסלול כללי
8.	מנורה מרכזית לפיצויים	קופה מרכזית לפיצויים
9.	מבטחים מרכזית לפיצויים	קופה מרכזית לפיצויים
10.	מנורה מבטחים משתתפת בפנסיה תקציבית	קופת גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית
11.	מבטחים קופת גמל למטרות חופשה, חגים והבראה	קופת גמל למטרה אחרת - חופשה והבראה
12.	מנורה מבטחים גמל בניהול אישי (**)	קופת גמל לחסכון ⁵ וקופת גמל לתגמולים - בניהול אישי
13.	מנורה מבטחים השתלמות בניהול אישי (**)	קרן השתלמות - בניהול אישי
14.	רשף קופת גמל לתגמולים	קופת גמל לחסכון ⁶ , קופת גמל לתגמולים וקופת גמל אישית לפיצויים, קופה סקטוריאלית
15.	הילה קופת גמל לתגמולים ולפיצויים	קופת גמל לחסכון ⁷ , קופת גמל לתגמולים וקופת גמל אישית לפיצויים, קופה סקטוריאלית

(*) קופות אלו נקראו, עד לתיקון מס' 13 לחוק קופות הגמל, קופות גמל לא משלמות לקצבה.
 (**) החברה החלה בתהליך מסודר של סגירת קופות אלו, אשר צפוי להסתיים במהלך שנת 2016.

תחום הפנסיה

תחום הפנסיה כולל 2 קרנות פנסיה: מבטחים החדשה - קרן פנסיה חדשה מקיפה (להלן - "מבטחים החדשה" או "הקרן") ומבטחים החדשה פלוס - קרן פנסיה חדשה כללית, (להלן - "מבטחים החדשה פלוס").

מבטחים החדשה

מבטחים החדשה הינה קרן פנסיה חדשה מקיפה, שהוקמה בשנת 1995, בה מבטחים עובדים שכירים ועצמאים (עובדים-עצמאים, עובדים-שכירים המפקידים כספים בקרן במעמד עצמאי ועצמאים), שהחלו להיות מבטחים בקרן פנסיה משנת 1995 ואילך. הקרן מעניקה כיסויים למקרי מוות, אובדן כושר עבודה ופרישה לפנסיה בגיל זקנה. תקרת ההפקדה החודשית בקרן הינה 20.5% מכפל השכר הממוצע במשק (בשנת 2015 עמד השכר הממוצע במשק על 9,260 ש"ח ואילו החל מחודש ינואר 2016, השכר הממוצע במשק עומד על 9,464 ש"ח). לפרטים נוספים - ראה סעיף 5 בדוח עסקי התאגיד ליום 31 בדצמבר 2015.

נכון לתקופת הדוח, מנוהלים ב"מבטחים החדשה" שלושה עשר מסלולי השקעה למבטחים, לאחר שביום 1 באפריל, 2016 נסגר מסלול כללי ב', ועל עמיתיו הוחל מודל השקעות תלוי גיל (מסלולי יעד לפרישה), באופן שהם שוייכו למסלול יעד לפרישה המתאים לגילם, אלא אם בחרו אחרת.

מבטחים החדשה פלוס

מבטחים החדשה פלוס הינה קרן פנסיה חדשה כללית (המכונה "קרן כללית" או "קרן משלימה") המיועדת להפקדות דמי גמולים משכר העולה על כפל השכר הממוצע במשק ולהפקדות חד-פעמיות לצורך רכישת קצבה. הקרן הוקמה בשנת 1997. להבדיל ממבטחים החדשה, במבטחים החדשה פלוס אין מגבלה על גובה ההפקדה החודשית ומבטחים החדשה פלוס מקבלת גם הפקדות חד-פעמיות שאינן מוגבלות בסכום. לפרטים נוספים ראה סעיף 5 לדוח עסקי התאגיד ליום 31 בדצמבר, 2015.

החל מיום 1 בינואר, 2016 נסגר המסלול הכללי האמור לעיל למצטרפים חדשים והוקמו במבטחים החדשה פלוס תשעה מסלולי השקעה תלויי גיל (מסלולי יעד לפרישה) זהים למסלולי מבטחים החדשה ומסלול כללי (שנסגר למצטרפים חדשים החל מיום 1 בינואר, 2016). ביום 1 באפריל, 2016 נסגר המסלול הכללי, ועל עמיתיו הוחל מודל השקעות תלוי גיל (מסלולי יעד לפרישה), באופן שהם שוייכו למסלול יעד לפרישה המתאים לגילם, אלא אם יבחרו אחרת.

תחום ניהול קופות גמל

תחום ניהול קופות גמל, מעניק לחוסך אפשרות חיסכון לטווח ארוך (קופת גמל לחסכון, תוך קבלת הטבות מס שונות ואפשרות, בתנאים מסוימים, למשיכת הסכומים שנצברו כסכום חד פעמי. הקופות אינן מעניקות כיסוי ביטוחי לעמיתיהן. במסגרת התחום מנוהלות כל יתר קופות גמל שבניהול החברה, הנמנות על הסוגים הבאים: קופות גמל לחסכון (שלעניין הכספים שהופקדו בהן עד סוף שנת 2007 מוסיפות להתנהל כקופות גמל לתגמולים) שהן גם קופות גמל אישיות לפיצויים, קופות מרכזיות (לפיצויים, וכן קופת גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית), קופות גמל למטרה אחרת וקופות גמל בניהול אישי. בסה"כ מנוהלות בתחום האמור 10 קופות שונות כמפורט:

מס'	שם הקופה	סוג הקופה
1.	מנורה מבטחים תגמולים ופיצויים	קופת גמל לחסכון, קופת גמל לתגמולים וקופת גמל אישית לפיצויים
2.	מור מנורה מבטחים	קופת גמל לחסכון, קופת גמל לתגמולים וקופת גמל אישית לפיצויים, קופה סקטוריאלית
3.	מנורה מבטחים יותר - מסלול ד'	קופת גמל לחסכון, קופת גמל לתגמולים וקופת גמל אישית לפיצויים
4.	מנורה מבטחים אמיר כללי	קופת גמל לחסכון, קופת גמל לתגמולים וקופת גמל אישית לפיצויים
5.	מנורה מרכזית לפיצויים	קופה מרכזית לפיצויים
6.	מבטחים מרכזית לפיצויים	קופה מרכזית לפיצויים
7.	מנורה מבטחים משתתפת בפנסיה תקציבית	קופת גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית
8.	מבטחים קופת גמל למטרות חופשה, חגים והבראה	קופת גמל למטרה אחרת - חופשה והבראה
9.	רשף קופת גמל לתגמולים	קופת גמל לחסכון וקופת גמל לתגמולים לשכירים
10.	הילה קופת גמל לתגמולים ולפיצויים	קופת גמל לחסכון, קופת גמל לתגמולים וקופת גמל אישית לפיצויים

כאמור לעיל, החברה מנהלת בתחום זה גם קופת גמל בניהול אישי, המצויה בתהליך של סגירה.

תחום ניהול קרנות השתלמות

תחום קרנות מעניק לחוסך אפשרות חיסכון לטווח בינוני/ארוך תוך קבלת הטבות מס שונות ואפשרות למשיכת הסכומים שנצברו כסכום חד פעמי. התחום כולל ניהול קרן השתלמות אחת - מנורה מבטחים השתלמות. כאמור לעיל, החברה מנהלת בתחום זה גם קרן השתלמות בניהול אישי, המצויה בתהליך של סגירה.

תחום ניהול מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה

תחום ניהול מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה כולל חמישה מסלולים בשתי קופות (מנורה מבטחים יותר ומנורה מבטחים אמיר). בתחום לא נכללו המסלולים הכלליים של הקופות הנ"ל. מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה חסומות להצטרפות עמיתים חדשים.

ריכוז תוצאות הפעילות
ריכוז תוצאות הפעילות לתקופה ינואר - מרס 2016

סך הכל	מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה	קרנות השתלמות	קופות גמל לתגמולים ואישיות לפיצויים, קופות מרכזיות לפיצויים ומטרה אחרת	קרנות פנסיה חדשות		
				כללית	מקיפה	
						מספר עמיתים:
526,223				8,053	518,170	פעילים (*)
653,259				48,145	605,114	לא פעילים
						מקבלי קצבה:
						זכאים קיימים לפנסיה:
321					321	זקנה
694					694	שארים
225					225	נכות
						פנסיונרים:
8,658				851	7,807	זקנה
3,602				208	3,394	שארים
3,425				12	3,413	נכות
1,196,407				57,269	1,139,138	סה"כ
						מספר חשבונות עמיתים:
239,747	1,343	92,952	145,452			פעילים (*)
767,989	33,087	86,212	648,690			לא פעילים
						נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח)
62,449,007	420,921	2,438,340	2,855,366	276,286	56,458,094	פעילים (*)
27,445,275	4,232,594	1,826,763	6,152,657	692,850	14,540,411	לא פעילים
						בגין מקבלי קצבה - זכאים קיימים לפנסיה: (**)
137,680					137,680	זקנה
207,573					207,573	שארים
57,747					57,747	נכות
						בגין מקבלי קצבה - פנסיונרים: (**)
2,018,836				58,913	1,959,923	זקנה
1,457,823				11,708	1,446,115	שארים
1,306,075				991	1,305,084	נכות

סך הכל	מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה	קרנות השתלמות	קופות גמל לתגמולים ואישיות לפיצויים, קופות מרכזיות לפיצויים ומטרה אחרת	קרנות פנסיה חדשות		
				כללית	מקיפה	
						נתונים תוצאתיים: (באלפי ש"ח):
389,220	-	137,047	29,532	23,053	199,588	דמי גמולים משונתים עבור מצטרפים חדשים
2,450,272	3,212	198,663	127,577	48,061	2,072,759	תקבולים מדמי גמולים
814,553	-	152,279	169,459	6,941	485,874	העברות צבירה לקרן/לקופה (***)
327,563	-	39,702	65,195	2,602	220,064	העברות צבירה מהקרן/מהקופה (***)
550,117	15,080	93,684	128,917	2,757	309,679	פדיונות
						תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה:
1,363					1,363	פנסיית זקנה
1,942					1,942	פנסיית נכות
3,281					3,281	פנסיית שארים
						תשלומים לפנסיונרים:
27,597				720	26,877	פנסיית זקנה
60,897				55	60,842	פנסיית נכות
19,023				118	18,905	פנסיית שארים
(843,050)	12,601	(24,856)	(58,074)	(9,472)	(763,249)	עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לשנה
						דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח):
71,498	4,669	7,628	13,862	1,518	43,821	פעילים ולא פעילים
6,655				81	6,574	מקבלי קצבה
61,828			800	817	60,211	דמי ניהול שנגבו מהפקדות (באלפי ש"ח):
						שיעור דמי ניהול ממוצע מנכסים (באחוזים):
	0.40	0.74	0.52	0.64	0.21	פעילים
	0.40	0.75	0.59	0.70	0.43	לא פעילים

סך הכל	מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה	קרנות השתלמות	קופות גמל לתגמולים ואישיות לפיצויים, קופות מרכזיות לפיצויים ומטרה אחרת	קרנות פנסיה חדשות		
				כללית	מקיפה	
				0.50	0.50	מקבלי קצבה
			1.00	2.24	2.90	<u>שיעור דמי ניהול</u> <u>ממוצע מהפקדות</u> <u>(באחוזים):</u>
						<u>שיעור עודף/גרעון</u> <u>אקטוארי (באחוזים):</u>
					(0.19)	עמיתים/מבוטחים
					(0.19)	זכאים קיימים לפנסיה
					(0.19)	פנסיונרים
				(0.08)		מבוטחים במסלול יסוד
				(0.01)		מבוטחים במסלול מקיף
				(0.08)		פנסיונרים שמועד זכאותם לפנסיה הינו החל מיום 1 בינואר, 2008
				1.59		פנסיונרים שמועד זכאותם לפנסיה הינו עד ליום 31 בדצמבר, 2007

(* מבטח פעיל הינו מבטח ששולמו בגינו דמי גמולים באחד משלושת החודשים שקדמו ליום הדיווח ושיתרתו הצבורה ביום הדיווח גבוהה מ-אפס).

(**) ללא עתודה.

*** בנטרול העברות צבירה בין מסלולי קופות הגמל מבטיחי תשואה לקופות גמל לתגמולים ואישיות לפיצויים בסך של 36,590 אלפי ש"ח.

עמיתים לא פעילים לתקופה ינואר - מרס 2016

סך הכל	מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה	קרנות השתלמות	קופות גמל לתגמולים ואישיות לפיצויים, קופות מרכזיות לפיצויים ומטרה אחרת	קרנות פנסיה חדשות		
				מקיפה	כללית	
						חשבונות מנותקי קשר:
153,091	3,423	4,390	95,871	469	48,938	מספר חשבונות
1,205,957	120,415	47,934	236,189	3,507	797,912	נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)
1,411	110	108	290	7	896	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
	0.37	0.90	0.49	0.80	0.45	שיעור דמי ניהול ממוצע מנכסים (באחוזים) *

(*) בחישוב שנתי

ריכוז תוצאות הפעילות לתקופה ינואר - מרס 2015

סך הכל	מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה	קרנות השתלמות	קופות גמל לתגמולים ואישיות לפיצויים, קופות מרכזיות לפיצויים ומטרה אחרת	קרנות פנסיה חדשות		
				כללית	מקיפה	
						מספר עמיתים:
522,135				13,854	508,281	פעילים (*)
587,120				33,661	553,459	לא פעילים
						מקבלי קצבה:
						זכאים קיימים לפנסיה:
318					318	זקנה
712					712	שארים
247					247	נכות
						פנסיונרים:
7,006				682	6,324	זקנה
2,989				129	2,860	שארים
2,793				8	2,785	נכות
1,123,320				48,334	1,074,986	סה"כ
						מספר חשבונות עמיתים:
194,756	1,519	76,171	117,066			פעילים (*)
570,606	35,729	60,645	474,232			לא פעילים
						נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח)
59,559,774	458,564	1,967,325	2,248,908	459,539	54,425,438	פעילים (*)
21,546,368	4,189,954	1,541,030	4,549,234	359,633	10,906,517	לא פעילים
						בגין מקבלי קצבה - זכאים קיימים לפנסיה: (**)
143,003					143,003	זקנה
217,638					217,638	שארים
62,135					62,135	נכות
						בגין מקבלי קצבה - פנסיונרים: (**)
1,631,918				53,353	1,578,565	זקנה
1,190,753				11,636	1,179,117	שארים
1,104,208				490	1,103,718	נכות

סך הכל	מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה	קרנות השתלמות	קופות גמל לתגמולים ואישיות לפיצויים, קופות מרכזיות לפיצויים ומטרה אחרת	קרנות פנסיה חדשות		
				מקיפה	כללית	
						נתונים תוצאתיים: (באלפי ש"ח):
681,890	-	150,293	26,391	101,842	403,364	דמי גמולים משונתים עבור מצטרפים חדשים
2,078,878	3,529	149,167	66,429	45,010	1,814,743	תקבולים מדמי גמולים
663,553	-	136,916	192,790	1,146	332,701	העברות צבירה לקרן/לקופה (***)
319,340	-	37,613	62,781	2,111	216,835	העברות צבירה מהקרן/מהקופה (***)
460,138	14,462	81,024	92,362	2,281	270,009	פדיונות
						תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה:
1,338					1,338	פנסיית זקנה
2,092					2,092	פנסיית נכות
3,342					3,342	פנסיית שארים
						תשלומים לפנסיונרים:
21,537				626	20,911	פנסיית זקנה
45,057				33	45,024	פנסיית נכות
15,178				124	15,054	פנסיית שארים
2,722,515	(20,616)	102,480	216,226	34,002	2,390,423	עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לשנה
						דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח):
67,783	4,697	6,849	12,417	1,304	42,516	פעילים ולא פעילים
5,490				83	5,407	מקבלי קצבה
58,333			791	864	56,678	דמי ניהול שנגבו מהפקדות (באלפי ש"ח):
						שיעור דמי ניהול ממוצע מנכסים (באחוזים):
	0.40	0.79	0.66	0.62	0.19	פעילים
	0.40	0.81	0.77	0.74	0.42	לא פעילים

סך הכל	מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה	קרנות השתלמות	קופות גמל לתגמולים ואישיות לפיצויים, קופות מרכזיות לפיצויים ומטרה אחרת	קרנות פנסיה חדשות		
				כללית	מקיפה	
				0.50	0.50	מקבלי קצבה
			1.65	1.88	3.12	<u>שיעור דמי ניהול</u> <u>ממוצע מהפקדות</u> <u>(באחוזים):</u>
						<u>שיעור עודף/גרעון</u> <u>אקטוארי (באחוזים):</u>
					(0.14)	עמיתים/מבוטחים
					(0.14)	זכאים קיימים לפנסיה
					(0.14)	פנסיונרים
				0.05		מבוטחים במסלול יסוד
				0.38		מבוטחים במסלול מקיף
				(1.88)		פנסיונרים שמועד זכאותם לפנסיה הינו החל מיום 1 בינואר, 2008
				0.53		פנסיונרים שמועד זכאותם לפנסיה הינו עד ליום 31 בדצמבר, 2007

(*) מבוסס פעיל הינו מבוסס ששולמו בגינו דמי גמולים באחד משלושת החודשים שקדמו ליום הדיווח ושיתרתו הצבורה ביום הדיווח גבוהה מ-אפס.

(**) ללא עתודה.

(***) בנטרול העברות צבירה בין מסלולי קופות הגמל מבטיחי תשואה לקופות גמל לתגמולים ואישיות לפיצויים בסך של 49,931 אלפי ש"ח.

עמיתים לא פעילים לתקופה ינואר מרס 2015

סך הכל	מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה	קרנות השתלמות	קופות גמל לתגמולים ואישיות לפיצויים, קופות מרכזיות לפיצויים ומטרה אחרת	קרנות פנסיה חדשות		
				מקיפה	כללית	
						חשבונות מנותקי קשר:
158,421	4,678	1,085	107,750	465	44,443	מספר חשבונות
1,269,394	61,010	18,228	176,063	5,175	1,008,918	נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)
1,686	61	45	430	10	1,140	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
	0.40	0.99	0.98	0.77	0.45	שיעור דמי ניהול ממוצע מנכסים (באחוזים) *

(*) בחישוב שנתי

ריכוז תוצאות הפעילות לשנת 2015

סך הכל	מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה	קרנות השתלמות	קופות גמל לתגמולים ואישיות לפיצויים, קופות מרכזיות לפיצויים ומטרה אחרת	קרנות פנסיה חדשות		
				כללית	מקיפה	
						מספר עמיתים:
540,652				13,607	527,045	פעילים (*)
620,439				37,920	582,519	לא פעילים
						מקבלי קצבה:
						זכאים קיימים לפנסיה:
320					320	זקנה
704					704	שארים
227					227	נכות
						פנסיונרים:
8,220				808	7,412	זקנה
3,462				190	3,272	שארים
3,257				10	3,247	נכות
1,177,281				52,535	1,124,746	סה"כ
						מספר חשבונות עמיתים:
267,129	1,322	92,069	173,738			פעילים (*)
704,604	33,565	73,278	597,761			לא פעילים
						נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח)
65,589,288	453,686	2,457,089	3,301,362	582,578	58,794,573	פעילים (*)
23,243,251	4,235,686	1,615,314	5,661,811	354,859	11,375,581	לא פעילים
						בגין מקבלי קצבה - זכאים קיימים לפנסיה: (**)
135,687					135,687	זקנה
208,159					208,159	שארים
58,146					58,146	נכות
						בגין מקבלי קצבה - פנסיונרים: (**)
1,873,125				54,333	1,818,792	זקנה
1,329,934				11,046	1,318,888	שארים
1,220,222				637	1,219,585	נכות

סך הכל	מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה	קרנות השתלמות	קופות גמל לתגמולים ואישיות לפיצויים, קופות מרכזיות לפיצויים ומטרה אחרת	קרנות פנסיה חדשות		
				כללית	מקיפה	
						נתונים תוצאתיים: (באלפי ש"ח):
1,181,480	-	234,368	56,449	49,520	841,143	דמי גמולים משונתים עבור מצטרפים חדשים
9,440,135	13,053	722,400	442,806	200,499	8,061,377	תקבולים מדמי גמולים
2,916,162	-	539,326	654,953	12,426	1,709,457	העברות צבירה לקרן/לקופה (***)
1,323,741	-	149,936	442,100	7,180	724,525	העברות צבירה מהקרן/מהקופה (***)
1,959,099	66,943	285,669	434,446	9,719	1,162,322	פדיונות
						תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה:
5,442					5,442	פנסיית זקנה
8,111					8,111	פנסיית נכות
13,467					13,467	פנסיית שארים
						תשלומים לפנסיונרים:
94,933				2,616	92,317	פנסיית זקנה
212,068				186	211,882	פנסיית נכות
66,349				375	65,974	פנסיית שארים
2,021,824	173,428	7,854	9,956	5,465	1,825,121	עודף הכנסות על הוצאות לשנה
						דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח):
280,606	24,071	28,489	52,321	5,518	170,207	פעילים ולא פעילים
23,406				320	23,086	מקבלי קצבה
250,943			2,966	3,174	244,803	דמי ניהול שנגבו מהפקדות (באלפי ש"ח):
						שיעור דמי ניהול ממוצע מנכסים (באחוזים):
	0.51	0.75	0.51	0.56	0.21	פעילים
	0.51	0.75	0.63	0.69	0.47	לא פעילים
				0.50	0.50	מקבלי קצבה

(**) בנטרול העברות צבירה בין מסלולי קופות הגמל מבטיחי תשואה לקופות גמל לתגמולים ואישיות לפיצויים בסך של 160,165 אלפי ש"ח.

(*) בחישוב שנתתי

ניתוחים והסברים של התפתחויות ושינויים בתחום הפנסיה

א. כללי - השלכות דיווח מעסיקים בפורמט ממשק מעסיקים על התוצאות
החל מחודש פברואר, 2016 חייבים מעסיקים של מעל ל-100 עובדים לדווח לגופים מוסדיים במבנה קובץ אחיד שצורף כנספח ג' - ממשק מעסיקים - לחזור שעניינו מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני. מדובר בשינוי מהותי של דפוסי ואופני הדיווח של מעסיקים בישראל, שחייב היערכות מהותית וארוכה הן בצד המדווחים והן בצד הגופים המוסדיים. מאחר שהוראות הדיווח היו נתונות לפרשנויות רבות, מבלי שנקבעו כללים ברורים וחדים, חלק ניכר מהדיווחים שהתקבלו בסמוך לתחילת חובת הדיווח התגלו כשגויים ולא איפשרו את קליטת רשימת הדיווח ופיצול הפקדות המעסיקים בין חשבונות עובדיהם. כפועל יוצא, גדל משמעותית מספר העמיתים / חשבונות שמוגדרים בדוח זה כלא פעילים, אך החברה מעריכה כי הדבר נובע ככל הנראה מעיכובים בקליטת הדיווחים ושיוכם לחשבונות העמיתים ולא כתוצאה מהפסקת פעילות העמיתים. במקביל, קטן משמעותית סכום דמי גמולים משונתים עבור מצטרפים חדשים, אך החברה מעריכה כי גם במקרה זה הדבר נובע ככל הנראה מעיכובים בקליטת הדיווחים ושיוכם לחשבונות המצטרפים החדשים.

ב. מבטחים החדשה

- להלן פרטים על היקף הנכסים בכל מסלול השקעה/תיק לימים 31 במרס, 2016 ו-2015 וליום 31 בדצמבר, 2015 ושיעורי התשואה הנומינלית ברוטו בתקופות ינואר - מרס 2016 ו-2015 ובשנת 2015:

תשואה על ההשקעות החופשיות			תשואה על כלל תיק ההשקעות			יתרת נכסים נטו			מסלול השקעה/תיק
ינואר- דצמבר			ינואר- דצמבר			ליום 31 בדצמבר			
ינואר-מרס			ינואר-מרס			ליום 31 במרס			
2015	2015	2016	2015	2015	2016	2015	2015	2016	
אחוזים						אלפי ש"ח			
3.28	5.22	(2.05)	3.66	3.67	(1.20)	63,542,765	59,980,187	63,814,705	מסלול כללי
2.68	4.50	(1.13)	3.22	3.16	(0.57)	1,362,316	1,386,699	1,344,347	מסלול כללי ב' *
2.70	6.88	(4.89)	3.37	4.86	(3.16)	265,251	221,415	188,200	מסלול מניות
1.07	1.57	0.63	2.02	1.12	0.64	508,280	489,272	525,080	מסלול אג"ח
0.12	4.59	(1.95)	1.42	3.25	(1.14)	177,405	136,878	265,298	מסלול הלכה (כללי ג')
0.14	0.66	--	1.35	0.49	--	231,916	211,818	--	מסלול יעד לפרישה 2015 (**)
0.75	3.22	0.05	1.81	2.29	0.24	461,626	368,025	733,950	מסלול יעד לפרישה 2020
2.02	4.69	(0.79)	2.74	3.32	(0.34)	469,772	356,868	508,209	מסלול יעד לפרישה 2025
2.00	4.93	(1.11)	2.74	3.49	(0.56)	536,986	392,172	599,123	מסלול יעד לפרישה 2030
2.01	5.25	(1.74)	2.78	3.72	(0.98)	754,333	561,053	826,713	מסלול יעד לפרישה 2035
1.72	5.55	(2.11)	2.57	3.94	(1.23)	775,838	531,175	849,402	מסלול יעד לפרישה 2040
1.88	5.86	(2.50)	2.71	4.17	(1.51)	556,638	358,919	640,194	מסלול יעד לפרישה 2045
1.90	5.99	(2.75)	2.70	4.26	(1.68)	312,943	182,564	383,275	מסלול יעד לפרישה 2050
1.87	6.21	(2.72)	2.69	4.43	(1.66)	126,623	66,605	172,836	מסלול יעד לפרישה 2055
--	--	0.89	--	--	0.78	--	--	10,154	מסלול יעד לפרישה 2060 (***)
						70,082,692	65,243,650	70,861,486	סה"כ מסלולי השקעה למבוטחים
1.41	8.34	2.54	2.50	5.84	1.97	5,027,044	4,499,535	5,401,754	תיק השקעות לפנסיונרים
1.18	8.20	2.53	3.57	2.28	1.09	406,553	424,451	405,480	תיק השקעות לזכאים קיימים

75,516,289 70,167,636 76,668,720

סה"כ

* מסלול כללי ב' נסגר בתום הרבעון הראשון, ונכסיו פוצלו בין מסלולי יעד לפרישה השונים - ראה לעיל.
** מסלול יעד לפרישה 2015 התמוזג בסוף שנת 2015 למסלול יעד לפרישה 2020.
*** המסלול החל את פעולתו בחודש ינואר, 2016 התשואה מתייחסת לחודשים פברואר - מרס.

• השינוי במספר העמיתים

בתקופת הדוח חל גידול במספר המבוטחים (פעילים ולא פעילים) בשיעור של כ-1.2%, לעומת גידול של כ-1.4% בתקופה המקבילה אשתקד. מספר מקבלי הקצבה (כולל שאירי מבוטח) גדל בתקופת הדוח בשיעור של כ-4.4% לעומת גידול של 3.8% בתקופה המקבילה אשתקד. נציין כי, ככלל, קיים מעבר של מבוטחים ממסגרת הגדרת "מבוטח פעיל" למסגרת הגדרת "מבוטח לא פעיל" ולהיפך, וזאת לנוכח הפסקת ביצוע הפקדות בגין מבוטחים שהוגדרו בעבר כ"פעילים" וחידוש הפקדות בגין מבוטחים שהוגדרו בעבר כ"לא פעילים", בהתאמה. בנוסף, ראה גם את האמור בסעיף א' לעיל (הסבר כללי בנוגע להשלכות דיווח מעסיקים בפורמט ממשק מעסיקים על מספר העמיתים הפעילים והלא פעילים).

• השינוי בהיקף הנכסים המנוהלים

סכום הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים פעילים קטן בתקופת הדוח בשיעור של כ-4.0% מסך של כ-58.8 מיליארד ש"ח בתחילת התקופה לסך של כ-56.5 מיליארד ש"ח בסופה, זאת לעומת גידול בתקופה מקבילה בשיעור של כ-5.5%. הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים לא פעילים גדלו בתקופת הדוח בשיעור של כ-27.8% מסך של כ-11.4 מיליארד ש"ח בתחילת התקופה לסך של כ-14.5 מיליארד ש"ח בסופה, זאת לעומת גידול בתקופה מקבילה בשיעור של כ-6.9%. הגידול בתקופת הדוח בסך הנכסים המנוהלים נובע מצבירה כספית חיובית נטו - דמי גמולים שהתקבלו והעברת כספים לקרן במסגרת ניווד נכנס בניכוי פדיונות מבוטחים, החזרים למעסיקים, תשלומי פנסיה והעברת כספים מהקרן במסגרת ניווד יוצא בסך של כ-1.9 מיליארד ש"ח ומנגד הפסדים מהשקעות לאחר תשלום דמי ניהול בסך של כ-0.8 מיליארד ש"ח.

• השינוי בסך דמי הגמולים

בתקופת הדוח גבתה הקרן ממעסיקים וממבוטחים סך של כ-2.1 מיליארד ש"ח לעומת כ-1.8 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול, בשיעור של כ-14.2% בתקופת הדוח לעומת גידול בשיעור של כ-9.7% בתקופה המקבילה אשתקד, נובע מגידול במספר המבוטחים המבצעים הפקדות שוטפות לקרן, מגידול בשכר הממוצע המבוטח בקרן ומגידול בשיעור ההפקדה הממוצע מהשכר המבוטח בקרן.

• השינוי בסך העברות צבירה

ניווד נכנס - בתקופה הדוח הסתכמו העברות צבירה לקרן מגופים מוסדיים אחרים בסך של כ-486 מיליון ש"ח, לעומת כ-333 מיליון ש"ח שהועברו לקרן בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בשיעור של כ-46.0% בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד, נובע מהמשך הגברת מאמציו השיווק של החברה ומגידול בצבירה הממוצעת לעמית. ניווד יוצא - בתקופת הדוח, העבירה הקרן לגופים מוסדיים אחרים סך של כ-220 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ-217 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול בשיעור של כ-1.5% לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

• השינוי בסך פדיונות העמיתים

בתקופת הדוח הסתכמו פדיונות המבוטחים בסך של כ-310 מיליון ש"ח לעומת כ-270 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הגידול בשיעור של כ-14.7% לעומת התקופה המקבילה אשתקד מושפע ממשיכת כספי פיצויים - במקרה של עזיבת עבודה וממשיכת כספי פיצויים ותגמולים במידה והמבוטח מבקש למשוך את כספי החיסכון שלו טרם זמנם. בנוסף, ניסיון העבר מלמד שהיקף המשיכות המוקדמות של כספי חיסכון מושפע ממצב התעסוקה ומהמצב הכלכלי של חלק ממבוטחי הקרן.

• השינוי בסך תשלומי הפנסיה לזקנה, נכות ושאיירים

בתקופת הדוח הסתכמו תשלומי הפנסיה (לפנסיונרים ולזכאים קיימים לפנסיה) בסך של כ-113 מיליון ש"ח לעומת כ-88 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הגידול בתקופת הדוח בשיעור של כ-29.0% לעומת התקופה המקבילה אשתקד, נובע מעליה במספר המבוטחים הזכאים לתשלומי פנסיה מהקרן.

• השינוי בעודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לשנה

בתקופת הדוח הסתכם עודף ההכנסות על ההוצאות להפסדים בסך של כ-763 מיליון ש"ח לעומת רווח של כ-2,390 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

המעבר מרווח בתקופה המקבילה אשתקד ובכל שנת 2015 להפסד בתקופת הדוח מושפע באופן ישיר מפעילות שוק ההון בתקופות האמורות. לתיאור פעילות ההשקעות ראה פרק ההתפתחויות הכלכליות במשק להלן.

• השינוי בדמי הניהול

בתקופת הדוח נגבו מהעמיתים (הפעילים והלא פעילים) דמי ניהול מנכסים ומהפקדות בסך של כ-104 מיליון ש"ח (דמי הניהול ממקבלי הקצבה - כ-7 מיליון ש"ח), לעומת דמי ניהול מעמיתים בסך של כ-100 (ממקבלי קצבה כ-5 מיליון ש"ח) בתקופה המקבילה אשתקד.

הגידול בתקופת הדוח בשיעור של כ-4.9% לעומת תקופה מקבילה אשתקד, מושפע מהגידול בנכסי הקרן, מצד אחד והמשך הירידה בשיעור דמי הניהול לאור התחרות בענף מצד השני.

• השינוי בעודף/גירעון אקטוארי

בתקופת הדוח הסתכם הגירעון האקטוארי בכ-0.19% לעומת גרעון של כ-0.14% בתקופה מקבילה אשתקד וכ-0.51% בשנת 2015. לפרטים נוספים ראה ביאור 3 בדוחות הכספיים של הקרן.

הגורמים העיקריים לגירעון הם יציאה לנכות גבוהה מהצפוי עפ"י טבלאות האוצר מחוזר 1-3-2013 ("דרך חישוב מאזן אקטוארי ומקדמי תקנון של קרן פנסיה") וסביבת הריבית הנמוכה המתבטאת בגירעון בעת פרישה לזקנה ובגביית הריסקים.

ג. מבטחים החדשה פלוס

- להלן פרטים על היקף הנכסים בכל מסלול השקעה/תיק לימים 31 במרס, 2016 ו-2015 וליום 31 בדצמבר, 2015 ושיעורי התשואה הנומינלית ברוטו בתקופות ינואר - מרס 2016 ו-2015 ובשנת 2015:

תשואה נומינלית ברוטו			יתרת נכסים נטו			מסלול השקעה/תיק
ינואר- דצמבר	ינואר-מרס		ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס		
	2015	2016		2015	2016	
	אחוזים			אלפי ש"ח		
2.01	4.10	(0.95)	936,478	820,430	960,876	מסלול כללי (*)
--	--	0.51	--	--	1,457	מסלול יעד לפרישה 2020 (**)
--	--	1.24	--	--	461	מסלול יעד לפרישה 2025 (**)
--	--	1.89	--	--	779	מסלול יעד לפרישה 2030 (**)
--	--	0.84	--	--	1,119	מסלול יעד לפרישה 2035 (**)
--	--	1.03	--	--	1,371	מסלול יעד לפרישה 2040 (**)
--	--	1.19	--	--	1,078	מסלול יעד לפרישה 2045 (**)
--	--	1.05	--	--	760	מסלול יעד לפרישה 2050 (**)
--	--	0.97	--	--	573	מסלול יעד לפרישה 2055 (**)
--	--	1.49	--	--	142	מסלול יעד לפרישה 2060 (**)
0.65	7.59	2.42	67,257	65,690	72,420	תיק השקעות לפנסיונרים
			1,003,735	886,120	1,041,036	סה"כ

סה"כ

* כאמור לעיל המסלול הכללי נסגר, ונכסיו פוצלו ביום 1 באפריל, 2016 בין מסלולי יעד לפרישה השונים.
 (** המסלולים החלו את פעולתם בחודש ינואר, 2016.

• השינוי במספר העמיתים

בתקופת הדוח חל גידול במספר המבוטחים (פעילים ולא פעילים) בשיעור של כ-9.1% לעומת קיטון בשיעור של כ-1.0% בתקופה המקבילה אשתקד. מספר מקבלי הקצבה (כולל שאירי מבוטח) גדל בתקופת הדוח בשיעור של כ-6.3% לעומת גידול בשיעור של כ-7.8% בתקופה המקבילה אשתקד. נציין כי, ככלל, קיים מעבר של מבוטחים ממסגרת הגדרת "מבוטח פעיל" למסגרת הגדרת "מבוטח לא פעיל" ולהיפך, וזאת לנוכח הפסקת ביצוע הפקדות בגין מבוטחים שהוגדרו בעבר כ"פעילים" וחידוש הפקדות בגין מבוטחים שהוגדרו בעבר כ"לא פעילים", בהתאמה. בנוסף, ראה גם את סעיף א' לעיל (הסבר כללי בנוגע להשלכות דיווח מעסיקים בפורמט ממשק מעסיקים על מספר העמיתים הפעילים והלא פעילים).

• השינוי בהיקף הנכסים המנוהלים

סכום הנכסים המנוהלים, נטו בגין העמיתים הפעילים ולא פעילים גדל בתקופת הדוח בשיעור של כ-3.4% מסך של כ-937.4 מיליון ש"ח בתחילתה לסך של כ-969.1 מיליון ש"ח בסופה, לעומת גידול בשיעור של כ-8.6% בתקופה המקבילה אשתקד. השינויים העיקריים אשר השפיעו על הגידול בנכסי הקרן בתקופת הדוח הינם - צבירה כספית חיובית, נטו, בסך של כ-49.6 מיליון ש"ח לעומת הפסדים נטו מהשקעות הקרן (לאחר תשלום דמי ניהול) בסך של כ-9.5 מיליון ש"ח.

• השינוי בסך דמי הגמולים

בתקופת הדוח גבתה הקרן ממעסיקים וממבוטחים סך של כ-48.1 מיליון ש"ח לעומת כ-45.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול, בשיעור של כ-6.8% לעומת גידול בשיעור של כ-15.4% בתקופה המקבילה אשתקד נובע בעיקר מגידול בשכר הממוצע המבוטח בקרנות הפנסיה שבניהול החברה ומגידול בשיעור ההפקדה הממוצע מהשכר המבוטח בקרן.

• השינוי בסך העברות צבירה

ניוד נכנס - בתקופת הדוח הסתכמו העברות צבירה לקרן מגופים מוסדיים אחרים בסך של כ-6.9 מיליון ש"ח לעומת כ-1.1 מיליון ש"ח שהועברו לקרן בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-505.7% בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד. ניוד יוצא - בתקופת הדוח, העבירה הקרן לגופים מוסדיים אחרים סך של כ-2.6 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-2.1 מיליון ש"ח שהועברו לקרן בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-23.3% לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

• השינוי בסך פדיונות העמיתים

בתקופת הדוח הסתכמו פדיונות המבוטחים לסך של כ-2.8 מיליון ש"ח לעומת כ-2.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בתקופת הדוח בשיעור של כ-20.9% לעומת התקופה המקבילה אשתקד, מושפע ממשיכת כספי פיצויים - במקרה של עזיבת עבודה וממשיכת כספי פיצויים ותגמולים במידה והמבוטח מבקש למשוך את כספי החיסכון שלו טרם זמנם. בנוסף, ניסיון העבר מלמד שהיקף המשיכות המוקדמות של כספי חיסכון מושפע ממצב התעסוקה ומהמצב הכלכלי של חלק ממבוטחי הקרן.

• השינוי בסך תשלומי הפנסיה לזקנה, נכות ושאירים

בתקופת הדוח הסתכמו תשלומי הפנסיה לסך של כ-0.9 מיליון ש"ח לעומת כ-0.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בתקופת הדוח בשיעור של כ-14.0% לעומת התקופה המקבילה אשתקד נובע מעליה במספר המבוטחים הזכאים לתשלומי פנסיה מהקרן.

• השינוי בעודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לשנה

בתקופת הדוח הסתכמו העודף הכנסות על הוצאות להפסדים בסך של כ-9.5 מיליון ש"ח לעומת רווח של כ-34.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד ושל כ-5.5 מיליון ש"ח בשנת 2015. המעבר מרווח בתקופה המקבילה אשתקד ובשנת 2015 להפסד בתקופת הדוח מושפע באופן ישיר מפעילות שוק ההון בתקופות האמורות. לתיאור פעילות ההשקעות ראה בפרק ההתפתחויות הכלכליות במשק להלן.

• השינוי בדמי הניהול

בתקופת הדוח נגבו מהעמיתים דמי ניהול מנכסים ומהפקדות בסך של כ-2.4 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-2.3 בתקופה המקבילה אשתקד.
הגידול בתקופת הדוח בשיעור של כ-7.3% לעומת התקופה המקבילה אשתקד מושפע מהגידול בנכסי הקרן, בנוסף לגידול בהיקף ההפקדות של העמיתים בקרן.

• השינוי בעודף/גירעון אקטוארי

בתקופת הדוח הסתכם הגרעון האקטוארי בשיעור של כ-0.08%, לעומת עודף בשיעור של כ-0.05% בתקופה המקבילה אשתקד וגרעון בשיעור של כ-0.43% בשנת 2015, לפרטים נוספים ראה ביאור 3 בדוחות הכספיים של הקרן.

ד. ניתוחים והסברים של התפתחויות ושינויים בתחום קופות גמל לתגמולים ואישיות לפיצויים, קופות מרכזיות לפיצויים ומטרה אחרת

- להלן פרטים על היקף הנכסים בכל מסלול השקעה/תיק לימים 31 במרס, 2016 ו-2015 וליום 31 בדצמבר, 2015 ושיעורי התשואה הנומינלית ברוטו בתקופות ינואר - מרס 2016 ו-2015 ובשנת 2015 :

תשואה נומינלית ברוטו			יתרת נכסים נטו			מסלול השקעה
ינואר- דצמבר	ינואר-מרס		ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס		
	2015	2016		2015	2016	
	אחוזים			אלפי ש"ח		
--	--	(0.62)	--	--	3,293,229	מנורה מבטחים תגמולים ופיצויים לבני 50-60 ⁽²⁾
--	--	2.25	--	--	47,942	מנורה מבטחים תגמולים ופיצוייםלבני עד 50 ⁽¹⁾
--	--	1.29	--	--	97,161	מנורה מבטחים תגמולים ופיצויים לבני 60 ומעלה ⁽¹⁾
--	--	(0.04)	--	--	183	מנורה מבטחים תגמולים ופיצויים אג"ח קונצרניות ⁽¹⁾
2.29	3.92	--	3,393,869	3,297,578	--	מנורה מבטחים תגמולים ופיצויים מסלול כללי ⁽²⁾
1.49	2.85	0.26	1,016,615	941,713	1,050,911	מנורה מבטחים תגמולים ופיצויים אג"ח עד 10% מניות
0.22	0.16	0.05	74,847	85,272	76,718	מנורה מבטחים תגמולים ופיצויים שקלי טווח קצר
1.02	1.85	0.72	117,907	120,581	124,350	מנורה מבטחים תגמולים ופיצויים אג"ח ממשלת ישראל
1.36	6.14	(2.99)	27,742	19,175	26,833	מנורה מבטחים תגמולים ופיצויים מסלול מניות
--	--	(0.70)	--	--	259,331	מור מנורה מבטחים לבני עד 50 ⁽³⁾
--	--	0.25	--	--	17,286	מור מנורה מבטחים לבני 60 ומעלה ⁽⁴⁾
--	--	2.80	--	--	868	מור מנורה מבטחים לבני 50-60 ⁽¹⁾
1.21	3.84	--	252,775	206,999	--	מור מנורה מבטחים מסלול כללי ⁽³⁾
0.95	2.71	--	18,288	17,708	--	מור מנורה מבטחים מסלול כללי ב' ⁽⁴⁾
0.50	6.61	(3.65)	32,787	22,628	33,185	מור מנורה מבטחים מסלול מנייתי
2.50	3.80	(0.42)	697,876	724,852	703,053	מנורה מבטחים יותר מסלול ד'
2.18	4.07	(0.62)	246,331	258,225	236,263	מנורה מבטחים אמיר כללי
--	--	--	7,049	2,132	6,261	מנורה מבטחים גמל בניהול אישי
1.53	3.45	(0.35)	187,570	216,537	179,049	מבטחים מרכזית לפיצויים
1.74	3.97	(0.81)	39,529	39,554	38,444	מנורה מרכזית לפיצויים כללי
1.26	2.80	0.24	135,297	139,821	133,897	מנורה מרכזית לפיצויים עד 10% מניות

מסלול השקעה

תשואה נומינלית ברוטו			יתרת נכסים נטו		
ינואר- דצמבר	ינואר-מרס		ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	
2015	2015	2016	2015	2015	2016
	אחוזים			אלפי ש"ח	
1.00	2.26	0.75	57,124	66,869	56,554
1.49	3.58	(0.46)	210,260	247,145	205,436
1.29	1.97	0.81	371,503	349,063	380,531
1.49	3.56	(0.56)	51,648	42,292	52,205
--	--	(1.50)	--	--	595,256
--	--	0.65	--	--	7,851
--	--	1.88	--	--	8,113
--	--	(1.29)	--	--	1,319,660
--	--	0.79	--	--	35,204
--	--	2.18	--	--	22,249
0.77	--	--	618,560	--	--
(0.13)	--	--	190	--	--
0.74	--	--	1,404,492	--	--
(0.17)	--	--	914	--	--
			8,963,173	6,798,144	9,008,023

יתרה לסוף שנה

- (1) המסלולים החלו את פעולתם בחודש ינואר, 2016.
- (2) מנורה מבטחים תגמולים ופיצויים מסלול כללי הפכה למסלול תלוי גיל ביום 1 בינואר, 2016 - מנורה מבטחים תגמולים ופיצויים לבני 50-60
- (3) מור מנורה מבטחים מסלול כללי הפכה למסלול תלוי גיל ביום 1 בינואר, 2016 - מור מנורה מבטחים לבני עד 50.
- (4) מור מנורה מבטחים מסלול כללי ב' הפכה למסלול תלוי גיל ביום 1 בינואר, 2016 - מור מנורה מבטחים לבני 60 ומעלה.
- (5) רשף קופת גמל לתגמולים מסלול כללי הפכה למסלול תלוי גיל ביום 1 בינואר, 2016 - רשף לבני עד 50.
- (6) רשף קופת גמל לתגמולים מסלול אג"ח הפכה למסלול תלוי גיל ביום 1 בינואר, 2016 - רשף לבני 60 ומעלה.
- (7) הילה קופת גמל לתגמולים ופיצויים מסלול כללי הפכה למסלול תלוי גיל ביום 1 בינואר, 2016 - הילה לבני עד 50.
- (8) הילה קופת גמל לתגמולים מסלול כללי הפכה למסלול תלוי גיל ביום 1 בינואר, 2016 - הילה לבני 60 ומעלה.

• השינוי במספר חשבונות העמיתים

בתקופת הדוח חל גידול במספר חשבונות העמיתים (פעילים ולא פעילים), בשיעור של כ-2.9%. לעומת גידול של כ-3.4% בתקופה המקבילה אשתקד. ראה גם סעיף א' לעיל (הסבר כללי בנוגע להשלכות דיווח מעסיקים בפורמט ממשק מעסיקים על מספר העמיתים הפעילים והלא פעילים).

• השינוי בהיקף הנכסים המנוהלים

הנכסים ליום 31 במרס, 2016 הסתכמו לסך של 9,008 מיליוני ש"ח לעומת 8,963 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2015; גידול של כ-45 מיליון ש"ח (שיעור של כ-0.5%), השינויים העיקריים אשר השפיעו על הגידול בנכסים בתקופת הדוח הינם - צבירה כספית חיובית, נטו, בסך של כ-103 מיליוני ש"ח בניכוי הפסדים, נטו, מהשקעות (לאחר תשלום דמי ניהול) בסך כ-58 מיליוני ש"ח.

• השינוי בסך דמי הגמולים

בתקופת הדוח גבו הקופות ממעסיקים וממבוטחים סך של כ-127.6 מיליון ש"ח לעומת כ-66.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-92.1% בתקופת הדוח לעומת תקופה קודמת. הגידול נובע מגידול כתוצאה מתוספת הפקדות של קופות הגמל רשף והילה ומגידול בהפקדות חד פעמיות כתוצאה מתיקון 190 לפקודת מס הכנסה.

• השינוי בסך העברות צבירה

ניוד נכנס - בתקופת הדוח הסתכמו העברות צבירה לקופות מגופים מוסדיים אחרים בסך של כ-169.5 מיליון ש"ח לעומת כ-192.8 מיליון ש"ח שהועברו לקופות בתקופה המקבילה אשתקד. קיטון בשיעור של כ-12.1% בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד. ניוד יוצא - בתקופת הדוח, העבירה הקרן לגופים מוסדיים אחרים סך של כ-65.2 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-62.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול בשיעור של כ-3.8% בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

• השינוי בסך פדיונות העמיתים

בתקופת הדוח הסתכמו פדיונות העמיתים לסך של כ-128.9 מיליון ש"ח לעומת כ-92.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בתקופת הדוח בשיעור של כ-39.6% לעומת התקופה המקבילה אשתקד, מושפע ממשיכת כספי פיצויים - במקרה של עזיבת עבודה וממשיכת כספי פיצויים ותגמולים במידה והמבוטח מבקש למשוך את כספי החיסכון שלו טרם זמנם. בנוסף, ניסיון העבר מלמד שהיקף המשיכות המוקדמות של כספי חיסכון מושפע ממצב התעסוקה ומהמצב הכלכלי של חלק מעמיתי הקופה.

• השינוי בעודף הכנסות על הוצאות (הפסדים) לשנה

בתקופת הדוח הסתכם העודף הכנסות על הוצאות להפסדים בסך של כ-58.1 מיליון ש"ח לעומת רווח של כ-216.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד ורווח של כ-10.0 בשנת 2015. המעבר מרווח בתקופה המקבילה אשתקד ובשנת 2015 להפסד בתקופה הדוח מושפע באופן ישיר מפעילות שוק ההון בשנים האמורות. לתיאור פעילות ההשקעות ראה פרק ההתפתחויות הכלכליות במשק להלן.

• השינוי בדמי הניהול

בתקופת הדוח נגבו מהעמיתים דמי ניהול מנכסים (בחלק מהקופות גם מהפקדות) בסך של כ-14.7 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-13.2 בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד בשיעור של כ-11.0% מושפע בעיקר מהגידול בנכסי הקופות מצד אחד ומצד שני מירידה בשיעור דמי הניהול כתוצאה מהתחרות בענף ומירידה בשיעור דמי הניהול, כתוצאה משיעור דמי ניהול הנמוך בקופות הגמל רשף והילה שנרכשו במהלך שנת 2015.

ה. ניתוחים והסברים של התפתחויות ושינויים בתחום השתלמות

- להלן פרטים על היקף הנכסים בכל מסלול השקעה/תיק לימים 31 במרס, 2016 ו-2015 וליום 31 בדצמבר, 2015 ושיעורי התשואה הנומינלית ברוטו בתקופות ינואר - מרס 2016 ו-2015 ובשנת 2015:

תשואה נומינלית ברוטו			יתרת נכסים נטו			מסלול השקעה
ינואר- דצמבר 2015	ינואר-מרס		ליום 31 בדצמבר 2015	ליום 31 במרס		
	2015	2016		2015	2016	
	אחוזים			אלפי ש"ח		
1.64	3.88	(1.01)	2,200,910	1,797,698	2,318,942	מנורה מבטחים השתלמות מסלול להבה כללי
0.34	1.82	0.93	85,817	94,969	84,240	מנורה מבטחים השתלמות מסלול אג"ח קונצרני (**)
0.19	0.13	0.04	61,665	59,187	65,631	מנורה מבטחים השתלמות שקלי לטווח קצר
1.23	2.82	0.29	1,460,325	1,324,269	1,516,226	מנורה מבטחים השתלמות אג"ח עד 10% מניות
1.66	6.70	(3.48)	43,614	37,065	43,670	מנורה מבטחים השתלמות מסלול מניות
1.61	2.13	0.82	180,129	168,499	192,629	מנורה מבטחים השתלמות מסלול אג"ח ממשלת (ישראל ***)
(1.16)	4.03	(5.06)	31,785	19,633	31,941	מנורה מבטחים השתלמות מסלול מניות חו"ל
--	--	1.59	--	--	4,226	מנורה מבטחים השתלמות אג"ח עד 20% מניות (*)
--	--	--	8,158	7,034	7,598	מנורה מבטחים השתלמות בניהול אישי
			4,072,403	3,508,354	4,265,103	סה"כ

(*) המסלול החל את פעולתו בחודש ינואר, 2016.

(**) ביום 1 בינואר, 2016 מוזגו מסלולים אג"ח קונצרניות ומדדי. מספרי ההשוואה מוצגים נתונים מאוחדים של המסלולים שמוזגו כאמור.

(***) ביום 1 בינואר, 2016 מוזגו מסלולים ממשלתי צמוד וממשלתי שיקלי ושונה שם המסלול. במספרי ההשוואה מוצגים נתונים מאוחדים של המסלולים שמוזגו כאמור.

• השינוי במספר חשבונות העמיתים

בתקופת הדוח חל גידול במספר חשבונות העמיתים (פעילים ולא פעילים) בשיעור של כ-8.4%, לעומת גידול של כ-12.4% בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר השינוי נובע מהמאמצים של החברה לאיתור לגיוס לקוחות חדשים. בנוסף, ראה גם סעיף א' לעיל (הסבר כללי בנוגע להשלכות דיווח מעסיקים בפורמט ממשק מעסיקים על מספר העמיתים הפעילים והלא פעילים).

• השינוי בהיקף הנכסים המנוהלים

נכסי קרנות ההשתלמות ליום 31 במרס, 2016 הסתכמו לסך של 4,265.1 מיליוני ש"ח לעומת 4,072.4 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2015; גידול בשיעור של כ-4.7%. השינויים העיקריים אשר השפיעו על הגידול בנכסים בתקופת הדוח הינם - צבירה כספית חיובית, נטו, בסך של כ-217.6 מיליוני ש"ח בניכוי הפסדים, נטו, מהשקעות הקרן (לאחר תשלום דמי ניהול) בסך של כ-24.9 מיליוני ש"ח.

• השינוי בסך דמי הגמולים

בתקופת הדוח גבו קרנות ההשתלמות מעמיתים סך של כ-198.7 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-149.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול, בשיעור של כ-33.2% בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד, שנובע בשל גידול בפעילות השיווק החברה בתחום.

• השינוי בסך העברות צבירה

ניוד נכנס - בתקופת הדוח הסתכמו העברות צבירה לקרנות ההשתלמות מגופים מוסדיים אחרים בסך של כ-152.3 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-136.9 מיליון ש"ח שהועברו לקופות בתקופה המקבילה אשתקד.

גידול בשיעור של כ-11.2% בתקופה הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד. ניוד יוצא - בתקופת הדוח, העבירו קרנות ההשתלמות לגופים מוסדיים אחרים סך של כ-39.7 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-37.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. קיטון בשיעור של כ-5.6% בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

• השינוי בסך פדיונות העמיתים

בתקופת הדוח הסתכמו פדיונות העמיתים לסך של כ-93.7 מיליון ש"ח לעומת כ-81.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול בשיעור של כ-15.6% בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

• השינוי בעודף הכנסות על הוצאות (הפסדים) לשנה

בתקופה הדוח הסתכם עודף הכנסות על ההוצאות להפסדים בסך של כ-24.9 מיליון ש"ח לעומת רווח בסך של כ-102.5 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד ורווח של כ-7.9 מיליון ש"ח בשנת 2015. המעבר מרווח בתקופה המקבילה אשתקד ובשנת 2015 להפסד בתקופה הדוח, מושפע באופן ישיר מפעילות שוק ההון בשנים האמורות. לתיאור פעילות ההשקעות ראה בפרק ההתפתחויות הכלכליות במשק להלן.

• השינוי בדמי הניהול

בתקופת הדוח נגבו מהעמיתים דמי ניהול מנכסים בסך של כ-7.6 מיליון ש"ח לעומת בסך של כ-6.8 בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בתקופת הדוח בשיעור של כ-11.4% לעומת התקופה המקבילה אשתקד, מושפע מצד אחד מהגידול בנכסי הקופות ומצד שני מירידה בשיעורי דמי הניהול.

ו. ניתוחים והסברים של התפתחויות ושינויים בתחום מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה

- להלן פרטים על היקף הנכסים בכל מסלול לימים 31 במרס, 2016 ו-2015 וליום 31 בדצמבר, 2015:

מסלול השקעה/תיק			יתרת נכסים נטו	
	ליום 31 במרס		ליום 31 בדצמבר	
	2016	2015	2015	2015
	אלפי ש"ח			
מנורה מבטחים יותר מסלול א'	540,958	548,200	550,216	
מנורה מבטחים יותר מסלול ב'	63,962	64,825	64,456	
מנורה מבטחים יותר מסלול ג'	3,613,487	3,591,461	3,635,606	
מנורה מבטחים אמיר מדד ידוע	95,159	100,410	94,770	
מנורה מבטחים אמיר מדד בגין	339,948	343,623	344,324	
סה"כ	4,653,514	4,648,519	4,689,372	

• השינוי במספר חשבונות העמיתים

בתקופת הדוח חל קיטון במספר חשבונות העמיתים (פעילים ולא פעילים) בשיעור של כ-1.3% לעומת קיטון בשיעור של כ-1.5% בתקופה המקבילה אשתקד. המסלולים מבטיחי התשואה סגורים להצטרפות עמיתים חדשים, ולא ניתן להעביר אליהם צבירה מגופים מוסדיים אחרים. בעת פטירה של עמית, עוברים נכסיו באופן אוטומטי למסלול שאינו מבטיח תשואה באותה קופה - אשר מהווה חלק מתחום הגמל. עמית רשאי להפקיד למסלול מבטיח התשואה עד הגיעו לגיל הפרישה הנקוב בתקנון הקופה. עיקר הקיטון במספר חשבונות העמיתים הפעילים נובע מפטירה או מהגעה לגיל הפרישה הנקוב בתקנון ועיקר הקיטון במספר חשבונות הלא פעילים נובע מפטירת עמיתים.

• השינוי בהיקף הנכסים המנוהלים

נכסי מסלולי קופות גמל מבטיחי התשואה נטו ליום 31 במרס, 2016 הסתכמו לסך של כ-4,653.5 מיליוני ש"ח לעומת כ-4,689.4 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2015; קיטון בשיעור של כ-0.8%. השינויים העיקריים אשר השפיעו על הקיטון בנכסי הקופות בתקופת הדוח הינם - צבירה כספית שלילית, נטו, בסך של כ-11.9 מיליוני ש"ח בניכוי רווחים נטו מהשקעות הקופות (לאחר תשלום דמי ניהול) בסך של כ-12.6 מיליוני ש"ח. כאמור, בעת פטירת העמית עוברים נכסיו באופן אוטומטי למסלול שאינו מבטיח תשואה באותה הקופה - אשר מהווה חלק מתחום הגמל.

• השינוי בסך דמי הגמולים

בתקופת הדוח גבו מסלולי קופות הגמל מבטיחי התשואה מעמיתים סך של כ-3.2 מיליון ש"ח לעומת כ-3.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. קיטון בשיעור של כ-9.0% בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בדמי הגמולים נובע מכך שהמסלולים סגורים להצטרפות עמיתים חדשים, מספר העמיתים המפקידים במסלולים יורד לאורך השנים לאחר הגיעם לגיל הפרישה הנקוב בתקנון ו/או בשל פטירתם.

• השינוי בסך העברות צבירה

העברות צבירה ממסלולים מבטיחי תשואה - בתקופת הדוח הועברו מהמסלולים מבטיחי תשואה סך של כ-36.6 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-49.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. קיטון בשיעור של כ-26.7% בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד. לא ניתן להעביר לקופות למסלולים מבטיחי התשואה צבירות. ההעברות היוצאות מתבצעות בעיקר בגין כספים של עמיתים שנפטרו - הכספים מועברים למסלולים שאינם מבטיחי תשואה באותה הקופה - שמהווים חלק מתחום הגמל.

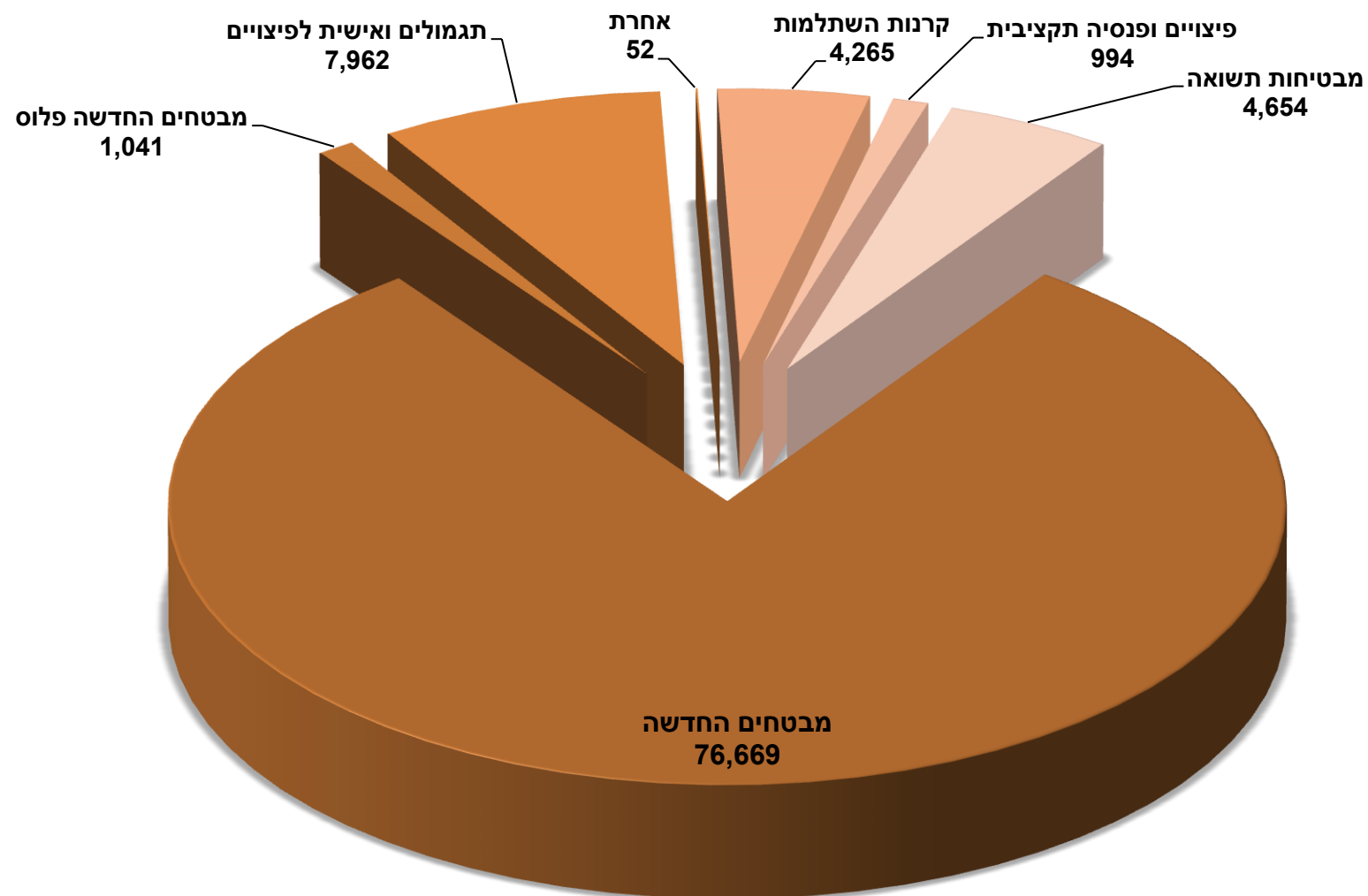
• השינוי בסך פדיונות העמיתים

בתקופת הדוח הסתכמו פדיונות העמיתים לסך של כ-15.1 מיליון ש"ח לעומת כ-14.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול בשיעור של כ-4.3% בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

• השינוי עודף הכנסות על הוצאות לשנה

בתקופת הדוח הסתכם עודף ההכנסות על ההוצאות לרווח בסך של כ-12.6 מיליון ש"ח לעומת הפסד של כ-20.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר השינוי מושפע מהשינויים במדד המחירים לצרכן.

היקף נכסים מנוהלים - כ-95,637 מיליון ש"ח

החברה המנהלת

החברה פועלת במגזרי הפעילות הבאים:

1. ניהול קרנות פנסיה - המנוהלות בתחום הפנסיה.
 2. ניהול קופות גמל - המנוהלות בתחום הגמל ובתחום ההשתלמות.
 3. ניהול מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה - המנוהלים בתחום מסלולי קופות מבטיחי התשואה.
- ביצועי המגזרים, רווח והפסד מגזרי, מוערכים בהתבסס על רווח והפסד תפעולי כמוצג בדוחות הכספיים. תוצאות המגזר כוללות פרטים המיוחסים ישירות למגזר ופרטים אשר ניתן ליחסם באופן סביר.

המצב הכספי ותוצאות הפעולות

הכנסות מדמי ניהול והחזר דמי ניהול

להלן פירוט דמי הניהול שנגבו על ידי החברה:

מגזר קרנות פנסיה:

ינואר - דצמבר 2015	ינואר - מרס	
	2015	2016
	אלפי ש"ח	

מבטחים החדשה:

483,717	108,853	124,368	הכנסות מדמי ניהול מדמי הגמולים שנגבו על ידי הקרן
(238,914)	(52,175)	(64,157)	החזרי דמי ניהול מדמי הגמולים המיועדים להגדלת צבירת המבטחים בקרן
356,513	85,337	94,064	הכנסות מדמי ניהול מסך נכסי הקרן בתיקי המבטחים ובתיק השקעות לפנסיונרים
(163,220)	(37,414)	(43,669)	החזרי דמי ניהול מנכסי הקרן המיועדים להגדלת צבירת המבטחים בקרן
438,096	104,601	110,606	סה"כ הכנסות מדמי ניהול ממבטחים החדשה

מבטחים החדשה פלוס:

7,692	1,603	1,503	הכנסות מדמי ניהול מדמי הגמולים שנגבו על ידי הקרן
(4,518)	(739)	(686)	החזרי דמי ניהול מדמי הגמולים המיועדים להגדלת צבירת המבטחים בקרן
8,654	1,985	2,459	הכנסות מדמי ניהול מסך נכסי הקרן בתיק המבטחים ובתיק השקעות לפנסיונרים
(2,816)	(598)	(860)	החזרי דמי ניהול מנכסי הקרן המיועדים להגדלת צבירת המבטחים בקרן
9,012	2,251	2,416	סה"כ הכנסות דמי ניהול מדמי הגמולים
447,108	106,852	113,022	סה"כ הכנסות דמי ניהול מקרנות הפנסיה

רכישת כיסויים ביטוחיים, תשלום עמלות לסוכנים וליועצים (לרבות שינויים בהוצאות רכישה נדחות) - מוצג בדוחות הכספיים במסגרת סעיף עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה

(82,298)	(20,725)	(20,722)	
364,810	86,127	92,300	סה"כ ההכנסות מדמי ניהול מקרנות הפנסיה, נטו לאחר החזרים והוצאות

החברה גבתה בתקופות ינואר - מרס 2016 ו-2015 ובשנת 2015 דמי ניהול בשיעורים שלהלן:

שיעור דמי ניהול בפועל			שיעור דמי ניהול סטטוטוריים		
ינואר - דצמבר 2015	ינואר - מרס 2015	2016	ינואר - דצמבר 2015	ינואר - מרס 2015	2016
אחוזים					

מבטחים החדשה:⁽¹⁾

3.04	3.12	2.90	6.00	6.00	6.00
0.26	0.27	0.25	0.50	0.50	0.50
-	-	-	-	-	-
0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50

מדמי הגמולים⁽²⁾
מנכסי הקרן בגין מבטחים פעילים ומוקפאים
מנכסי הקרן בגין פנסיונרים זכאים קיימים
מנכסי הקרן בגין פנסיונרים

מבטחים החדשה פלוס:

1.53	1.88	2.24	4.00	4.00	4.00
0.47	0.48	0.45	0.50	0.50	0.50
0.67	0.70	0.64	1.05	1.05	1.05

מדמי הגמולים⁽²⁾
מנכסי הקרן הנובעים מהפקדות שבוצעו עד ליום 31 בדצמבר, 2005
מנכסי הקרן הנובעים מהפקדות שבוצעו החל מיום 1 בינואר, 2006

- (1) בנוסף, במקרה של פנסיה שסכומה החודשי נמוך מ-5% מהשכר הממוצע במשק, החברה גובה מסכום הפנסיה דמי ניהול בשיעור של 6% מההפרש בין פנסיית המינימום האמורה לבין הפנסיה המשתלמת כאמור.
- (2) בנוסף, החברה מקצה חלק מדמי הניהול לרכישת כיסויים ביטוחיים ותשלום עמלות לסוכנים וליועצים. בתקופות ינואר - מרס 2016 ו-2015 ובשנת 2015, החזירי דמי הניהול שנועדו לרכישת כיסויים ביטוחיים ותשלומי עמלות לסוכנים וליועצים היוו 0.98% ו-1.11% ו-0.99% מדמי הגמולים, בהתאמה.

ההכנסות ברוטו מדמי ניהול בגין דמי הגמולים ששולמו בפועל מ"מבטחים החדשה" גדלו בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד בשיעור של כ-14.3% לנוכח הגידול בהיקף גביית דמי הגמולים בקרן. ההכנסות ברוטו מדמי ניהול מסך הנכסים של "מבטחים החדשה" גדלו בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד בשיעור של כ-10.2% לנוכח הגידול בהיקף הנכסים המנוהלים בקרן כפועל יוצא של הצבירה החיובית, נטו.

לנוכח התחרות בשוק החסכון לטווח ארוך, בכלל, ובשוק קרנות הפנסיה החדשות, בפרט, החברה החזירה חלק מדמי הניהול אותם היא גובה ממבוטחי קרנות הפנסיה. סכום ההחזרים הכולל בתקופת הדוח, כולל החזרים המיועדים להגדלת צבירת המבוטחים בקרנות הפנסיה, החזרים ששימשו לרכישת כיסויים ביטוחיים משלימים למבוטחי הקרנות, תשלום עמלות לסוכנים וליועצים והשינויים בהוצאות רכישה נדחות הסתכמו ב-130,094 אלפי ש"ח, לעומת 111,651 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

מגזר קופות הגמל:

החברה גבתה בתקופות ינואר - מרס 2016 ו-2015 ובשנת 2015 דמי ניהול בשיעורים שלהלן:

ינואר - דצמבר 2015	ינואר - מרס	
	2015	2016
	אלפי ש"ח	

הכנסות מדמי ניהול:

דמי ניהול מצבירה:

34,118	8,552	8,589	מנורה מבטחים תגמולים ופיצויים
1,400	364	303	מבטחים מרכזית לפיצויים
881	207	265	מבטחים - קופת גמל למטרות חופשה, חגים והבראה
1,527	395	357	מנורה מרכזית לפיצויים
1,002	227	293	מור מנורה מבטחים
2,130	570	507	מנורה גמל אמיר - מסלול כללי
2,022	500	496	מנורה מבטחים משתתפת פנסיה תקציבית
6,383	1,601	1,522	מנורה מבטחים יותר - מסלול ד'
9	1	4	מנורה מבטחים גמל בניהול אישי (**)
694	-	823	רשף קופת גמל לתגמולים (*)
1,653	-	703	הילה קופת גמל לתגמולים ולפיצויים (*)
28,465	6,844	7,621	מנורה מבטחים השתלמות
24	5	7	מנורה מבטחים השתלמות בניהול אישי (**)
80,308	19,266	21,490	סה"כ הכנסות דמי ניהול מצבירה

דמי ניהול מדמי הגמולים:

1,970	573	510	מנורה מבטחים תגמולים ופיצויים
800	173	246	מור מנורה מבטחים
47	8	8	מנורה גמל אמיר - מסלול כללי
149	37	36	מנורה מבטחים יותר - מסלול ד'
2,966	791	800	סה"כ הכנסות דמי ניהול מדמי הגמולים

סה"כ הכנסות דמי ניהול מקופות גמל

83,274	20,057	22,290
---------------	---------------	---------------

(*) הקופות נרכשו בתאריך 7 במאי, 2015

(**) החברה החלה בתהליך מסודר של סגירת קופות אלו, אשר צפוי להסתיים במהלך שנת 2016.

ההכנסות מדמי ניהול מצבירה מקופות הגמל גדלו בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד בשיעור של כ- 11.5%; ההכנסות מדמי ניהול בגין דמי הגמולים ששולמו מקופות הגמל גדלו בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד בשיעור של כ-1.1%.

הגידול בהכנסות מדמי ניהול מצבירה נובע מהגידול בהיקף הנכסים המנוהל על ידי החברה שחל כתוצאה מצבירה חיובית נטו בקופות הגמל.

שיעור דמי ניהול בפועל			שיעור דמי ניהול סטטוטוריים		
ינואר - דצמבר 2015	ינואר - מרס 2015	2016	ינואר - דצמבר 2015	ינואר - מרס 2015	2016
אחוזים					

0.75	0.76	0.70	1.05	1.05	1.05
0.69	0.68	0.68	2.00	2.00	2.00
2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00
0.63	0.64	0.63	2.00	2.00	2.00
0.38	0.40	0.39	1.05	1.05	1.05
0.85	0.88	0.84	1.05	1.05	1.05
0.34	0.36	0.33	2.00	2.00	2.00
0.90	0.92	0.88	1.05	1.05	1.05
0.32	0.34	0.32	2.00	2.00	2.00
0.23	-	0.20	1.05	1.05	1.05
0.23	-	0.20	1.05	1.05	1.05
0.78	0.80	0.73	2.00	2.00	2.00
0.33	0.36	0.36	2.00	2.00	2.00

דמי ניהול מצבירה:

מנורה מבטחים תגמולים ופיצויים
מבטחים מרכזית לפיצויים
מבטחים - קופת גמל למטרות חופשה, חגים והבראה
מנורה מרכזית לפיצויים
מור מנורה מבטחים
מנורה גמל אמיר - מסלול כללי
מנורה מבטחים משתתפת בפנסיה תקציבית
מנורה מבטחים יותר - מסלול ד'
מנורה מבטחים גמל בניהול אישי
רשף קופת גמל לתגמולים
הילה קופת גמל לתגמולים ולפיצויים
מנורה מבטחים השתלמות
מנורה מבטחים השתלמות בניהול אישי

דמי ניהול מדמי הגמולים:

0.84	1.62	1.13	4.00	4.00	4.00
2.00	2.00	2.00	4.00	4.00	4.00
0.65	0.42	0.48	4.00	4.00	4.00
1.20	1.90	1.15	4.00	4.00	4.00

מנורה מבטחים תגמולים ופיצויים
מור מנורה מבטחים
מנורה גמל אמיר - מסלול כללי
מנורה מבטחים יותר - מסלול ד'

א. תוצאות החברה המנהלת

הרווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

עיקר הסעיף כולל את הרווח בגין איחוד מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה. הרווח הסתכם לסך של כ-26.8 מיליון ש"ח בתקופת הדוח לעומת הפסד של כ-1.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. מרבית הנכסים הפיננסיים הינם נכסים צמודי מדד, כך שהשינוי במדד המחירים לצרכן משפיע על הרווח לתקופה (לפרוט נוסף ראה פרק המתייחס לתוצאות מגזר ניהול מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה לעיל).

הוצאות

סך הוצאות החברה הסתכמו בתקופת הדוח לסך של כ-115.6 מיליון ש"ח, לעומת כ-79.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד; גידול של כ-36.3 מיליון ש"ח לעומת התקופה המקבילה אשתקד. השינויים העיקריים בהיקף ההוצאות בין התקופה לתקופה המקבילה אשתקד הינם כדלהלן: מצד אחד, מגידול בעמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה (כתוצאה מגידול במערך השיווק של החברה) בסך של כ-2.4 מיליון ש"ח וכן גידול בהוצאות הנהלה וכלליות בשל גידול בהיקף הפעילות של החברה בסך של כ-1.5 מיליון ש"ח. ובנוסף שינוי ברווחים שנזקפו לעמיתים במסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה בסך של כ-32.3 מיליון ש"ח. (מעבר מהפסד של כ-20.6 מיליון ש"ח לרווח של כ-11.7 מיליון ש"ח). (מרבית השינוי ברווחים שנזקפו לעמיתים נובע מהשינוי במדד המחירים לצרכן).

רווח לפני מס

הרווח לפני מס של החברה הסתכם בתקופת הדוח לסך של כ-48.0 מיליון ש"ח, לעומת רווח לפני מס בסך של כ-48.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינויים העיקריים המשפיעים על הרווח בתקופות הינם כדלהלן: עליה בהכנסות בסך של כ-36.2 מיליון ש"ח העלייה נובעת מעליה בהכנסות מדמי ניהול קרנות פנסיה, נטו בסך של כ-6.2 מיליון ש"ח; עליה בהכנסות מדמי ניהול מקופות גמל ומקרנות ההשתלמות בסך של כ-2.2 מיליון ש"ח; ובנוסף עליה ברווחים מהשקעות בסך של כ-27.9 מיליון ש"ח (בעיקר מעלייה ברווחי השקעות של מסלולים מבטיחי תשואה) (סך של 8.8 מיליון בשל המדד השלילי בתקופת הדוח); ומנגד, גידול בהוצאות של כ-36.3 מיליון ש"ח (בעיקר מעליה ברווחים שנזקפו לעמיתי מסלולי קופות הגמל מבטיחי תשואה).

הוצאות מס

החברה מוגדרת כ"מוסד כספ" לפי חוק מס ערך מוסף, ולכן על הכנסותיה חל מס חברות ומס רווח. שיעור מס החברות שחל בתקופת הדוח הינו 25.0%. עד לסוף חודש ספטמבר, 2015 שיעור מס הרווח שחל על מוסדות כספיים היה 18%, החל מהשכר ששולם בעד חודש אוקטובר, 2015 שיעור מס השכר החל על מוסדות כספיים עומד על 17% ומס הרווח עומד על 17% מהרווח שהופק. ההוראה לגבי מס הרווח בשנת המס 2015 חלה לגבי החלק היחסי מהרווח בשנה זו. שיעור המס הכולל המשוקלל שחל על מוסדות כספיים בשנת 2015 הינו 37.58%.

החל מיום 1 בינואר, 2016 הופחת שיעור מס החברות מ-26.5% ל-25%. בהתאם לתיקון האמור שיעור המס הכולל שיחול על מוסדות כספיים, ובכללם החברה, מיום 1 בינואר, 2016 ואילך עומד על 35.90%.

רווח נקי

הרווח הנקי של החברה בתקופת הדוח לסך של כ-31.0 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-29.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ב. תוצאות מגזר ניהול קרנות הפנסיה

הרווח לפני מסים על ההכנסה ממגזר ניהול קרנות הפנסיה לתקופת הדוח הסתכם בכ-31.6 מיליון ש"ח, לעומת רווח של כ-28.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר השינוי בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד נובע מצד אחד מגידול של כ-6.2 מיליון ש"ח בהכנסות מדמי ניהול, ומצד שני גידול בהוצאות שיווק והוצאות רכישה של כ-1.4 מיליון ש"ח (בעיקר בסעיף עמלות הסוכנים כתוצאה מגידול במערך השיווק של החברה). ביתר הסעיפים לא חל שינוי מהותי.

ג. תוצאות מגזר ניהול קופות גמל

הרווח לפני מיסים על ההכנסה ממגזר ניהול קופות גמל (ללא מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה) לתקופת הדוח הסתכם בכ-3.1 מיליון ש"ח, לעומת רווח של כ-3.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר השינוי בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד נובע מגידול של כ-2.2 מיליון ש"ח בהכנסות מדמי ניהול, מנגד גידול של כ-1.3 מיליון ש"ח בהוצאות הנהלה וכלליות (בשל גידול בהיקף הפעילות של החברה) וגידול בעמלות ושיווק בסך של כ-0.9 מיליון ש"ח (בעיקר בסעיף עמלות הסוכנים ומגידול במערך השיווק של החברה).

ד. תוצאות מגזר ניהול מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה

הרווח לפני מיסים על ההכנסה ממגזר ניהול מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה בתקופת הדוח הסתכם בכ-13.2 מיליון ש"ח, לעומת רווח של כ-15.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסה מהמסלולים מבטיחי התשואה מחושבת כפער שבין תשואה המובטחת לעמיתי המסלולים לבין התשואה בפועל. חלק מנכסי המסלולים מבטיחי התשואה צמודים למדד בסיס מסוים, וכאשר המדד נמוך ממדד הבסיס, שווי הנכס אינו יורד בהתאם. זכויות העמיתים ממודדות למועד הפקדת הכספים. לאור העובדה שמדד הבסיס של נכסי המסלולי מבטיחי התשואה שונה באופן משמעותי ממועדי ההפקדות למסלולים, עשוי להיווצר פער שבשנים מסוימות יניב לחברה מנהלת רווח ובשנים אחרות הפסד. סך ההשפעה של המדד השלילי בתקופת הדוח הינה בסך של כ-8.8 מיליון ש"ח. לפירוט נוסף ראה באור 19. של הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

ה. הון עצמי

החברה משקיעה את עודפי המזומנים השוטפים שלה בעיקר בנכסי חוב סחירים לטווח בינוני, בכפוף למצב שוק ההון ולצרכי תזרים המזומנים שלה. נכון ליום 31 במרס, 2016 הסתכם ההון העצמי הרשום בדוחות הכספיים של החברה לסך של 377,451 אלפי ש"ח.

על פי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב-2012, ההון העצמי ההתחלתי הנדרש מחברה מנהלת יעמוד על סך מינימלי של 10 מיליון ש"ח (למעט חריגים) (להלן - סכום ההון העצמי ההתחלתי). ההון העצמי המזערי הנדרש מחברה מנהלת בתאריך הדוח לא יפחת מהגבוה מבין סכום ההון העצמי ההתחלתי, או סכום מצרפי של: (א) 0.1% מהנכסים המנוהלים עד לתקרת נכסים מנוהלים של 15 מיליארד

ש"ח; (ב) 0.05% מהנכסים המנוהלים מעל לתקרה האמורה בפסקה (א); (ג) 25% מההוצאות השנתיות של החברה כפי שהוגדרו בתקנות ההון החדשות.

נכון לימים 31 במרס, 2016 ו-31 בדצמבר, 2015 החברה עמדה בתנאי הנדרש, כאשר דרישת ההון המזערי הסתכמה בסך של 150,720 אלפי ש"ח ו-149,299 אלפי ש"ח, בהתאמה, בשעה שהונה העצמי של החברה באותה העת הסתכם ב-377,451 אלפי ש"ח ו-346,482 אלפי ש"ח, בהתאמה.

לאחר תאריך הדיווח, ביום 29 במאי, 2016, הכריז דירקטוריון החברה על חלוקת דיבידנד לבעלי המניות בסך של 40 מיליון ש"ח. הדיבידנד ישולם ביום 1 ביוני, 2016.

להרחבה, ראה באור 7 בדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

1. התחייבויות תלויות

לפירוט אודות בקשות לאישור תובענות כייצוגיות שהוגשו כנגד החברה - ראה באור 8 בדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

דיווח בדבר "הערך הגלום" (Embedded Value)

על-פי חוזר המפקח על הביטוח, מיום 12 באוגוסט, 2007 (חוזר ביטוח 1-11-2007) ("החוזר"), על חברות הביטוח לפרסם מידי שנה, יחד עם הדוחות הכספיים לרבעון הראשון של השנה, מידע בדבר הערך הגלום ("Embedded Value" או "EV") בפוליסות ביטוח לטווח ארוך (ביטוח חיים וביטוח בריאות) לסוף השנה הקודמת. החובה לפרסם מידע בדבר הערך הגלום אינה חלה על פעילות ניהול קרנות פנסיה או גמל, אולם הנהלת החברה החליטה לפרסם את נתוני שווי התיק בתוקף של עסקי ניהול קרנות הפנסיה שבניהולה. כאמור, דיווח זה כולל את שווי התיק בתוקף של עסקי ניהול קרנות הפנסיה של החברה ואינו כולל את שווי התיק בתוקף של עסקי ניהול קופות הגמל של החברה. רווחי החברה בשנת 2015 מפעילות עסקי ניהול קופות הגמל מוצגים בדיווח זה בסעיף רווח כולל מעסקים לא כלולים.

הדיווח נעשה במסגרת הדוח הכספי של החברה (למרות שאין החברה מחויבת בכך) ושל מנורה מבטחים החזקות (חברה אם).

הערך הגלום של החברה ליום 31 בדצמבר, 2015 הסתכם בסך של כ-6,654 מיליוני ש"ח (2014 - 6,640 מיליוני ש"ח). הערך הגלום מורכב מסך של כ-211 מיליוני ש"ח הון עצמי מותאם (2014 - 186 מיליוני ש"ח), סך של כ-6,494 מיליוני ש"ח המהווים ערך נוכחי של רווחים עתידיים בניכוי מס (2014 - 6,502 מיליוני ש"ח) ובניכוי סך של כ-51 מיליוני ש"ח המהווים עלות הון נדרש (2014 - 48 מיליוני ש"ח). דיווח זה נערך על פי הכללים והעקרונות שקבע המפקח על הביטוח, אשר אימץ את הכללים והעקרונות שנקבעו בדוח ועדה משותפת של חברות הביטוח והמפקח על הביטוח. ערך עסקים חדשים של מכירות (לאחר השפעת עלות ההון) בשנת 2015 הסתכם בסך של כ-314 מיליוני ש"ח (2014 - 270 מיליוני ש"ח).

בדוח הערך הגלום (המצורף כנספח) נכלל פירוט השינויים ביחס לערך הגלום ליום 31 בדצמבר, 2015. יובהר כי דוח הערך הגלום נערך בהתאם להערות, הבהרות וסייגים כפי שפורטו בסעיף 1.5 לדוח הערך הגלום.

בהתאם לאמור לעיל, הערך הגלום אינו מייצג את שווי השוק או את השווי הכלכלי של החברה.

בקורות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח כספי

הוראות סעיף 302 ל"חוק Sarbanes-Oxley" שנחקק בארצות-הברית והמיושמות בהתאם להוראות הממונה, קובעות כי המנכ"ל ומנהל הכספים, יחתמו כל אחד בנפרד על הצהרה בנושא בקורות ונהלים לגבי הגילוי. לצורך קיום ההליך הנדרש עפ"י ההנחיות האמורות, ביצעה החברה, בין היתר, בחינה של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי וקיום דיונים בהשתתפות הגורמים השותפים להכנת הדוחות הכספיים.

בקורות ונהלים לגבי הגילוי:

הנהלת החברה, בשיתוף עם המנכ"ל ומנהל הכספים של החברה, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את אפקטיביות הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת. על בסיס הערכה זו, המנכ"ל ומנהל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת הינן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהחברה המנהלת נדרשת לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי:

במהלך הרבעון המסתיים ביום 31 במרס, 2016 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על הדיווח הכספי, אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על הדיווח הכספי.

פירוט ההתפתחויות הכלכליות במשק בתקופת הדוח

תיאור הסביבה העסקית

שוק ההון - התפתחויות בסביבה המאקרו כלכלית

פעילות החברה, שעיקרה בתחום הפיננסי, מושפעת באופן מובהק מרמת הפעילות הכלכלית במשק בכלל ובשוק ההון בפרט, וכן מהשפעות מאקרו כלכליות עולמיות כמפורט להלן.

סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על פעילות התאגיד

האינדיקטורים לפעילות הריאלית שנוספו במהלך החודשים האחרונים מעידים כי המשק מוסיף לצמוח בקצב המתון שאפיין אותו בשנים האחרונות: לאחר שהצמיחה האיצה ברבעון הרביעי של 2015 (שיעור צמיחה של כ- 3.1% בקצב שנתי), ברבעון הראשון של 2016 מסתמנת התמתנות משמעותית (שיעור צמיחה של כ- 0.8% בקצב שנתי).

הצמיחה משקפת בעיקר גידול בצריכה הפרטית, כתוצאה מהריבית הנמוכה וכתוצאה מהשפעת הקיטון בהוצאה בשל הירידה במחירי האנרגיה, כאשר היצוא המשיך לרדת (במהלך הרבעון הראשון של שנת 2016 ירד היצוא בקצב שנתי של כ- 4.4%). הירידה בשיעור היצוא נובעת בין השאר כתוצאה מחוזקת השקל ומירידה בביקוש העולמי, התפתחות שבאה לידי ביטוי בחולשת הסחר העולמי. המגמות ביצוא מדאיוגות במיוחד לאור העובדה שתעשיות היצוא מהוות מקור לתעסוקה איכותית בשכר נאות ולאור הפחתת תחזיות הצמיחה העולמית של המוסדות הבינלאומיים. קרן המטבע העריכה בחודשים האחרונים שמדינות רבות עוברות סוג של שינוי מבני, שבעקבותיו הצמיחה העולמית תהיה פחות מבוססת סחר ולפיכך הסחר העולמי צפוי לצמוח בשיעורי צמיחה מתונים יותר מבעבר. עבור משקים קטנים ופתוחים, דוגמת המשק הישראלי, מדובר בתחזיות לא טובות.

על רקע ההאטה בקצב הצמיחה של המשק במהלך המחצית השניה של שנת 2015 ועל רקע הפחתת התחזיות לצמיחת הסחר העולמי וליבוא למדינות ה-OECD על ידי קרן המטבע העולמי הורידה חטיבת המחקר של בנק ישראל במהלך חודש דצמבר, 2015 את תחזית צמיחת התוצר לשנת 2016 ל- 2.8%.

למרות ההאטה המסוימת בקצב צמיחת המשק, התמונה העולה מנתוני שוק העבודה ממשיכה להיות חיובית ומתבטאת ברמה נמוכה של אבטלה ובעלייה בשכר ובתקבולי מס בריאות. האבטלה במשק הישראלי עמדה על שיעור מנוכה עונתי, של כ- 5.3% בסוף הרבעון הראשון של שנת 2016 כאשר תקבולי מס הבריאות שמהווים אומדן לגידול השכר במשק, היו גבוהים נומינלית בינואר-מרס 2016 בכ- 6.1% לעומת החודשים המקבילים אשתקד.

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2016 נרשמה אינפלציה שלילית במשק הישראלי בשיעור של 1.1%. ב-12 החודשים האחרונים שהסתיימו במרס, 2016 נרשמה אינפלציה שלילית בשיעור של 0.7%. התרומה העיקרית לעליות המדד ב-12 החודשים האחרונים כאמור באה מסעיף הדיור כאשר סעיפי האנרגיה והפחתות המחירים שיזמה הממשלה תרמו לירידה החדה במדד. בניכוי מחירי האנרגיה והפחתות המחירים האדמיניסטרטיביות נרשמה במהלך 12 החודשים האחרונים שהסתיימו במרס, 2016 אינפלציה של 0.7%. האינפלציה הושפעה גם מהאינפלציה הנמוכה בחו"ל, מהירידה במחירי הסחורות העולמיים (לרבות הירידה החדה במחירי האנרגיה), ומהייסוף האפקטיבי בשקל.

ציפיות האינפלציה לשנה הקרובה נותרו נמוכות מהגבול התחתון של יעד האינפלציה של בנק ישראל על רקע המשך הירידה במחירי הנפט והסחורות והוזלות המחירים היוזמות. רמת הריבית הנומינלית, אשר נקבעת על ידי בנק ישראל, ממשיכה להיות ברמת שפל היסטורי של 0.1% כאשר הצפי הוא שבנק ישראל לא יעלה את הריבית במהלך השנה הקרובה. בשילוב עם פעילות בנק ישראל בשוק המט"ח, הרי שהמדיניות המוניטרית ממשיכה להיות מרחיבה מאוד.

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2016 הסתכם העודף הכולל של פעילות הממשלה (ללא אשראי נטו) ב-2.2 מיליארד ש"ח. הירידה בגירעון הממשלה והמעבר לעודף תקציבי נובע בעיקר כתוצאה מגידול משמעותי בהכנסות המדינה ממסים וכתוצאה מתת ביצוע בצד ההוצאות.

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2016 נמשכה מגמת ההתמתנות בפעילות הכלכלית העולמית, במיוחד במדינות המתפתחות וביפן. באירופה נתוני הפעילות מעידים על המשך צמיחה מתונה, בארה"ב נתוני הפעילות מצביעים על איבוד מומנטום והאטה משמעותית ברבעון הראשון, וקצב הצמיחה בסין ממשיך להאט.

קרן המטבע עדכנה במהלך חודש אפריל, 2016, בפעם השנייה השנה, את תחזית הצמיחה והסחר בעולם לשנים 2016-2017 תוך שהיא מעלה את הערכת הסיכונים הנגזרים מהשווקים הפיננסיים ומהמדינות המתפתחות. תחזית הצמיחה ל-2016 עודכנה כלפי מטה, מ-3.4% ל-3.2%, והתחזית ל-2017 עודכנה מ-3.6% ל-3.5%. בלטה הנמכת תחזית הצמיחה ליפן ולחלק מהמדינות המתפתחות, בשעה שהתחזית לסין עודכנה כלפי מעלה. תחזית הסחר העולמי ל-2016 עודכנה מטה, מ-3.4% ל-3.1%, והתחזית ל-2017 עודכנה מ-4.1% ל-3.8%.

המסר העיקרי של הבנקים המרכזיים בעולם ממשיך להותיר פתח לצעדים מרחיבים נוספים; בנאום שנשא יו"ר ה-FED נמשך הטון היוני שנשמע בהחלטת הריבית ממרס, 2016, ובעקבותיו ירדו בשווקים ההסתברויות לכך שארה"ב תעלה את הריבית: העלאת ריבית מלאה מתומחרת בשווקים רק ביולי 2017.

בארה"ב מסתמנת האטה משמעותית בקצב הצמיחה של הצריכה הפרטית ברבעון הראשון של שנת 2016; מדד ה-GDP Now עודכן כלפי מטה בחדות על רקע נתוני מקרו מאכזבים, וכעת הוא צופה כי קצב הצמיחה השנתי יעמוד ברבעון הראשון על 0.3% בלבד ועל שיפור לקראת הרבעון השני של שנת 2016. דוח התעסוקה המשיך להצביע על תוספת גבוהה של משרות: במרס, 2016 נוספו לשוק העבודה 215 אלף משרות, והשכר הממוצע לשעה עלה ב-0.3% ומשקף גידול שנתי של 2.3%; שיעור האבטלה עלה ב-0.1 נקודת אחוז, לרמה של 5.0%, בעיקר על רקע עלייה דומה בשיעור ההשתתפות.

באירופה נתוני הפעילות ממשיכים להעיד על צמיחה מתונה שנשמכת בעיקר על הצריכה הפרטית. הסביבה האינפלציונית נותרה חלשה; האינפלציה השנתית עלתה במרס, 2016 מ-0.2% ל-0%, והאירו ממשיך להתחזק חרף צעדי ההרחבה האגרסיביים.

הבנק המרכזי של אנגליה הותיר במהלך הרבעון הראשון של שנת 2016 את הריבית על כנה אך הזהיר כי במידה שיתרחש תהליך ה-BREXIT, יהיו לו השלכות שליליות על שוק העבודה, שער החליפין והביקושים.

כלכלת יפן ממשיכה לסבול מחולשה בביקושים המקומיים ומהאטה ביעדי יצוא מרכזיים, בעיקר במזרח, לצד התחזקות הין. התפתחויות אלה עשויות להוביל אותה לנקוט בחודשים הקרובים עוד צעדי הרחבה מוניטריים ופיסקליים.

המדדים המקדימים מהשווקים המתעוררים מעידים כי במרס, 2016 חל שיפור מסוים, בעיקר במגזר הייצור, אך הם מצויים עדיין ברמות נמוכות מאוד. כלכלת סין צמחה ברבעון הראשון של 2016 בקצב שנתי של 6.7%, לעומת 6.8% בסוף שנת 2015. נתוני הפעילות במרס מצביעים על שיפור לאחר ההאטה בנתוני ינואר-פברואר 2016.

שוקי האג"ח והמניות

שוקי ההון בישראל ובעולם התאפיינו בתנודתיות גבוהה. בסיכום הרבעון הראשון של שנת 2016 ירד מדד ת"א 25 בשיעור של כ- 5.1%, לעומת ירידה בשיעור של כ- 1.1% במדד ת"א 75 ולעומת עליה בשיעור של כ- 0.3% במדד מניות היתר 50.

גם בבורסות העולם היתה שונות גבוהה ביחס לתשואות שוקי המניות. כך, למשל, מדד הדאו ג'ונס עלה בכ- 1.5% ומדד ה-S&P 500 עלה בשיעור של כ- 0.8% בעוד שמדד הפוטסי האנגלי ירד בכ- 1.1%, הדאקס הגרמני ירד בכ- 7.2%, מדד הנאסד"ק ירד בכ- 3.4%, מדד הקאק הצרפתי ירד בכ- 5.4% ומדד הניקיי היפני ירד בשיעור של כ- 12%. גם השווקים המתעוררים הציגו שונות גבוהה כאשר שוק המניות הסיני בלט לשלילה וירד בשיעור של כ- 11.3% בעוד שמדד המניות הברזילאי עלה בשיעור של כ- 15.5% ומדד המניות הרוסי עלה בשיעור של כ- 17.5%.

מדד האג"ח הממשלתי השקלי עלה בשיעור של כ- 1.2% בעוד שמדד האג"ח הממשלתי הצמוד עלה בשיעור של כ- 1.8%. מדד התל בונד 20 עלה בשיעור של כ- 0.9% בעוד שמדד התל בונד 40 עלה בשיעור של כ- 0.7%.

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2016, יוסף שערן הציג של השקל מול הדולר בכ- 3.5%, על אף רכישות אגרסיביות של מט"ח מצד בנק ישראל, כאשר מול האירו פוחת השקל בכ- 0.8%.

ארועים מהותיים בתקופת הדוח

א. בחודש ינואר, 2016 התפרסם דוח הצוות להגברת הוודאות בחיסכון פנסיוני ("ועדת באב"ד") שמציע פתרון חלופי לבעיית הריבית התחשיבית. הצוות המליץ על שינוי אופן הקצאת אג"ח מיועדות מסוג "ערד" לקרנות הפנסיה (כיום, הקצאה בשיעור קבוע של 30% מנכסי קרן הפנסיה המקיפה), באופן שנותן עדיפות לפנסיונרים ולעמיתים מבוגרים על חשבון שיעור ההקצאה לעמיתים צעירים: שיעור ההקצאה לפנסיונרים יעלה ל-60%, שיעור ההקצאה לעמיתים מגיל 50 ועד ליציאה לפנסיה זקנה יהיה עד 30%, ולעמיתים עד גיל 50 יוקצו אג"ח המיועדות שיוותרו (כך שבסה"כ לא יהיה צורך בהגדלת היקף הוצאת אג"ח מיועדות לקרנות הפנסיה המקיפות בשל שינוי אופן ההקצאה).

בחודש אפריל, 2016 התפרסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (זקיפת תשואה בקרן פנסיה חדשה מקיפה), התשע"ו-2016, אשר מטרתן להביא ליישום המלצות ועדת באב"ד, ואשר עולה מהן ששיעור ההקצאה ל-3 הקבוצות דלעיל יהיה בהתאם לשיעור היחסי של כל קבוצה בקרן הפנסיה המקיפה הרלבנטית, וישתנה מקרן לקרן. החברה מעריכה, כי ככל שהתקנות יתפרסמו בנוסח הנוכחי, לא צפויות קרנות הפנסיה להתחיל להתחרות זו בזו ומול מוצרים אחרים (קופות גמל ופוליסות ביטוח) על קבלת כספים לצורך תשלום פנסיה זקנה מיידית - באופן שיגרום להגברה משמעותית של התחרות על כספי עמיתים/מבוטחים מבוגרים לקראת פרישה, אלא אם אחת החברות המנהלות של קרנות פנסיה מקיפות תיטול על עצמה את הסיכון של תובענה ייצוגית מצד העמיתים הצעירים בקרן הפנסיה שאלה יתקבלו עמיתים מבוגרים לקראת פרישה. **הערכת החברה הינה בגדר מידע צופה פני עתיד המבוסס על מידע המצוי בידי החברה במועד הדוח ואשר עשויה שלא להתממש באשר הינה תלויה במידה רבה בנוסח ההוראות שיתפרסמו בסופו של יום, אם וככל שיתפרסמו, בהתנהגות המתחרים, המפיצים והלקוחות.**

ב. בחודש פברואר, 2016 נערך הסכם קיבוצי כללי (מסגרת) להגדלת ההפקדות לביטוח פנסיוני במשק. ההסכם הקיבוצי קובע הגדלה מקבילה של דמי הגמולים המשולמים על ידי העובד והמעסיק בשתי פעימות, כשמיים 1 בינואר, 2017 שיעור ההפקדה של תגמולי המעסיק יעמוד על 6.5% ושיעור ההפקדה לתגמולי עובד יעמוד על 6%. כן נקבע כי בקופת ביטוח או בקופת גמל שאינה קרן פנסיה תשלום המעסיק לדמי הגמולים יכלול גם את התשלום לרכיב אובדן כושר עבודה. תוקפו של ההסכם הקיבוצי מותנה בהוצאת צו הרחבה על ידי שר הכלכלה.

ג. בחודש מרס, 2016 פורסם חוזר שעניינו הוראות לענין בחירת קופת גמל, אשר במסגרתו קובעת הממונה כי היא תבחר לפחות שתי קרנות פנסיה מקיפות שתשמנה כקופות ברירת מחדל של כלל העובדים במשק שלא בחרו באופן אקטיבי בקופת גמל אחרת, ושמעסיקם לא ערך מכרז עצמאי מטעמו בענין זה, וזאת בהליך תחרותי שיתקיים אחת ל-3 שנים (ושהחברות המנהלות שיוזכו בהליך יהיו מחויבות לו למשך 10 שנים ממועד הצטרפות עמית). במכרז תינתן העדפה מתקנה לחברות מנהלות שנתח השוק שלהן מסך ההפקדות לקרנות הפנסיה החדשות אינו עולה על 5%. בנוסף קובעת הממונה את התנאים והקריטריונים שבהם יכולים מעסיק וארגון עובדים לקיים הליך תחרותי משל עצמם לצורך בחירת קרן פנסיה, קופת גמל לחסכון או קרן השתלמות שתהווה קופת ברירת המחדל של עובדיהם. בהתאם להוראת המעבר שנקבעה בחוזר, מעסיקים רשאים להמשיך ולצרף עד 31 במרס, 2019 לקרן ברירת מחדל שהוגדרה בהסכמים קיימים שנערכו לפני מועד פרסום החוזר. החוזר עשוי לשנות באופן מהותי את תנאי התחרות בשוק הפנסיה, תוך הגברת התחרות החרפה גם

כך בשוק זה. בהמשך לחוזר האמור פרסמה הממונה את הכללים שעל פיהם יבוצע ההליך לבחירת קרנות ברירת המחדל הנבחרות על ידי הממונה, ובמסגרת זאת נקבע כי חברה המעוניינת כי קרן פנסיה מקיפה שבניהולה תיקבע כקרן ברירת מחדל נבחרת תגיש הצעה עד ל-10 במאי, 2016. בחודש אפריל, 2016 הגישה התאחדות חברות הביטוח עתירה לבית המשפט הגבוה לצדק כנגד תוקפו של החוזר האמור. ביום 21 באפריל, 2016 ניתן צו ארעי, האוסר על פרסום זהות קרנות הפנסיה שנקבעו כקרן ברירת מחדל נבחרת ושיעורי דמי הניהול שיגבו החברות המנהלות את אותן קרנות. דיון בעתירה נקבע לחודש יוני, 2016. בשלב מקדמי זה, כאשר לא ברור מה תהיה תוצאת העתירה שהוגשה ומה יהיו דמי הניהול של קרנות ברירת המחדל הנבחרות (ככל שהעתירה תידחה), לא ניתן לאמוד את השפעת החוזר על החברה.

ארועים מהותיים לאחר תקופת הדוח

א. ביום 19 באפריל, 2016 נחתם הסכם קיבוצי מיוחד בין החברה לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה - ההסתדרות במרחב רמת-גן - בני ברק, שהחליף הסכם קיבוצי משנת 2011. ההסכם נכנס לתוקף ביום 9 במאי, 2016, ויהיה בתוקף עד חודש דצמבר, 2019. תחולת ההסכם הורחבה ביחס לעובדים נוספים של החברה, ובמועד חתימתו הוא חל על כ-425 מעובדי החברה, לעומת כ-323 בתום שנת 2015 - כלל עובדי החברה, למעט עובדים שהוחרגו מתחולת ההסכם. ההסכם שיפר במידת מה את תנאי העסקה של העובדים הכפופים לו לעומת ההסכם הקיבוצי שקדם לו.

ב. בחודש אפריל, 2016 התפרסמה טיוטת חוזר שעניינו העברת כספים בין קופות גמל שמיועדת להחליף את החוזר הקיים, ובמסגרת זאת הוצע, בין היתר, לקצר את משך הזמן שבו עמית, שביקש להעביר את כספיו מקופה אלמונית לקופה פלמונית, יוכל להתחרט ולבטל את בקשת הניוד שהגיש. קיצור משך הזמן שניתן לקופה המעבירה לנסות ולשמר את הלקוחות עשוי להשפיע לרעה על היקף הניוד היוצא מהחברה, אך מאידך גיסא ישפיע לטובה על היקף הניוד הנכנס לחברה. **הערכת החברה הינה בגדר מידע צופה פני עתיד המבוססת על מידע המצוי בידי החברה במועד הדוח ואשר עשויה שלא להתממש באשר הינה תלויה במידה רבה בנוסח ההוראות שיתפרסמו בסופו של יום, אם וככל שיתפרסמו, בהתנהגות המתחרים, המפיצים והלקוחות.**

ג. בחודש אפריל, 2016 התפרסמה טיוטת חוזר שעניינו הצטרפות לקרן פנסיה או לקופת גמל, שמטרתו להסדיר את דרכי ואופן הצטרפות עמיתים לקרן פנסיה וקופת גמל ואת התהליכים שעל החברה המנהלת לבצע במסגרת זאת, לרבות בכל הנוגע לאיחוד חסכון לא פעיל בקרן פנסיה אחרת אגב הצטרפות לקרן פנסיה. החוזר יחייב היערכות מיכונית, שהיקפה עדיין לא ברור, וכמובן כרוכה בהגדלת הוצאות החברה, בין היתר בשל תהליכי עבודה חדשים שיש צורך בהם לאור הוראות החוזר ובשל חובות דיוור חדשות שהתווספו בטיטת החוזר. **הערכת החברה הינה בגדר מידע צופה פני עתיד המבוססת על מידע המצוי בידי החברה במועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות, התלויות כאמור, בין היתר, בנוסח הסופי של ההוראות החוזר.**

ד. בחודש אפריל, 2016 הגישה התאחדות חברות הביטוח ערעור על דחיית המרצת הפתיחה שהגישה בקשר לנייר העמדה לגופים מוסדיים שעניינו "תשלום גוף מוסדי לבעל רישיון" שפרסמה הממונה בחודש ינואר, 2015. לפרטים נוספים ראה באור 28.א לדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים של החברה.

ה. בחודש מאי, 2016 אישרה ועדת הכספים לקריאה שניה ושלישית את הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 15), התשע"ו-2016, אשר מאפשרת הקמה ושיווק של קופות גמל מסוג חדש - קופות גמל להשקעה אשר מיועדות לתשלום סכום הוני לעמית עצמאי. הפקדת כספים לקופה זו לא תהנה מהטבות המס, אך תיחשב כתשלום פטור לצורך קבלת הכספים לאחר הגיע העמית לגיל 60 כקצבה פטורה ממס (קצבה מוכרת). משיכת הכספים לפני הגיע העמית לגיל 60 או משיכתם לאחר גיל 60 מבלי שהעמית עומד בתנאי ההיוון לקצבה מוכרת - תהיה חייבת במס רווחי הון. החוק, אם וככל שיעבור בקריאה שניה ושלישית, ייכנס לתוקף במועד כניסתו לתוקף של תקנות שיתקין השר בנוגע לשיעורים או סכומים, מרביים, לתשלומים של עמית לקופת גמל להשקעה. הצעת החוק מהווה ניסיון נוסף להחייאת קופות הגמל, באופן שעשוי לייצר תחרות של קופות חדשות אלו מול פוליסות החסכון וקרנות הנאמנות.

רמת-גן, 29 במאי, 2016

יהודה בן אסאייג
מנכ"ל

ערן גריפל
יו"ר הדירקטוריון

פרק ב': דוחות כספיים

הצהרה (certification)

אני, יהודה בן אסאייג, מצהיר כי :

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של **מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ** (להלן - "**החברה המנהלת**") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2016 (להלן - "**הדוח**").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של החברה המנהלת; וכן -
 - 4.1 קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - 4.2 קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - 4.3 הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן -
 - 4.4 גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי; וכן -
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי :
 - 5.1 את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן -
 - 5.2 כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

יהודה בן אסאייג
מנכ"ל

29 במאי, 2016

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (certification)

אני, **רן קלמי**, מצהיר כי :

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של **מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ** (להלן - "**החברה המנהלת**") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2016 (להלן - "**הדוח**").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של החברה המנהלת; וכן -
 - 4.1 קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - 4.2 קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - 4.3 הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן -
 - 4.4 גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי; וכן -
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי :
 - 5.1 את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן -
 - 5.2 כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

רן קלמי

סמנכ"ל ומנהל אגף כספים

29 במאי, 2016

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ - חברה מנהלת

דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 31 במרס, 2016

בלתי מבוקרים

מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ - חברה מנהלת

דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 31 במרס, 2016

בלתי מבוקרים

תוכן העניינים

עמוד

2	סקירת דוחות כספיים ביניים מאוחדים
3	דוחות מאוחדים על המצב הכספי
4	דוחות מאוחדים על רווח או הפסד ורווח כולל אחר
5-6	דוחות מאוחדים על השינויים בהון
7-9	דוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים
10-22	באורים לדוחות הכספיים ביניים מאוחדים
23	דוח מיוחד של רואה החשבון המבקר על מידע כספי נפרד
23-30	נספח - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הנפרדים של החברה ("סולר")

דוח סקירה של רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ - חברה מנהלת

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ - חברה מנהלת (להלן - החברה), הכולל את הדוח התמציתי המאוחד על המצב הכספי ליום 31 במרס, 2016 ואת הדוחות התמציתיים המאוחדים על רווח או הפסד ורווח כולל אחר, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון וההנהלה של החברה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 - "דיווח כספי לתקופות ביניים", ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר, בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 והתקנות שהותקנו מכוחו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל - "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נוהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר, בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 8 לדוחות הכספיים ביניים מאוחדים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

תל אביב,
29 במאי, 2016

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	
2015	2015	2016
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	

נכסים:

נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
הוצאות רכישה נדחות
רכוש קבוע
חייבים ויתרות חובה

58,918	57,836	57,379
206,896	190,900	215,771
7,337	6,593	8,884
14,736	27,042	14,859

השקעות פיננסיות:

נכסי חוב סחירים
נכסי חוב שאינם סחירים
מניות
אחרות

195,909	172,778	198,952
4,513,568	4,486,663	4,496,128
624	1,810	597
71,059	69,031	76,776
4,781,160	4,730,282	4,772,453

סך הכל השקעות פיננסיות

מזומנים ושווי מזומנים

98,582	106,978	99,671
--------	---------	--------

סך כל הנכסים

5,167,629	5,119,631	5,169,017
-----------	-----------	-----------

הון:

הון מניות
פרמיה על מניות
קרן הון אחרת
עודפים

338	338	338
17,590	17,590	17,590
26,550	26,550	26,550
302,004	288,709	332,973

סך כל ההון

346,482	333,187	377,451
---------	---------	---------

התחייבויות:

התחייבויות בגין מסים שוטפים
התחייבויות בגין מסים נדחים
התחייבויות בשל הטבות לעובדים
זכאים ויתרות זכות
מנורה מבטחים ביטוח
התחייבות בגין רכישת פעילות
התחייבויות לעמיתי מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה

4,153	5,611	8,816
7,487	5,903	6,656
3,057	3,024	3,162
91,795	96,816	96,412
15,659	17,071	14,620
9,625	9,500	8,385
4,689,371	4,648,519	4,653,515

סך כל ההתחייבויות

4,821,147	4,786,444	4,791,566
-----------	-----------	-----------

סך כל ההון וההתחייבויות

5,167,629	5,119,631	5,169,017
-----------	-----------	-----------

סה"כ הנכסים עבור מסלולי קופות הגמל מבטיחי תשואה

4,699,160	4,662,739	4,665,154
-----------	-----------	-----------

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

29 במאי, 2016

רן קלמי סמנכ"ל ומנהל אגף כספים	יהודה בן אסאייג מנכ"ל	ערן גריפל יו"ר הדירקטוריון	תאריך אישור הדוחות הכספיים
-----------------------------------	--------------------------	-------------------------------	----------------------------

לשנה שהסתיימה ביום	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר	
2015	2015	2016	
מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	
אלפי ש"ח			
447,108	106,852	113,022	הכנסות מדמי ניהול מקרנות פנסיה, נטו
83,275	20,057	22,290	הכנסות מדמי ניהול מקופות גמל
194,530	(1,125)	26,753	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
10,414	1,523	1,474	הכנסות אחרות
<u>735,327</u>	<u>127,307</u>	<u>163,539</u>	סך כל ההכנסות
144,197	33,193	35,549	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
260,949	65,117	66,631	הוצאות הנהלה וכלליות
734	73	146	הוצאות מימון
6,331	1,485	1,545	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
173,431	(20,616)	11,679	רווחים (הפסדים) שנזקפו לעמיתי מסלולי קופות הגמל מבטיחי תשואה
<u>585,642</u>	<u>79,252</u>	<u>115,550</u>	סך כל ההוצאות
149,685	48,055	47,989	רווח לפני מסים על ההכנסה
56,612	18,207	17,003	מסים על ההכנסה
<u>93,073</u>	<u>29,848</u>	<u>30,986</u>	רווח נקי
			הפסד כולל אחר:
(65)	(179)	(26)	הפסד אקטוארי בגין תוכנית להטבה מוגדרת
(24)	(68)	(9)	הטבת מס המתייחסת לרכיבים של רווח כולל אחר
<u>(41)</u>	<u>(111)</u>	<u>(17)</u>	סך הכל הפסד כולל אחר
<u><u>93,032</u></u>	<u><u>29,737</u></u>	<u><u>30,969</u></u>	סך הכל רווח כולל

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון אחרת אלפי ש"ח	עודפים	סה"כ	
338	17,590	26,550	302,004	346,482	יתרה ליום 1 בינואר, 2016 (מבוקר)
-	-	-	30,986	30,986	רווח נקי
-	-	-	(26)	(26)	הפסד כולל אחר: הפסד אקטוארי בגין תוכנית להטבה מוגדרת
-	-	-	(9)	(9)	הטבת מס המתייחסת לרכיבים של הפסד כולל אחר
-	-	-	(17)	(17)	סך הכל הפסד כולל אחר
-	-	-	30,969	30,969	סך הכל רווח כולל
338	17,590	26,550	332,973	377,451	יתרה ליום 31 במרס, 2016 (בלתי מבוקר)
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון אחרת אלפי ש"ח	עודפים	סה"כ	
338	17,590	26,550	258,972	303,450	יתרה ליום 1 בינואר, 2015 (מבוקר)
-	-	-	29,848	29,848	רווח נקי
-	-	-	(179)	(179)	הפסד כולל אחר: הפסד אקטוארי בגין תוכנית להטבה מוגדרת
-	-	-	(68)	(68)	הטבת מס המתייחסת לרכיבים של הפסד כולל אחר
-	-	-	(111)	(111)	סך הכל הפסד כולל אחר
-	-	-	29,737	29,737	סך הכל רווח כולל
338	17,590	26,550	288,709	333,187	יתרה ליום 31 במרס, 2015 (בלתי מבוקר)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

סה"כ	עודפים	קרן הון אחרת אלפי ש"ח	פרמיה על מניות	הון מניות	
303,450	258,972	26,550	17,590	338	יתרה ליום 1 בינואר, 2015 (מבוקר)
93,073	93,073	-	-	-	רווח נקי
					הפסד כולל אחר:
(65)	(65)	-	-	-	הפסד אקטוארי בגין תוכנית להטבה מוגדרת
(24)	(24)	-	-	-	הטבת מס המתייחסת לרכיבים של הפסד כולל אחר
(41)	(41)	-	-	-	סך הכל הפסד כולל אחר
93,032	93,032	-	-	-	סך הכל רווח כולל
(50,000)	(50,000)	-	-	-	דיבידנד ששולם לבעלי מניות החברה
346,482	302,004	26,550	17,590	338	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2015 (מבוקר)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
מבוקר	2015	2016
	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	

תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
נספח א'

308,366	106,937	101,762
---------	---------	---------

תזרימי מזומנים מפעילות השקעה

(3,725)	(1,004)	(2,123)
(821)	(107)	(147)
625	-	-
(43,852)	(40,257)	(49,568)
671	-	-
(47,102)	(41,368)	(51,838)

רכישת רכוש קבוע
רכישת נכסים בלתי מוחשיים
תמורה מממוש רכוש קבוע
רכישת ניירות ערך הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד, נטו
צירוף עסקים (ראה נספח ב')

מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה

תזרימי מזומנים מפעילות מימון

(50,000)	-	-
(214,059)	(60,864)	(47,535)
-	-	(1,300)
(896)	-	-
(264,955)	(60,864)	(48,835)

דיבידנד ששולם לבעלי מניות החברה
משיכות של עמיתי מסלולי קופות הגמל מבטיחי התשואה, נטו
פרעון התחייבות לזמן ארוך
פרעון הלוואה מתאגיד בנקאי

מזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון

עלייה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים

(3,691)	4,705	1,089
102,273	102,273	98,582

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה

98,582	106,978	99,671
--------	---------	--------

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
2015	2015	2016
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	

נספח א' - תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

רווח נקי	30,986	29,848	93,073
התאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת:			
פחת רכוש קבוע	576	408	1,952
הפחתת נכסים בלתי מוחשיים	1,686	1,777	7,330
רווח ממימוש רכוש קבוע	-	-	(192)
הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות:			
נכסי חוב סחירים	(1,457)	(2,723)	(1,254)
נכסי חוב שאינם סחירים	(24,736)	5,955	(188,818)
מניות	55	76	656
אחרות	(526)	(2,154)	(4,960)
שינוי בהתחייבויות בשל הטבות לעובדים	79	7	(36)
שינוי בהוצאות רכישה נדחות	(8,875)	(11,411)	(27,407)
מסים על ההכנסה	17,003	18,207	56,612
הוצאות (הכנסות) מימון, נטו	(63)	(8)	76
רווחים (הפסדים) שנזקפו לעמיתי מסלולי קופות הגמל מבטיחי תשואה	11,679	(20,616)	173,431
שערוך התחייבות בגין רכישת פעילות	60	68	193
שערוך התחייבויות לתאגיד בנקאי	-	-	7
צירוף עסקים	-	-	(5,154)
	(4,519)	(10,414)	12,436
שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:			
ירידה (עלייה) בחייבים ויתרות חובה	(123)	(12,299)	9
עלייה (ירידה) ביתרת מנורה מבטחים ביטוח	(1,039)	3,970	2,558
עלייה בזכאים ויתרות זכות	4,617	21,173	15,791
	3,455	12,844	18,358

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
31 בדצמבר	2015	2016
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	

מזומנים שהתקבלו ושולמו במהלך התקופה:

231,626	84,966	84,721	ריבית שהתקבלה
(168)	-	-	ריבית ששולמה
1,929	60	221	דיבידנד שהתקבל
2,721	-	-	מסים שהתקבלו
(51,609)	(10,367)	(13,102)	מסים ששולמו
184,499	74,659	71,840	
308,366	106,937	101,762	

מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת

נספח ב' - צירוף עסקים

2	-	-	חייבים ויתרות חובה
767	-	-	נכסים בלתי מוחשיים
(361)	-	-	זכאים ויתרות זכות
(889)	-	-	הלוואה מתאגיד בנקאי
(190)	-	-	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
(671)	-	-	

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

באור 1: - כללי

א. כללי

מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ - חברה מנהלת (להלן - החברה), הינה חברה בת בבעלות ובשליטה מלאה של מנורה מבטחים החזקות בע"מ, שהינה חברה ציבורית אשר מניותיה מוחזקות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ. החברה פועלת כחברה מנהלת של קרנות פנסיה וקופות גמל בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 ולחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, משכך החברה הינה בעלת רישיון מבטח, שבהתאם לסעיף 7 לחוק הפיקוח על הגמל נחשב גם כרישיון חברה מנהלת לגבי כל קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהולה.

ב. דוחות כספיים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 31 במרס, 2016 ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך (להלן - דוחות כספיים ביניים מאוחדים). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים של החברה ליום 31 בדצמבר, 2015 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולבאורים אשר נלוו אליהם (להלן - הדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים).

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים ביניים

הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים ערוכים בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 34 דיווח כספי לתקופת ביניים, ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר (להלן - הממונה) בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005.

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של החברה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בדוחות הכספיים השנתיים.

המדיניות החשבונאית אשר יושמה בעריכת הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים עקבית לזו שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. מגזרי פעילות

מגזר פעילות הינו רכיב של החברה העונה על שלושת התנאים הבאים:

1. עוסק בפעילויות עסקיות שמהן הוא עשוי להניב הכנסות ובגינן עשויות להתהוות לו הוצאות.
2. תוצאותיו התפעוליות נסקרות באופן סדיר על ידי מקבל ההחלטות התפעוליות הראשי של החברה, על מנת לקבל החלטות לגבי משאבים שיוקצו לו ועל מנת להעריך את ביצועיו.
3. קיים לגביו מידע כספי נפרד זמין.

לפירוט הדיווח הכספי לפי מגזרים - ראה באור 4 להלן.

באור 3: - פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן (להלן - המדד) ובשער החליפין היציג של הדולר של ארה"ב

שער החליפין היציג של דולר ארה"ב	המדד הידוע
%	

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום:

(3.49)	(0.91)	31 במרס, 2016
2.34	(1.60)	31 במרס, 2015

0.33	(0.90)	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2015
------	--------	------------------------------------

באור 4: - מגזרי פעילות

א. החברה פועלת במגזרי הפעילות הבאים:

1. ניהול קרנות פנסיה.

2. ניהול קופות גמל.

3. ניהול מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה.

ביצועי המגזרים, רווח והפסד מגזרי, מוערכים בהתבסס על רווח והפסד תפעולי כמוצג בדוחות הכספיים. תוצאות המגזר כוללות פרטים המיוחסים ישירות למגזר ופרטים אשר ניתן ליחסם באופן סביר.

ב. דיווח בדבר מגזרי פעילות

ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2016

סך הכל	ניהול מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה	ניהול קופות גמל	ניהול קרנות פנסיה	
	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			
113,022	-	-	113,022	הכנסות מדמי ניהול מקרנות פנסיה, נטו
22,290	-	22,290	-	הכנסות מדמי ניהול מקופות גמל
26,753	26,428	60	265	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
1,474	-	1,375	99	הכנסות אחרות
163,539	26,428	23,725	113,386	סך כל ההכנסות
35,549	-	6,036	29,513	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
66,631	1,554	12,930	52,147	הוצאות הנהלה וכלליות
146	-	64	82	הוצאות מימון
1,545	-	1,545	-	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
11,679	11,679	-	-	רווחים שנזקפו לעמיתי מסלולי קופות הגמל מבטיחי תשואה
115,550	13,233	20,575	81,742	סך כל ההוצאות
47,989	13,195	3,150	31,644	רווח לפני מסים על ההכנסה
(26)	-	(8)	(18)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
47,963	13,195	3,142	31,626	סך הכל רווח כולל לפני מסים על ההכנסה

באור 4: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. דיווח בדבר מגזרי פעילות (המשך)

ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2015 (*)

סך הכל	ניהול מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה	ניהול קופות גמל	ניהול קרנות פנסיה	
	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			
106,852	-	-	106,852	הכנסות מדמי ניהול מקרנות פנסיה, נטו
20,057	-	20,057	-	הכנסות מדמי ניהול מקופות גמל
(1,125)	(3,259)	487	1,647	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
1,523	-	1,375	148	הכנסות אחרות
127,307	(3,259)	21,919	108,647	סך כל ההכנסות
33,193	-	5,125	28,068	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
65,117	1,628	11,631	51,858	הוצאות הנהלה וכלליות
73	-	53	20	הוצאות מימון
1,485	-	1,485	-	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
(20,616)	(20,616)	-	-	הפסדים שנזקפו לעמיתי מסלולי קופות הגמל מבטיחי תשואה
79,252	(18,988)	18,294	79,946	סך כל ההוצאות
48,055	15,729	3,625	28,701	רווח לפני מסים על ההכנסה
(179)	-	(52)	(127)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
47,876	15,729	3,573	28,574	סך הכל רווח כולל לפני מסים על ההכנסה

(*) הוצג מחדש, לאור שינוי בהקצאת עלויות בין המגזרים.

באור 4: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. דיווח בדבר מגזרי פעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2015*)

סך הכל	ניהול מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה	ניהול קופות גמל	ניהול קרנות פנסיה
מבוקר אלפי ש"ח			
447,108	-	-	447,108
83,275	-	83,275	-
194,530	194,535	(1)	(4)
10,414	-	9,748	666
735,327	194,535	93,022	447,770
144,197	-	24,362	119,835
260,949	6,279	49,060	205,610
734	-	205	529
6,331	-	6,331	-
173,431	173,431	-	-
585,642	179,710	79,958	325,974
149,685	14,825	13,064	121,796
(65)	-	(40)	(25)
149,620	14,825	13,024	121,771

הכנסות מדמי ניהול מקרנות פנסיה, נטו
הכנסות מדמי ניהול מקופות גמל
רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות אחרות

סך כל ההכנסות

עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות מימון
הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
רווחים שנזקפו לעמיתי מסלולי קופות הגמל
מבטיחי תשואה

סך כל ההוצאות

רווח לפני מסים על ההכנסה

הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה

סך הכל רווח כולל לפני מסים על ההכנסה

(*) הוצג מחדש, לאור שינוי בהקצאת עלויות בין המגזרים.

באור 5: - מכשירים פיננסיים

הערך בספרים של נכסים פיננסיים לרבות: מזומנים ושווי מזומנים, חייבים ויתרות חובה, השקעות אחרות, זכאים ויתרות זכות, תואם או קרוב לשווי ההוגן שלהם.

א. להלן פירוט הנכסים הפיננסיים שאינם מוצגים בדוחות הכספיים ביניים מאוחדים בהתאם לשווי ההוגן:

נכסי חוב שאינם סחירים:

ליום 31 בדצמבר, 2015		ליום 31 במרס, 2015		ליום 31 במרס, 2016	
שווי הוגן	ערך בספרים	שווי הוגן	ערך בספרים	שווי הוגן	ערך בספרים
מבוקר		בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח		אלפי ש"ח		אלפי ש"ח	
5,746,370	4,513,568	6,003,640	4,486,663	5,848,757	4,496,128

ב. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות:

הטבלה דלהלן מציגה ניתוח של הנכסים הפיננסיים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד. הרמות השונות הוגדרו באופן הבא:

- רמה 1 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש במחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
- רמה 2 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים נצפים, במישרין או בעקיפין, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
- רמה 3 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

עבור מכשירים פיננסיים אשר מוכרים בשווי הוגן באופן עיתי, החברה מעריכה בסוף כל תקופת דיווח האם נעשו העברות בין הרמות השונות של מדרג השווי ההוגן.

באור 5: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות: (המשך)

החברה מחזיקה במכשירים הפיננסיים הנמדדים בשווי הוגן לפי הסיווגים כדלקמן:

ליום 31 במרס, 2016			
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			

השקעות פיננסיות:			
נכסי חוב סחירים	197,243	1,709	-
מניות	597	-	-
אחרות	44,326	4,231	28,219
סה"כ השקעות פיננסיות	242,166	5,940	28,219
	276,325		

ליום 31 במרס, 2015			
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			

השקעות פיננסיות:			
נכסי חוב סחירים	171,013	1,765	-
מניות	1,518	-	292
אחרות	32,063	4,502	32,466
סה"כ השקעות פיננסיות	204,594	6,267	32,758
	243,619		

ליום 31 בדצמבר, 2015			
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ
מבוקר			
אלפי ש"ח			

השקעות פיננסיות:			
נכסי חוב סחירים	194,180	1,729	-
מניות	624	-	-
אחרות	38,377	4,337	28,345
סה"כ השקעות פיננסיות	233,181	6,066	28,345
	267,592		

באור 5: -

מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

ליום 31 במרס, 2016		
מניות	השקעות פיננסיות אחרות	סה"כ
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		

-	28,345	28,345
-	750	750
-	(876)	(876)
-	28,219	28,219
-	1,074	1,074

יתרה ליום 1 בינואר, 2016

סך הרווחים שהוכרו:

ברווח והפסד

פדיונות

יתרה ליום 31 במרס, 2016

סך הרווחים לתקופה שנכללו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 במרס, 2016

ליום 31 במרס, 2015		
מניות	השקעות פיננסיות אחרות	סה"כ
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		

292	32,050	32,342
-	906	906
-	(490)	(490)
292	32,466	32,758
-	(57)	(57)

יתרה ליום 1 בינואר, 2015

סך הרווחים שהוכרו:

ברווח והפסד

פדיונות

יתרה ליום 31 במרס, 2015

סך ההפסדים לתקופה שנכללו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 במרס, 2015

ליום 31 בדצמבר, 2015		
מניות	השקעות פיננסיות אחרות	סה"כ
מבוקר		
אלפי ש"ח		

292	32,050	32,342
116	2,932	3,048
(408)	(6,637)	(7,045)
-	28,345	28,345
-	3,293	3,293

יתרה ליום 1 בינואר, 2015

סך הרווחים שהוכרו:

ברווח והפסד

פדיונות

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2015

סך הרווחים לתקופה שנכללו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר, 2015

באור 5: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. טכניקות הערכה

השווי ההוגן של השקעות הנסחרות באופן פעיל בשווקים פיננסיים מוסדרים נקבע על ידי מחירי השוק בתאריך הדיווח. בגין השקעות שלהן אין שוק פעיל, השווי ההוגן נקבע באמצעות שימוש בשיטות הערכה. שיטות אלו כוללות התבססות על עסקאות שבוצעו לאחרונה בתנאי שוק, התייחסות לשווי השוק הנוכחי של מכשיר אחר דומה במהותו, היוון תזרימי מזומנים או שיטות הערכה אחרות.

שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים נקבע באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם.

שיעורי ההיוון מתבססים בעיקרם על התשואות של אגרות חוב ממשלתיות והמרווחים של אגרות חוב קונצרני כפי שנמדדו בבורסה לניירות ערך בתל אביב. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברה שזכתה במכרז, שפורסם על ידי משרד האוצר, להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים ושיעורי ריבית לגופים מוסדיים.

באור 6: - מסים על ההכנסה

א. בחודש ינואר, 2016 אושר החוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 216) (הפחתת שיעור מס חברות), התשע"ו-2016, אשר כולל הפחתת שיעור מס החברות מ- 26.5% ל- 25%, וזאת בתחולה מיום 1 בינואר, 2016.

ב. להלן שיעורי המס הסטטוטוריים החלים על מוסדות כספיים, ובכללם החברה, בעקבות השינוי האמור:

שנה	שיעור מס חברות	שיעור מס רווח %	שיעור מס כולל במוסדות כספיים
2015	26.5	17.75 (*)	37.58 (**)
2016 ואילך	25.0	17.00	35.90

(*) שיעור מס משוקלל.
(**) לעומת שיעור מס של 37.71% ערב פרסום התיקון.

ג. יתרות המסים הנדחים ליום 31 בדצמבר, 2015 חושבו לפי שיעור המס ערב פרסום התיקון. יתרות המסים הנדחים הנכללות בדוחות הכספיים ליום 31 במרס, 2016 מחושבות לפי שיעור המס לאחר פרסום התיקון, כאמור לעיל.
בעקבות שינוי שיעור המס, חל קיטון בסך של כ-258 אלפי ש"ח ביתרת התחייבויות המסים הנדחים כנגד הקטנת הוצאות המסים.

- א. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה, וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. החברה כפופה לדרישות הון הנקבעות על ידי הממונה.
- ב. יש לקרוא את המידע לעניין דרישות ההון, יחד עם המידע הכלול בבאור 12 לדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים של החברה.
- ג. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב-2012 (להלן - תקנות ההון) והנחיות הממונה:

ליום 31 בדצמבר 2015	ליום 31 במרס 2016	
מבוקר	בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח		
149,299	150,720	הסכום הנדרש על פי תקנות ההון
346,482	377,451	הון עצמי קיים: הון עצמי כמוצג בדוחות הכספיים
197,183	226,731	עודף
-	(40,000)	פעולה הונית שארעה לאחר תאריך הדיווח: דיבידנד שהוכרז (ראה סעיף ה' להלן)
197,183	186,731	עודף בהתחשב באירוע לאחר תאריך הדיווח
54,758	55,413	הסכום הנדרש כולל דרישות הון בגין:
95,246	96,007	היקף נכסים מנוהלים
(705)	(700)	הוצאות שנתיות
149,299	150,720	הקלות בהתאם לחוזר הממונה
		סך כל הסכום הנדרש

- ד. מלבד הדרישות הכלולות בחוק החברות, חלוקת דיבידנד מעודפי ההון בחברות מנהלות כפופה לדרישות נזילות ועמידה בכללי תקנות ההשקעה החדשות וההבהרות שיצאו בגינם.

- ה. לאחר תאריך הדיווח, ביום 29 במאי, 2016, אישר דירקטוריון החברה חלוקת דיבידנד לבעלי המניות בסך של 40 מיליון ש"ח. הדיבידנד ישולם ביום 1 ביוני, 2016.

א. בקשות לאישור תובענות כייצוגיות

לא חל שינוי מהותי לעומת המידע לעניין התחייבויות תלויות הכלול בבאור 26 לדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים של החברה.

ב. בחודש דצמבר, 2011 פורסם חוזר גופים מוסדיים 10-9-2011 ובחודש נובמבר, 2012 פורסם חוזר גופים מוסדיים 16-9-2012 בעניין טיוב נתוני זכויות מבוטחים/עמיתים בגופים מוסדיים, שמחייב גופים מוסדיים לבצע טיוב של נתוני זכויות המבוטחים/עמיתים (להלן - פרויקט הטיוב), כדי להבטיח, ככל שניתן, שרישום זכויות המבוטחים/עמיתים במערכות המידע יהיה מהימן, שלם, זמין וניתן לאחזור, ובמסגרת זאת נקבעו העקרונות של אופן ביצוע פרויקט הטיוב וכן לוחות זמנים מפורטים לשלביו השונים עד לסיומו ביום 30 ביוני, 2016. החברה אמדה את השפעת החוזר ונתנה לכך ביטוי בדוחות הכספיים שלה.

ג. קיימת חשיפה כללית אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על-ידי החברה למבוטחיה ועמיתיה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשנות ואחרות עקב פערי מידע בין החברה לבין המבוטחים הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטורים. חשיפה זו מוגברת בתחומי החסכון הפנסיוני בהם פועלת החברה. בתחומים אלו המדובר בקרנות הפנסיה אשר נבחנו על פני שנים, בהן מתרחשים שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. על כן, בתחומים אלו קבלת פרשנות חדשה לאמור במוצרים פנסיוניים ארוכי טווח יש לעיתים בכדי להשפיע על הרווחיות העתידית של החברה בגין התיק הקיים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי מבוטחים/עמיתים בגין פעילות העבר. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם פעילות בתחום החסכון הפנסיוני המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.

בנוסף, קיימת חשיפה כללית הנובעת מכך שכנגד החברה מוגשות מעת לעת תלונות, לרבות תלונות לממונה ביחס לזכויות מבוטחים/עמיתים על פי תקנוני קרנות הפנסיה/קופות הגמל ו/או הדין. תלונות אלה מטופלות באופן שוטף על-ידי הממונה על פניות הציבור בחברה.

הכרעות הממונה בתלונות אלו, אם וככל שניתנה בהן הכרעה, ניתנות לעיתים, ובשנים האחרונות אף יותר, כהכרעות רוחביות ביחס לקבוצת מבוטחים/עמיתים, מבלי לגרוע מהסיכון שהמבוטח יבחר להעלות טענותיו גם במסגרת תובענה ייצוגית.

א. בחודש ינואר, 2016 התפרסם דוח הצוות להגברת הוודאות בחסכון פנסיוני ("ועדת באב"ד") (להלן - הצוות) שמציע פתרון חלופי לבעיית הריבית התחשיבית (ראה סעיף 12.3.2(ד) לדוח על עסקי התאגיד ליום 31 בדצמבר, 2015). הצוות המליץ על שינוי אופן הקצאת אג"ח מיועדות מסוג "ערד" לקרנות הפנסיה (כיום, הקצאה בשיעור קבוע של 30% מנכסי קרן הפנסיה המקיפה), באופן שנותן עדיפות לפנסיונרים ולעמיתים מבוגרים על חשבון שיעור ההקצאה לעמיתים צעירים: שיעור ההקצאה לפנסיונרים יעלה ל-60%, שיעור ההקצאה לעמיתים מגיל 50 ועד ליציאה לפנסיה זקנה יהיה עד 30%, ולעמיתים עד גיל 50 יוקצו אג"ח המיועדות שיוותרו (כך שבסה"כ לא יהיה צורך בהגדלת היקף הוצאת אג"ח מיועדות לקרנות הפנסיה המקיפות בשל שינוי אופן ההקצאה).

בחודש אפריל, 2016 התפרסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(זקיפת תשואה בקרן פנסיה חדשה מקיפה), התשע"ו-2016, אשר מטרתה להביא ליישום המלצות ועדת באב"ד ואשר עולה מהן כי ששיעור ההקצאה ל-3 הקבוצות דלעיל יהיה בהתאם לשיעור היחסי של כל קבוצה בקרן הפנסיה המקיפה הרלבנטית, וישתנה מקרן לקרן. החברה מעריכה, כי ככל שהתקנות יתפרסמו בנוסח הנוכחי, לא צפויות קרנות הפנסיה להתחיל להתחרות זו בזו ומול מוצרים אחרים (קופות גמל ופוליסות ביטוח) על קבלת כספים לצורך תשלום פנסיה זקנה מיידית - באופן שיגרום להגברה משמעותית של התחרות על כספי עמיתים/מבוטחים מבוגרים לקראת פרישה, אלא אם אחת החברות המנהלות של קרנות פנסיה מקיפות תיטול על עצמה את הסיכון של תובענה ייצוגית מצד העמיתים הצעירים בקרן הפנסיה שאליה יתקבלו עמיתים מבוגרים לקראת פרישה.

ב. בחודש פברואר, 2016 נערך הסכם קיבוצי כללי (מסגרת) להגדלת ההפקדות לביטוח פנסיוני במשק (להלן - ההסכם הקיבוצי). ההסכם הקיבוצי קובע הגדלה מקבילה של דמי הגמולים המשולמים על ידי העובד והמעסיק בשתי פעימות, כשמום 1 בינואר, 2017 שיעור ההפקדה של תגמולי המעסיק יעמוד על 6.5% ושיעור ההפקדה לתגמולי עובד יעמוד על 6%. כן נקבע, כי בקופת ביטוח או בקופת גמל שאינה קרן פנסיה תשלום המעסיק לדמי הגמולים יכלול גם את התשלום לרכיב אובדן כושר עבודה. תוקפו של ההסכם הקיבוצי מותנה בהוצאת צו הרחבה על ידי שר הכלכלה.

ג. בחודש מרס, 2016 פורסם חוזר שעניינו הוראות לענין בחירת קופת גמל (להלן - החוזר), אשר במסגרתו קובעת הממונה כי היא תבחר לפחות שתי קרנות פנסיה מקיפות שתשמנה כקופות ברירת מחדל של כלל העובדים במשק שלא בחרו באופן אקטיבי בקופת גמל אחרת, ושמעסיקים לא ערך מכרז עצמאי מטעמו בענין זה, וזאת בהליך תחרותי שיתקיים אחת ל-3 שנים (ושהחברות המנהלות שיזכו בהליך יהיו מחויבות לו למשך 10 שנים ממועד הצטרפות עמית). במכרז תנתן העדפה מתקנת לחברות מנהלות שנתח השוק שלהן מסך ההפקדות לקרנות הפנסיה החדשות אינו עולה על 5%. בנוסף, קובעת הממונה את התנאים והקריטריונים שבהם יכולים מעסיק וארגון עובדים לקיים הליך תחרותי משל עצמם לצורך בחירת קרן פנסיה, קופת גמל לחסכון או קרן השתלמות שתהווה קופת ברירת המחדל של עובדיהם. בהתאם להוראת המעבר שנקבעה בחוזר, מעסיקים רשאים להמשיך ולצרף עד 31 במרס, 2019 לקרן ברירת מחדל שהוגדרה בהסכמים קיימים שנערכו לפני מועד פרסום החוזר. החוזר עשוי לשנות באופן מהותי את תנאי התחרות בשוק הפנסיה, תוך הגברת התחרות החריפה גם כך בשוק זה.

בהמשך לחוזר, פרסמה הממונה את הכללים שעל פיהם יבוצע ההליך לבחירת קרנות ברירת המחדל הנבחרות על ידי הממונה, ובמסגרת זאת נקבע כי חברה המעוניינת כי קרן פנסיה מקיפה שבניהולה תיקבע כקרן ברירת מחדל נבחרת תגיש הצעה עד ליום 10 במאי, 2016. בחודש אפריל, 2016 הגישה התאחדות חברות הביטוח עתירה לבית המשפט הגבוה לצדק כנגד תוקפו של החוזר. ביום 21 באפריל, 2016 ניתן צו ארעי, האוסר על פרסום זהות קרנות הפנסיה שנקבעו כקרן ברירת מחדל נבחרת ושיעורי דמי הניהול שיגבו החברות המנהלות את אותן קרנות. דיון בעתירה נקבע לחודש יוני, 2016. בשלב מקדמי זה, כאשר לא ברור מה תהיה תוצאת העתירה שהוגשה ומה יהיו דמי הניהול של קרנות ברירת המחדל הנבחרות (ככל שהעתירה תידחה), לא ניתן לאמוד את השפעת החוזר על החברה.

באור 9: - אירועים במהלך תקופת הדיווח (המשך)

ד. ההכנסה מהמסלולים מבטיחי התשואה מחושבת כפער שבין תשואה המובטחת לעמית המסלולים לבין התשואה בפועל. חלק מנכסי המסלולים מבטיחי התשואה צמודים למדד בסיס, כאשר המדד נמוך ממדד הבסיס, שווי הנכס אינו מתעדכן בהתאם. זכויות העמיתים ממודדות למועד הפקדת הכספים. לאור העובדה שמדד הבסיס של נכסי מסלולי מבטיחי התשואה שונה באופן משמעותי ממועדי ההפקדות למסלולים, נוצר פער בתקופת הדוח אשר הניב רווח של כ- 8.8 מיליון ש"ח לחברה (לעומת רווח של כ- 10.3 מיליון ש"ח ברבעון הראשון אשתקד, ורווח של כ- 6.6 מיליון ש"ח בשנת 2015). מתאריך הדיווח ועד ליום החתימה על הדוחות הכספיים, נוצר הפסד של כ- 2.1 מיליון ש"ח.

באור 10: - אירועים לאחר תקופת הדיווח

א. ביום 19 באפריל, 2016 נחתם הסכם קיבוצי מיוחד בין החברה לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה - ההסתדרות במרחב רמת-גן - בני ברק (להלן - ההסכם), שהחליף הסכם קיבוצי משנת 2011. ההסכם נכנס לתוקף ביום 9 במאי, 2016, ויהיה בתוקף עד חודש דצמבר, 2019. תחולת ההסכם הורחבה ביחס לעובדים נוספים של החברה, ובמועד חתימתו הוא חל על כ- 425 מעובדי החברה, לעומת כ- 323 בתום שנת 2015 - כלל עובדי החברה, למעט עובדים שהוחרגו מתחולת ההסכם. ההסכם שיפר במידת מה את תנאי העסקה של העובדים הכפופים לו לעומת ההסכם הקיבוצי שקדם לו.

ב. בחודש אפריל, 2016 הגישה התאחדות חברות הביטוח ערעור על דחיית המרצת הפתיחה שהגישה בקשר לנייר העמדה לגופים מוסדיים שעניינו "תשלום גוף מוסדי לבעל רישיון" שפרסמה הממונה בחודש ינואר, 2015. לפרטים נוספים ראה באור 28.א לדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים של החברה.

ג. בחודש מאי, 2016 אישרה ועדת הכספים לקריאה שניה ושלישית את הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 15), התשע"ו-2016 (להלן - החוק), אשר מאפשרת הקמה ושיווק של קופות גמל מסוג חדש - קופות גמל להשקעה אשר מיועדות לתשלום סכום הוני לעמית עצמאי. הפקדת כספים לקופה זו לא תהנה מהטבות המס, אך תיחשב כתשלום פטור לצורך קבלת הכספים לאחר הגיע העמית לגיל 60 כקצבה פטורה ממס (קצבה מוכרת). משיכת הכספים לפני הגיע העמית לגיל 60 או משיכתם לאחר גיל 60 מבלי שהעמית עומד בתנאי ההיוון לקצבה מוכרת - תהיה חייבת במס רווחי הון. החוק, אם וככל שיעבור בקריאה שניה ושלישית, ייכנס לתוקף במועד כניסתו לתוקף של תקנות שיתקין השר בנוגע לשיעורים או סכומים מרביים לתשלומים של עמית לקופת גמל להשקעה. הצעת החוק מהווה ניסיון נוסף להחייאת קופות הגמל, באופן שעשוי לייצר תחרות של קופות חדשות אלו מול פוליסות החסכון וקרנות הנאמנות.

לכבוד

בעלי המניות של מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ - חברה מנהלת

א.נ.,

הנדון: דוח מיוחד של רואה החשבון המבקר על מידע כספי נפרד לפי דרישת הממונה על אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005

מבוא

סקרנו את המידע הכספי הנפרד המובא לפי דרישת הממונה על אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 של מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ - חברה מנהלת (להלן - החברה) ליום 31 במרס, 2016 ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. המידע הכספי הנפרד הינו באחריות הדירקטוריון והנהלה של החברה. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי נפרד לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל - "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נוהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחויבים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנפרד אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לדרישת הממונה על אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

תל-אביב,
29 במאי, 2016

נספח - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולר")
לצורך חישוב ההון בהתאם להנחיות הממונה

להלן נתונים כספיים תמציתיים על בסיס הדוחות הכספיים הנפרדים של החברה (להלן - דוחות סולר), הערוכים לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS).

דוחות על המצב הכספי:

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס		
2015	2015	2016	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
58,918	57,836	57,379	נכסים:
206,896	190,900	215,771	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
7,337	6,593	8,884	הוצאות רכישה נדחות
17,234	26,455	25,074	רכוש קבוע
			חייבים ויתרות חובה
106,849	86,499	120,396	השקעות פיננסיות:
-	-	10,004	נכסי חוב סחירים
41,663	34,765	47,618	נכסי חוב שאינם סחירים
148,512	121,264	178,018	אחרות
39,297	53,844	30,376	סך הכל השקעות פיננסיות
478,194	456,892	515,502	מזומנים ושווי מזומנים
			סך כל הנכסים
338	338	338	הון:
17,590	17,590	17,590	הון מניות
26,550	26,550	26,550	פרמיה על מניות
302,004	288,709	332,973	קרן הון אחרת
			עודפים
346,482	333,187	377,451	סך הכל הון
4,153	5,611	8,816	התחייבויות:
7,487	5,903	6,656	התחייבויות בגין מסים שוטפים
3,057	3,024	3,162	התחייבויות בגין מסים נדחים
91,731	82,596	96,412	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
15,659	17,071	14,620	זכאים ויתרות זכות
9,625	9,500	8,385	מנורה מבטחים ביטוח
			התחייבות בגין רכישת פעילות
131,712	123,705	138,051	סך כל ההתחייבויות
478,194	456,892	515,502	סך כל ההון וההתחייבויות

29 במאי, 2016

תאריך אישור הדוחות הכספיים

רן קלמי
סמנכ"ל ומנהל אגף כספיםיהודה בן אסאייג
מנכ"לערן גריפל
יו"ר הדירקטוריון

נספח - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סול")
לצורך חישוב ההון בהתאם להנחיית הממונה (המשך)

דוחות על רווח או הפסד ורווח כולל אחר:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
2015	2015	2016
מבוקר	בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח		

447,108	106,852	113,022	הכנסות מדמי ניהול מקרנות פנסיה, נטו
82,607	20,057	22,290	הכנסות מדמי ניהול מקופות גמל
21,104	17,357	14,749	הכנסות בגין הבטחת תשואה לעמיתי מסלולי קופות הגמל מבטיחי תשואה
(5)	2,134	325	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
10,414	1,523	1,474	הכנסות אחרות
<u>561,228</u>	<u>147,923</u>	<u>151,860</u>	סך כל ההכנסות
144,197	33,193	35,549	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
260,320	65,117	66,631	הוצאות הנהלה וכלליות
713	73	146	הוצאות מימון
6,313	1,485	1,545	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
<u>411,543</u>	<u>99,868</u>	<u>103,871</u>	סך כל ההוצאות
149,685	48,055	47,989	רווח לפני מסים על ההכנסה
56,612	18,207	17,003	מסים על ההכנסה
<u>93,073</u>	<u>29,848</u>	<u>30,986</u>	רווח נקי
			הפסד כולל אחר:
(65)	(179)	(26)	הפסד אקטוארי בגין תוכנית להטבה מוגדרת
(24)	(68)	(9)	הטבת מס המתייחסת לרכיבים של רווח כולל אחר
(41)	(111)	(17)	סך הכל הפסד כולל אחר
<u>93,032</u>	<u>29,737</u>	<u>30,969</u>	סך הכל רווח כולל

נספח - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולר")
לצורך חישוב ההון בהתאם להנחיית הממונה (המשך)

דוחות על השינויים בהון:

הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון אחרת אלפי ש"ח	עודפים	סה"כ	
338	17,590	26,550	302,004	346,482	יתרה ליום 1 בינואר, 2016 (מבוקר)
-	-	-	30,986	30,986	רווח נקי
-	-	-	(26)	(26)	הפסד כולל אחר: הפסד אקטוארי בגין תוכנית להטבה מוגדרת
-	-	-	(9)	(9)	הטבת מס המתייחסת לרכיבים של הפסד כולל אחר
-	-	-	(17)	(17)	סך הכל הפסד כולל אחר
-	-	-	30,969	30,969	סך הכל רווח כולל
338	17,590	26,550	332,973	377,451	יתרה ליום 31 במרס, 2016 (בלתי מבוקר)
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון אחרת אלפי ש"ח	עודפים	סה"כ	
338	17,590	26,550	258,972	303,450	יתרה ליום 1 בינואר, 2015 (מבוקר)
-	-	-	29,848	29,848	רווח נקי
-	-	-	(179)	(179)	הפסד כולל אחר: הפסד אקטוארי בגין תוכנית להטבה מוגדרת
-	-	-	(68)	(68)	הטבת מס המתייחסת לרכיבים של הפסד כולל אחר
-	-	-	(111)	(111)	סך הכל הפסד כולל אחר
-	-	-	29,737	29,737	סך הכל רווח כולל
338	17,590	26,550	288,709	333,187	יתרה ליום 31 במרס, 2015 (בלתי מבוקר)

נספח - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו")
לצורך חישוב ההון בהתאם להנחיית הממונה (המשך)

דוחות על השינויים בהון: (המשך)

הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון אחרת אלפי ש"ח	עודפים	סה"כ	
338	17,590	26,550	258,972	303,450	יתרה ליום 1 בינואר, 2015 (מבוקר)
-	-	-	93,073	93,073	רווח נקי
-	-	-	(65)	(65)	הפסד כולל אחר: הפסד אקטוארי בגין תוכנית להטבה מוגדרת
-	-	-	(24)	(24)	הטבת מס המתייחסת לרכיבים של הפסד כולל אחר
-	-	-	(41)	(41)	סך הכל הפסד כולל אחר
-	-	-	93,032	93,032	סך הכל רווח כולל
-	-	-	(50,000)	(50,000)	דיבידנד ששולם לבעלי מניות החברה
338	17,590	26,550	302,004	346,482	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2015 (מבוקר)

נספח - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו")
לצורך חישוב ההון בהתאם להנחיית הממונה (המשך)

מגזרי פעילות:

ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2016

סך הכל	ניהול מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה	ניהול קופות גמל בלתי מבוקר אלפי ש"ח	ניהול קרנות פנסיה
113,022	-	-	113,022
22,290	-	22,290	-
14,749	14,749	-	-
325	-	60	265
1,474	-	1,375	99
151,860	14,749	23,725	113,386
35,549	-	6,036	29,513
66,631	1,554	12,930	52,147
146	-	64	82
1,545	-	1,545	-
103,871	1,554	20,575	81,742
47,989	13,195	3,150	31,644
(26)	-	(8)	(18)
47,963	13,195	3,142	31,626

הכנסות מדמי ניהול מקרנות פנסיה, נטו
הכנסות מדמי ניהול מקופות גמל
הכנסות בגין הבטחת תשואה לעמיתי מסלולי קופות
הגמל מבטיחי תשואה
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות אחרות

סך כל ההכנסות

עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות מימון
הפחתת נכסים בלתי מוחשיים

סך כל ההוצאות**רווח לפני מסים על ההכנסה**

הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה

סך הכל רווח כולל לפני מסים על ההכנסה

נספח - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולר")
לצורך חישוב ההון בהתאם להנחיית הממונה (המשך)

מגזרי פעילות: (המשך)

ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2015 (*)

סך הכל	ניהול מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה	ניהול קופות גמל	ניהול קרנות פנסיה	
				בלתי מבוקר
				אלפי ש"ח
106,852	-	-	106,852	הכנסות מדמי ניהול מקרנות פנסיה, נטו
20,057	-	20,057	-	הכנסות מדמי ניהול מקופות גמל
17,357	17,357	-	-	הכנסות בגין הבטחת תשואה לעמיתי מסלולי קופות הגמל מבטיחי תשואה
2,134	-	487	1,647	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
1,523	-	1,375	148	הכנסות אחרות
<u>147,923</u>	<u>17,357</u>	<u>21,919</u>	<u>108,647</u>	סך כל ההכנסות
33,193	-	5,125	28,068	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
65,117	1,628	11,631	51,858	הוצאות הנהלה וכלליות
73	-	53	20	הוצאות מימון
1,485	-	1,485	-	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
<u>99,868</u>	<u>1,628</u>	<u>18,294</u>	<u>79,946</u>	סך כל ההוצאות
<u>48,055</u>	<u>15,729</u>	<u>3,625</u>	<u>28,701</u>	רווח לפני מסים על ההכנסה
<u>(179)</u>	<u>-</u>	<u>(52)</u>	<u>(127)</u>	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
<u>47,876</u>	<u>15,729</u>	<u>3,573</u>	<u>28,574</u>	סך הכל רווח כולל לפני מסים על ההכנסה

(*) הוצג מחדש, לאור שינוי בהקצאת עלויות בין המגזרים.

נספח - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו")
לצורך חישוב ההון בהתאם להנחיית הממונה (המשך)

מגזרי פעילות: (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2015 (*)

סך הכל	קופות גמל מבטיחי תשואה	ניהול קופות גמל	ניהול קרנות פנסיה
מבוקר			
אלפי ש"ח			
447,108	-	-	447,108
82,607	-	82,607	-
21,104	21,104	-	-
(5)	-	(1)	(4)
10,414	-	9,748	666
561,228	21,104	92,354	447,770
144,197	-	24,362	119,835
260,320	6,279	48,431	205,610
713	-	184	529
6,313	-	6,313	-
411,543	6,279	79,290	325,974
149,685	14,825	13,064	121,796
(65)	-	(40)	(25)
149,620	14,825	13,024	121,771

הכנסות מדמי ניהול מקרנות פנסיה, נטו
הכנסות מדמי ניהול מקופות גמל
הכנסות בגין הבטחת תשואה לעמיתי מסלולי קופות
הגמל מבטיחי תשואה
הפסדים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות אחרות

סך כל ההכנסות

עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות מימון
הפחתת נכסים בלתי מוחשיים

סך כל ההוצאות

רווח לפני מסים על ההכנסה

הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה

סך הכל רווח כולל לפני מסים על ההכנסה

(*) הוצג מחדש, לאור שינוי בהקצאת עלויות בין המגזרים.

מבטחים החדשה - קרן פנסיה חדשה מקיפה

דוחות כספיים ביניים

ליום 31 במרס, 2016

בלתי מבוקרים

מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ

מבטחים החדשה - קרן פנסיה חדשה מקיפה

דוחות כספיים ביניים

ליום 31 במרס, 2016

בלתי מבוקרים

תוכן העניינים

עמוד

2	סקירת דוחות כספיים ביניים
3	דוחות על המצב הכספי
4	דוחות הכנסות והוצאות
5	דוחות תנועה בקרן פנסיה
6-14	באורים לדוחות הכספיים ביניים

דוח סקירה של רואה החשבון המבקר למבוטחים של מבטחים החדשה - קרן פנסיה חדשה מקיפה

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של מבטחים החדשה - קרן פנסיה חדשה מקיפה (להלן - הקרן) המנוהלת על ידי מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ (להלן - החברה המנהלת), הכולל את הדוח התמציתי על המצב הכספי ליום 31 במרס, 2016 ואת הדוחות התמציתיים על הכנסות והוצאות והתנועה בקרן לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון וההנהלה של החברה המנהלת אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו, בהתאם לכללי חשבונאות ודרישות הגילוי שנקבעו בהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר (להלן - הנחיות הממונה), ולתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 (להלן - התקנות). אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל - "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נוהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות ודרישות הגילוי שנקבעו בהתאם להנחיות הממונה והתקנות.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, הננו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 5 לדוחות הכספיים ביניים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

תל-אביב,
29 במאי, 2016

מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ
מבטחים החדשה - קרן פנסיה חדשה מקיפה

דוחות על המצב הכספי

ליום 31 בדצמבר 2015	ליום 31 במרס	
	2015 (*)	2016
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	
2,072,453	1,582,842	2,559,511
108,087	54,026	54,156
2,180,540	1,636,868	2,613,667
10,346,068	10,560,275	11,034,943
33,768,832	31,235,451	33,513,841
13,908,397	12,702,128	14,079,747
15,210,536	14,089,206	15,246,305
73,233,833	68,587,060	73,874,836
337,050	327,264	338,681
75,751,423	70,551,192	76,827,184
235,134	383,556	158,464
70,170,154	65,331,955	70,998,505
1,818,792	1,578,565	1,959,923
1,219,585	1,103,718	1,305,084
1,318,888	1,179,117	1,446,115
683,097	677,634	735,801
(7,077)	(33,775)	(34,956)
5,033,285	4,505,259	5,411,967
135,687	143,003	137,680
58,146	62,135	57,747
208,159	217,638	207,573
4,025	2,226	3,247
406,017	425,002	406,247
(94,201)	(94,580)	(147,999)
1,034	-	-
(93,167)	(94,580)	(147,999)
75,516,289	70,167,636	76,668,720
75,751,423	70,551,192	76,827,184

רכוש שוטף

מזומנים ושווי מזומנים
חייבים ויתרות חובה

השקעות פיננסיות

נכסי חוב סחירים
נכסי חוב שאינם סחירים
מניות
השקעות אחרות

סך כל ההשקעות הפיננסיות

נדל"ן להשקעה

סך כל הנכסים

זכאים ויתרות זכות

התחייבויות פנסיוניות:

התחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה

התחייבויות לפנסיונרים

התחייבויות לזקנה ושאירי זקנה
התחייבויות לנכים
התחייבויות לשאירי מבוטח
עתודה לתביעות שקרו וטרם דווחו
עתודה לפנסיונרים

סך כל ההתחייבויות לפנסיונרים

התחייבויות לזכאים קיימים לפנסיה

התחייבויות לזקנה ושאירי זקנה
התחייבויות לנכים
התחייבויות לשאירי מבוטח
עתודה לזכאים קיימים לפנסיה

סך כל ההתחייבויות לזכאים קיימים לפנסיה

גירעון אקטוארי הנובע מגורמים דמוגרפיים
עודף אקטוארי הנובע מגורמי תשואה וריבית

סך הכל גירעון אקטוארי

סך כל ההתחייבויות הפנסיוניות

סך כל ההתחייבויות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

(*) סווג מחדש ראה באור 2(א).

29 במאי, 2016

רן קלמי
סמנכ"ל ומנהל אגף כספים

יהודה בן אסאייג
מנכ"ל

ערן גריפל
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים

מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ
מבטחים החדשה - קרן פנסיה חדשה מקיפה

דוחות הכנסות והוצאות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
2015	2015	2016	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
הכנסות (הפסדים)			
(21,922)	3,954	3,029	ממזומנים ושווי מזומנים
מהשקעות:			
178,640	509,206	119,638	מנכסי חוב סחירים
1,346,961	414,884	288,988	מנכסי חוב שאינם סחירים
437,173	928,203	(729,073)	ממניות
440,496	673,467	(309,533)	מהשקעות אחרות
18,256	2,019	2,850	מנדל"ן להשקעה
2,421,526	2,527,779	(627,130)	סך כל ההכנסות (הפסדים) מהשקעות
10,566	5,191	1,898	הכנסות אחרות
2,410,170	2,536,924	(622,203)	סך כל ההכנסות (הפסדים)
הוצאות			
438,096	104,601	110,606	דמי ניהול
106,339	28,868	27,728	הוצאות ישירות
40,614	13,032	2,712	מסים
585,049	146,501	141,046	סך כל ההוצאות
1,825,121	2,390,423	(763,249)	עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ
מבטחים החדשה - קרן פנסיה חדשה מקיפה

דוחות תנועה בקרן הפנסיה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות ליום 1 בינואר
	2015	2016	
	2015 (*)	2016	
	מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח		
66,204,374	66,204,374	75,516,289	תקבולים מדמי גמולים
8,061,377	1,814,743	2,072,759	תשלומים:
			תשלומים לפנסיונרים
92,317	20,911	26,877	תשלומי פנסיית זקנה
211,882	45,024	60,842	תשלומי פנסיית נכות
65,974	15,054	18,905	תשלומי פנסיית שאירים
370,173	80,989	106,624	תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה
5,442	1,338	1,363	תשלומי פנסיית זקנה
8,111	2,092	1,942	תשלומי פנסיית נכות
13,467	3,342	3,281	תשלומי פנסיית שאירים
27,020	6,772	6,586	תשלומים אחרים
1,162,322	270,009	309,679	פדיונות
1,559,515	357,770	422,889	סך כל התשלומים
			העברות צבירה לקרן
210,212	50,059	75,487	העברות מחברות ביטוח
1,388,043	260,529	385,083	העברות מקרנות פנסיה חדשות
111,202	22,113	25,304	העברות מקופות גמל
1,709,457	332,701	485,874	סך כל העברות צבירה לקרן
			העברות צבירה מהקרן
24,416	4,689	15,131	העברות לחברות ביטוח
687,339	209,510	199,123	העברות לקרנות פנסיה חדשות
12,770	2,636	5,810	העברות לקופות גמל
724,525	216,835	220,064	סך כל העברות צבירה מהקרן
984,932	115,866	265,810	העברות צבירה, נטו
1,825,121	2,390,423	(763,249)	עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות מועבר מדוח הכנסות והוצאות
75,516,289	70,167,636	76,668,720	סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לתקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

(*) סווג מחדש ראה באור 2(א).

באור 1: - א. כללי

מבטחים החדשה - קרן פנסיה חדשה מקיפה (להלן - הקרן) הינה קרן חדשה מקיפה כהגדרתה בתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 (להלן - תקנות מס הכנסה). הקרן מנוהלת על ידי מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ (להלן - החברה המנהלת).

דוחות כספיים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 31 במרס, 2016 ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך (להלן - דוחות כספיים ביניים). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים של הקרן ליום 31 בדצמבר, 2015 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולבאורים אשר נלוו אליהם (להלן - הדוחות הכספיים השנתיים).

ב. החברה המנהלת

החברה המנהלת הינה חברה בת בבעלות ובשליטה מלאה של מנורה מבטחים החזקות בע"מ, שהינה חברה ציבורית אשר מניותיה מוחזקות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ. החברה המנהלת פועלת כחברה מנהלת של קרנות פנסיה וקופות גמל בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 ולחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 (להלן - חוק הפיקוח על הגמל), משכך החברה הינה בעלת רישיון מבטח, שבהתאם לסעיף 7 לחוק הפיקוח על הגמל, נחשב גם כרישיון חברה מנהלת לגבי כל קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהולה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים ביניים

הדוחות הכספיים ביניים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות ודרישות הגילוי אשר נקבעו בהוראות הממונה על אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר (להלן - הממונה) בהתאם לחוק הפיקוח על הגמל, בהתאם להוראות הדין ובהתאם לתקנות מס הכנסה.

הדוחות הכספיים ביניים מוצגים בהתאם לדרישות חוזר 9-3-2016, בהתאם לכך, סווגו מחדש מספרי ההשוואה ליום 31 במרס, 2015 ולתקופה שהסתיימה באותו תאריך, בהתאם להנחיות אגף שוק ההון על מנת לשקף למפרע את תוצאות ויתרות הקרן באופן עקבי בתקופות המוצגות.

בעריכת הדוחות הכספיים, נדרשת הנהלת החברה המנהלת להשתמש בשיקול דעת בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

ב. מדיניות חשבונאית עקבית

המדיניות החשבונאית ושיטות החישוב אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים ביניים עקביים לאלה אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

ג. טכניקות הערכה

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים, למעט אג"ח מיועדות, הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד נקבע באמצעות היות אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שיעורי ההיוון מתבססים בעיקרם על התשואות של אגרות חוב ממשלתיות והמרווחים של אגרות חוב קונצרניות, כפי שנמדדו בבורסה לניירות ערך בתל אביב. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברה שזכתה במכרז, שפורסם על ידי משרד האוצר, להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן (להלן - המדד) ובשער החליפין של הדולר של ארצות הברית

שער החליפין היציג של דולר ארה"ב	המדד הידוע
	%

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום:

31 במרס, 2016	(0.91)	(3.49)
31 במרס, 2015	(1.60)	2.34
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2015	(0.90)	0.33

באור 3: התחייבויות פנסיוניות

א. חישוב ההתחייבויות הפנסיוניות נערך על-ידי האקטואר הראשי של קרן הפנסיה, מר ישעיהו אורזיצר. מדיניות החישוב בוצעה באופן עקבי לחישוב שנערך בדוחות הכספיים השנתיים.

ב. להלן נתונים אודות עודף (גירעון) אקטוארי:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר				ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס
2012	2013	2014	2015	2016
מבוקר				בלתי מבוקר
אחוזים מתוך ההתחייבויות				

כלל עמיתי הקרן

0.03	0.06	0.32	0.11	0.02	עודף דמוגרפי בגין מקרי פטירת מבוטחים
0.02	0.03	(0.04)	(0.01)	0.02	עודף (גירעון) דמוגרפי בגין תוחלת חיים של מקבלי קצבאות
0.28	(0.24)	(0.45)	(0.45)	(0.19)	עודף (גירעון) דמוגרפי בגין מקרי נכות
-	0.02	0.04	0.21	0.07	עודף דמוגרפי בגין חזרה מנכות *
-	(0.01)	0.07	0.01	0.01	עודף (גירעון) דמוגרפי בגין פטירת נכים *
(0.03)	(0.07)	(0.07)	(0.13)	(0.04)	גירעון דמוגרפי בגין פרישות חדשות
-	(0.06)	(0.39)	(0.23)	(0.05)	גירעון דמוגרפי בגין שינויים ב- IBNR *
(0.14)	-	-	-	-	גירעון דמוגרפי בגין שינויים בהנחות
(0.03)	0.06	0.01	(0.02)	(0.03)	עודף (גירעון) דמוגרפי בגין גורמים אחרים

סך הכל עודף (גירעון) דמוגרפי לחלוקה לעמיתי הקרן

מיועד למבוטחים

סך הכל עודף (גירעון) דמוגרפי לחלוקה למבוטחים כדלעיל

0.13	(0.21)	(0.51)	(0.51)	(0.19)
------	--------	--------	--------	--------

מיועד לפנסיונרים

0.13	(0.21)	(0.51)	(0.51)	(0.19)	סך הכל עודף (גירעון) דמוגרפי כדלעיל
6.32	2.00	6.36	0.61	2.27	עודף בגין סטיה מהנחת התשואה
(5.98)	(0.86)	(7.24)	(0.51)	(2.80)	גירעון בגין שינויים בשיעורי ריבית ההיוון
(0.34)	(1.14)	0.88	(0.10)	0.53	גירעון (עודף) הנשמר בעתודה אקטוארית

סך הכל עודף (גירעון) לחלוקה לפנסיונרים

מיועד לזכאים קיימים

0.13	(0.21)	(0.51)	(0.51)	(0.19)	סך הכל עודף (גירעון) דמוגרפי כדלעיל
3.73	4.18	3.39	0.69	1.15	עודף בגין סטיה מהנחת התשואה
(2.77)	(0.51)	(3.62)	(0.27)	(1.35)	גירעון בגין שינויים בשיעורי ריבית ההיוון
(0.96)	(0.35)	0.23	(0.17)	0.20	גירעון (עודף) הנשמר בעתודה אקטוארית

סך הכל עודף (גירעון) לחלוקה לזכאים קיימים

0.13	3.11	(0.51)	(0.26)	(0.19)
------	------	--------	--------	--------

(* בשנת 2012 מוצג כחלק ממקרי הנכות).

באור 4-- דמי ניהול
א. הרכב:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
2015	2015	2016
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	

דמי ניהול מעמיתים שאינם מקבלי קצבה:

244,803	56,678	60,211	דמי ניהול שנגבו מתוך דמי הגמולים (*)
170,207	42,516	43,821	דמי ניהול שנגבו מתוך סך הנכסים (*)

דמי ניהול ממקבלי קצבה:

23,086	5,407	6,574	דמי ניהול שנגבו מתוך סך הנכסים (**)
438,096	104,601	110,606	סך הכל הוצאות דמי ניהול

(*) כולל החזרי דמי ניהול המיועדים להגדלת הצבירה של המבוטחים בקרן.
(**) מזכאים קיימים לפנסיה ומשארי מבוטח שהחלו לקבל קצבת זקנה לא מנכים דמי ניהול.

ב. שיעורי דמי ניהול:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
2015	2015	2016
מבוקר	בלתי מבוקר	
	%	

דמי ניהול מעמיתים שאינם מקבלי קצבה:

6.00	6.00	6.00	דמי ניהול מדמי גמולים
			שיעור דמי ניהול שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין

3.04	3.12	2.90	שיעור דמי ניהול במונחים שנתיים שגבתה החברה המנהלת בפועל
------	------	------	---

דמי ניהול מסך הנכסים

0.50	0.50	0.50	שיעור דמי ניהול שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין
0.26	0.27	0.25	שיעור דמי ניהול במונחים שנתיים שגבתה החברה המנהלת בפועל

דמי ניהול ממקבלי קצבה: (*)

0.50	0.50	0.50	שיעור דמי ניהול מנכסים שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין
0.50	0.50	0.50	שיעור דמי ניהול מנכסים במונחים שנתיים שגבתה החברה המנהלת בפועל

(*) מזכאים קיימים ומשארי מבוטח שהחלו לקבל קצבת זקנה לא נגבים דמי ניהול.

באור 4-- דמי ניהול (המשך)

- ג. שיעור דמי ניהול ממקבלי קצבה:
שיעור דמי הניהול שנגבה מפנסיונרים הוא 0.5% מסך הנכסים המשמשים לכיסוי ההתחייבויות כלפיהם. מזכאים קיימים לפנסיה ומשאירי מבוטח שהחלו לקבל קצבת זקנה לא נגבים דמי ניהול.
- ד. בהתאם להוראות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול), תשע"ב-2012 (להלן - תקנות דמי הניהול), לעניין פנסיונרים הזכאים לפנסיה (שאינה פנסיית נכות) בסכום הנמוך מ-5% מהשכר הממוצע במשק - פנסיית המינימום (השכר הממוצע במשק 9,464 ש"ח החל מחודש ינואר 2016; 9,260 ש"ח בשנת 2015), נקבע כי החברה המנהלת זכאית לדמי ניהול בשיעור של 6% מההפרש בין פנסיית המינימום לפנסיה המשולמת לפנסיונר. תקנות דמי הניהול החדשות לא שינו את דמי הניהול המרביים בקרנות פנסיה חדשות מקיפות כדוגמת הקרן, למעט קביעה כי לא ניתן לגבות דמי ניהול מקצבה המשולמת לשאירי מבוטח שהחל לקבל קצבת זקנה.
- ה. תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב-2012 (להלן - התקנות), וחוזר הממונה המשלים שפורסם בעקבותיו, מחייבים גופים מוסדיים לנקוט בשורה של פעולות לאיתור מבוטחים שהקשר עימם נותק או של מבוטחים שנפטרו בהתאם ללוחות זמנים שהוגדרו בתקנות.
- תקנות דמי הניהול קובעות, כי בחשבונות של מבוטחים שהקשר עימם נותק או של מבוטחים שנפטרו, כעבור פרק הזמן שנקבע בתקנות לאיתור המבוטח המנותק או המוטבים לפי העניין, יופחתו דמי הניהול בגין חשבונות המבוטחים הנ"ל ל-0.3% מהיתרה הצבורה במונחים שנתיים. במועד שבו חודש הקשר עם מבוטח שכזה ניתן יהיה לחזור ולגבות את שיעור דמי הניהול שנגבו מהמבוטח במועד ניתוק הקשר, וכן את ההפרש בין דמי הניהול המופחתים הנ"ל (0.3%) לבין הנמוך מבין 0.5% או שיעור דמי הניהול שנגבו מהעמית במועד ניתוק הקשר.
- להפחתת שיעורי דמי הניהול בגין חשבונות מבוטחים מנותקי קשר, אין השפעה מהותית על תוצאותיה הכספיות של הקרן.
- ו. בחודש יולי 2014 פרסמה הממונה חוזר בעניין מתן הנחה בדמי ניהול בשל מקבלי קצבה בקרן פנסיה (להלן - החוזר), אשר במסגרתו קובעת הממונה את האופן בו ייגבו דמי הניהול על ידי החברה המנהלת במקרה שבו ניתנה הנחה בדמי ניהול לפנסיונרים, וכן מבקשת לקבוע, כי הנחה בדמי ניהול למקבל קצבת זקנה תינתן לקראת פרישתו ולמשך כל תקופת תשלום הקצבה, ותחול גם על שאיריו, ככל שקיימים. עם זאת, בשלב זה, לא ניתן להעריך את השלכות החוזר על החברה המנהלת ועל הקרן, שכן השלכותיו בפועל תלויות במידה רבה בהתנהגות המתחרים, המפיצים והלקוחות.
- ז. בחודש דצמבר 2015 תוקן חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005, במסגרת חוק ההסדרים, ונקבע, בין היתר, כי מי שעוסק בשיווק פנסיוני או גוף קשור לו לא ייתן למעסיק שעבור עובדיו הוא נותן שיווק פנסיוני גם שירותי תפעול, אלא אם התקיימו תנאים הבאים: (א) המעסיק משלם לסוכן הביטוח דמי סליקה בשיעור שלא יפחת מ-0.6% מסך התשלומים שהופקדו על ידי המעסיק לקופות הגמל של עובדיו או 10.5 ש"ח בתוספת מע"מ, לפי הגבוה מביניהם (ב) עמלת ההפצה המשולמת על ידי הגוף המוסדי לסוכן הביטוח תפחת בגובה דמי הסליקה ששילם המעסיק (ג) דמי הניהול שנגבו מהעובד הופחתו בגובה ההפחתה מעמלת ההפצה (ד) המעסיק בחר בקופת ברירת מחדל בהתאם להוראות סעיף 20 לחוק קופות הגמל. בהמשך לתיקון החוק התפרסמה בחודש פברואר 2016 טיוטת חוזר בעניין כללים לתפעול מוצר פנסיוני שמטרתו להסדיר את אופן יישום התיקון האמור, לרבות אופן הצגת הפחתת דמי הניהול לעמיתים בשל יישום התיקון האמור.

- א. בקשות לאישור תובענות כייצוגיות
- לא חל שינוי מהותי במידע לעניין תביעות תלויות הכלול בבאור 17 לדוחות הכספיים השנתיים של הקרן.
- ב. בחודש דצמבר 2011 פורסם חוזר גופים מוסדיים 10-9-2011 ובחודש נובמבר 2012 חוזר גופים מוסדיים 16-9-2012 בעניין טיוב נתוני זכויות מבוטחים/עמיתים בגופים מוסדיים, שמחייב גופים מוסדיים לבצע טיוב של נתוני זכויות המבוטחים/עמיתים (להלן - פרויקט הטיוב), כדי להבטיח, ככל שניתן, שרישום זכויות המבוטחים/עמיתים במערכות המידע יהיה מהימן, שלם, זמין וניתן לאחזור, ובמסגרת זאת נקבעו העקרונות של אופן ביצוע פרויקט הטיוב וכן לוחות זמנים מפורטים לשלביו השונים עד לסיומו ביום 30 ביוני, 2016.
- החברה המנהלת אמדה את השפעת החוזר ונתנה לכך ביטוי בדוחות הכספיים שלה.
- ג. קיימת חשיפה כללית אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על-ידי הקרן למבוטחיה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשנות ואחרות עקב פערי מידע בין הקרן לבין המבוטחים הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטורים. חשיפה זו מוגברת בתחומי החסכון הפנסיוני בהם פועלת הקרן. בתחומים אלו המדובר בקרנות הפנסיה אשר נבחנות על פני שנים, בהן מתרחשים שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. על כן, בתחומים אלו קבלת פרשנות חדשה לאמור במוצרים פנסיונים ארוכי טווח יש לעיתים חשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי מבוטחים בגין פעילות העבר. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם פעילות בתחום החסכון הפנסיוני המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.
- בנוסף קיימת חשיפה כללית הנובעת מכך שכנגד החברה המנהלת מוגשות מעת לעת תלונות, לרבות תלונות לממונה ביחס לזכויות מבוטחים על פי תקנוני קרנות הפנסיה ו/או הדין. תלונות אלה מטופלות באופן שוטף על-ידי הממונה על פניות הציבור בחברה המנהלת. הכרעות הממונה בתלונות אלו, אם וככל שניתנה בהן הכרעה, ניתנות לעיתים, ובשנים האחרונות אף יותר, כהכרעות רוחביות ביחס לקבוצת מבוטחים, מבלי לגרוע מהסיכון שהמבוטח יבחר להעלות טענותיו גם במסגרת תובענה ייצוגית.

תשואה נומינלית (ברוטו)		
לשנה	ל-3 חודשים שהסתיימו	
שהסתיימה	ביום 31 במרס	
ביום 31 בדצמבר	2015	2016
מבוקר	בלתי מבוקר	
	%	

מסלולי השקעה לעמיתים שאינם מקבלי קצבה

3.66	3.67	(1.20)	מסלול כללי
3.22	3.16	(0.57)	מסלול כללי ב' *
3.37	4.86	(3.16)	מסלול מניות
2.02	1.12	0.64	מסלול אג"ח
1.42	3.25	(1.14)	מסלול הלכתי (כללי ג')
1.35	0.49	-	מסלול יעד לפרישה 2015 (**)
1.81	2.29	0.24	מסלול יעד לפרישה 2020
2.74	3.32	(0.34)	מסלול יעד לפרישה 2025
2.74	3.49	(0.56)	מסלול יעד לפרישה 2030
2.78	3.72	(0.98)	מסלול יעד לפרישה 2035
2.57	3.94	(1.23)	מסלול יעד לפרישה 2040
2.71	4.17	(1.51)	מסלול יעד לפרישה 2045
2.70	4.26	(1.68)	מסלול יעד לפרישה 2050
2.69	4.43	(1.66)	מסלול יעד לפרישה 2055
-	-	0.78	מסלול יעד לפרישה 2060 (***)
2.50	5.84	1.97	תיק השקעות לפנסיונרים
3.57	2.28	1.09	תיק השקעות לזכאים קיימים לפנסיה

(* מסלול כללי ב' נסגר ביום 31 במרס, 2016, ונכסיו פוצלו בין מסלולי יעד לפרישה השונים.

(** המסלול מוזג למסלול יעד לפרישה 2020 ביום 1 לינואר, 2016.

(*** המסלול נפתח ביום 1 לינואר, 2016 התשואה מתייחסת לחודשים פברואר - מרס.

באור 7: - אירועים משמעותיים בתקופת הדיווח

א. בחודש ינואר, 2016 התפרסם דוח הצוות להגברת הוודאות בחיסכון פנסיוני ("ועדת באב"ד") (להלן - הצוות) שמציע פתרון חלופי לבעיית הריבית התחשיבית (ראה סעיף 12.3.2(ג) לדוח על עסקי התאגיד ליום 31 בדצמבר, 2015). הצוות המליץ על שינוי אופן הקצאת אג"ח מיועדות מסוג "ערד" לקרנות הפנסיה (כיום, הקצאה בשיעור קבוע של 30% מנכסי קרן הפנסיה המקיפה), באופן שנותן עדיפות לפנסיונרים ולעמיתים מבוגרים על חשבון שיעור ההקצאה לעמיתים צעירים: שיעור ההקצאה לפנסיונרים יעלה ל-60%, שיעור ההקצאה לעמיתים מגיל 50 ועד ליציאה לפנסיה יהיה עד 30%, ולעמיתים עד גיל 50 יוקצו אג"ח המיועדות שיוותרו (כך שבסה"כ לא יהיה צורך בהגדלת היקף הוצאת אג"ח מיועדות לקרנות הפנסיה המקיפות בשל שינוי אופן ההקצאה).

בחודש אפריל 2016 התפרסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(זקיפת תשואה בקרן פנסיה חדשה מקיפה), התשע"ו-2016, אשר מטרתה להביא ליישום המלצות ועדת באב"ד ואשר עולה מהן כי ששיעור ההקצאה ל-3 הקבוצות דלעיל יהיה בהתאם לשיעור היחסי של כל קבוצה בקרן הפנסיה המקיפה הרלבנטית, וישתנה מקרן לקרן. החברה המנהלת מעריכה, כי ככל שהתקנות יתפרסמו בנוסח הנוכחי, לא צפויות קרנות הפנסיה להתחיל להתחרות זו בזו ומול מוצרים אחרים (קופות גמל ופוליסות ביטוח) על קבלת כספים לצורך תשלום פנסיה זקנה מיידית - באופן שיגרום להגברה משמעותית של התחרות על כספי עמיתים/מבטחים מבוגרים לקראת פרישה, אלא אם אחת החברות המנהלות של קרנות פנסיה מקיפות תיטול על עצמה את הסיכון של תובענה ייצוגית מצד העמיתים הצעירים בקרן הפנסיה שאלה יתקבלו עמיתים מבוגרים לקראת פרישה.

ב. בחודש פברואר, 2016 נערך הסכם קיבוצי כללי (מסגרת) להגדלת ההפקדות לביטוח פנסיוני במשק (להלן - ההסכם הקיבוצי). ההסכם הקיבוצי קובע הגדלה מקבילה של דמי הגמולים המשולמים על ידי העובד והמעסיק בשתי פעימות, כשמיים 1 בינואר, 2017 שיעור ההפקדה של תגמולי המעסיק יעמוד על 6.5% ושיעור ההפקדה לתגמולי עובד יעמוד על 6%. כן נקבע, כי בקופת ביטוח או בקופת גמל שאינה קרן פנסיה תשלום המעסיק לדמי הגמולים יכלול גם את התשלום לרכיב אובדן כושר עבודה. תוקפו של ההסכם הקיבוצי מותנה בהוצאת צו הרחבה על ידי שר הכלכלה.

ג. בחודש מרס, 2016 פורסם חוזר שעניינו הוראות לענין בחירת קופת גמל (להלן - החוזר), אשר במסגרתו קובעת הממונה כי היא תבחר לפחות שתי קרנות פנסיה מקיפות שתשמשנה כקופות ברירת מחדל של כלל העובדים במשק שלא בחרו באופן אקטיבי בקופת גמל אחרת, ושמעסיקם לא ערך מכרז עצמאי מטעמו בענין זה, וזאת בהליך תחרותי שיתקיים אחת ל-3 שנים (ושהחברות המנהלות שיזכו בהליך יהיו מחויבות לו למשך 10 שנים ממועד הצטרפות עמית). במכרז תינתן העדפה מתקנת לחברות מנהלות שנתח השוק שלהן מסך ההפקדות לקרנות הפנסיה החדשות אינו עולה על 5%. בנוסף, קובעת הממונה את התנאים והקריטריונים שבהם יכולים מעסיק וארגון עובדים לקיים הליך תחרותי משל עצמם לצורך בחירת קרן פנסיה, קופת גמל לחסכון או קרן השתלמות שתהווה קופת ברירת המחדל של עובדיהם. בהתאם להוראת המעבר שנקבעה בחוזר, מעסיקים רשאים להמשיך ולצרף עד 31 במרס, 2019 לקרן ברירת מחדל שהוגדרה בהסכמים קיימים שנערכו לפני מועד פרסום החוזר. החוזר עשוי לשנות באופן מהותי את תנאי התחרות בשוק הפנסיה, תוך הגברת התחרות החריפה גם כך בשוק זה. בהמשך לחוזר, פרסמה הממונה את הכללים שעל פיהם יבוצע ההליך לבחירת קרנות ברירת המחדל הנבחרות על ידי הממונה, ובמסגרת זאת נקבע כי חברה המעוניינת כי קרן פנסיה מקיפה שבניהולה תיקבע כקרן ברירת מחדל נבחרת תגיש הצעה עד ליום 10 במאי, 2016.

באור 7: - אירועים משמעותיים בתקופת הדיווח (המשך)

ג. (המשך)

בחודש אפריל, 2016 הגישה התאחדות חברות הביטוח עתירה לבית המשפט הגבוה לצדק כנגד תוקפו של החוזר. ביום 21 באפריל, 2016 ניתן צו ארעי, האוסר על פרסום זהות קרנות הפנסיה שנקבעו כקרן ברירת מחדל נבחרת ושיעורי דמי הניהול שיגבו החברות המנהלות את אותן קרנות. דיון בעתירה נקבע לחודש יוני, 2016. בשלב מקדמי זה, כאשר לא ברור מה תהיה תוצאת העתירה שהוגשה ומה יהיו דמי הניהול של קרנות ברירת המחדל הנבחרות (ככל שהעתירה תידחה), לא ניתן לאמוד את השפעת החוזר על הקרן.

מבטחים החדשה פלוס - קרן פנסיה חדשה כללית

דוחות כספיים ביניים

ליום 31 במרס, 2016

בלתי מבוקרים

מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ

"מבטחים החדשה פלוס" - קרן פנסיה חדשה כללית

דוחות כספיים ביניים

ליום 31 במרס, 2016

בלתי מבוקרים

תוכן העניינים

עמוד

2	סקירת דוחות כספיים ביניים
3	דוחות על המצב הכספי
4	דוחות הכנסות והוצאות
5	דוחות תנועה בקרן פנסיה
6-13	באורים לדוחות הכספיים ביניים

דוח סקירה של רואה החשבון המבקר למבוטחים של מבטחים החדשה פלוס - קרן פנסיה חדשה כללית

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של מבטחים החדשה פלוס - קרן פנסיה חדשה כללית (להלן - הקרן) המנוהלת על ידי מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ (להלן - החברה המנהלת), הכוללת את הדוח התמציתי על המצב הכספי ליום 31 במרס, 2016 ואת הדוחות התמציתיים על הכנסות והוצאות והתנועה בקרן לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון וההנהלה של החברה המנהלת אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לכללי חשבונאות ודרישות הגילוי שנקבעו בהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר (להלן - הנחיות הממונה), ולתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 (להלן - התקנות). אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל - "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נוהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחויבים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות ודרישות הגילוי שנקבעו בהתאם להנחיות הממונה והתקנות.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, הננו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 5 לדוחות הכספיים ביניים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

תל-אביב,
29 במאי, 2016

מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ
 "מבטחים החדשה פלוס" - קרן פנסיה חדשה כללית

דוחות על המצב הכספי

ליום 31 בדצמבר 2015 מבוקר	ליום 31 במרס	
	2015 (*)	2016
	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	
רכוש שוטף מזומנים ושווי מזומנים חייבים ויתרות חובה	37,969	103,084
	15,398	6,660
	53,367	109,744
השקעות פיננסיות נכסי חוב סחירים נכסי חוב שאינם סחירים מניות השקעות אחרות	439,917	447,388
	118,205	118,850
	214,205	207,373
	186,119	167,237
	958,446	940,848
סך כל ההשקעות הפיננסיות		
	1,011,813	1,050,592
סך כל הנכסים		
	8,078	9,556
זכאים ויתרות זכות		
התחייבויות פנסיוניות:		
התחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה התחייבויות לעמיתים מבוטחים התחייבויות לעמיתים שאינם מבוטחים	326,377	353,508
	611,060	615,628
	937,437	969,136
סך כל ההתחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה		
התחייבויות לפנסיונרים התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה התחייבויות לנכים התחייבויות לשאיירי מבוטח עתודה לתביעות שקרו וטרם דווחו עתודה לפנסיונרים	54,333	58,913
	637	991
	11,046	11,708
	2,327	2,428
	(652)	(704)
	67,691	73,336
	67,691	73,336
סך כל ההתחייבויות לפנסיונרים		
עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמים דמוגרפיים גירעון אקטוארי הנובע מגורמי תשואה וריבית	(1,030)	(575)
	(363)	(861)
סך הכל עודף (גירעון) אקטוארי		
	(1,393)	(1,436)
סך כל ההתחייבויות הפנסיוניות		
	1,003,735	1,041,036
סך כל ההתחייבויות		
	1,011,813	1,050,592

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

(*) סווג מחדש ראה באור 2(א).

29 במאי, 2016			
תאריך אישור הדוחות הכספיים	ערן גריפל יו"ר הדירקטוריון	יהודה בן אסאייג מנכ"ל	רן קלמי סמנכ"ל ומנהל אגף כספים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
	2015 (*)	2016	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
הכנסות (הפסדים)			
(405)	192	(721)	ממזומנים ושווי מזומנים
מהשקעות:			
3,769	13,242	4,529	מנכסי חוב סחירים
4,450	4,766	1,747	מנכסי חוב שאינם סחירים
6,335	12,474	(8,698)	ממניות
292	5,512	(3,212)	מהשקעות אחרות
14,846	35,994	(5,634)	סך כל ההכנסות (הפסדים) מהשקעות
1,379	481	(386)	הכנסות (הוצאות) אחרות
15,820	36,667	(6,741)	סך כל ההכנסות (הפסדים)
הוצאות			
9,012	2,251	2,416	דמי ניהול
856	289	273	הוצאות ישירות
487	125	42	מסים
10,355	2,665	2,731	סך כל ההוצאות
5,465	34,002	(9,472)	עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

(*) סווג מחדש ראה באור 2(א).

מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ
 "מבטחים החדשה פלוס" - קרן פנסיה חדשה כללית

דוחות תנועה בקרן הפנסיה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות ליום 1 בינואר
	2015	2016	
	(*) 2015		
	מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח		
814,085	814,085	1,003,735	
200,499	45,010	48,061	תקבולים:
(8,160)	(1,809)	(2,446)	תקבולים מדמי גמולים
192,339	43,201	45,615	חלקם של מבטחי משנה בתקבולים מדמי גמולים
			סך כל התקבולים
			תשלומים:
2,616	626	720	תשלומים לפנסיונרים
186	33	55	תשלומי פנסיית זקנה
375	124	118	תשלומי פנסיית נכות
3,177	783	893	תשלומי פנסיית שאירים
			תשלומים אחרים
9,719	2,281	2,757	פדיונות
504	1,139	(469)	חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות
10,223	3,420	2,288	
13,400	4,203	3,181	סך כל התשלומים, נטו
553	72	100	העברות צבירה לקרן
10,915	733	6,781	העברות מחברות ביטוח
958	341	60	העברות מקרנות פנסיה חדשות
12,426	1,146	6,941	העברות מקופות גמל
			סך כל העברות צבירה לקרן
761	177	414	העברות צבירה מהקרן
4,628	1,554	1,538	העברות לחברות ביטוח
1,791	380	650	העברות לקרנות פנסיה חדשות
7,180	2,111	2,602	העברות לקופות גמל
			סך כל העברות צבירה מהקרן
5,246	(965)	4,339	העברות צבירה, נטו
5,465	34,002	(9,472)	עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות מועבר מדוח הכנסות והוצאות
1,003,735	886,120	1,041,036	סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לתקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

(*) סווג מחדש ראה באור 2(א).

באור 1: - א. כללי

"מבטחים החדשה פלוס" - קרן פנסיה חדשה כללית (להלן - הקרן) הינה קרן חדשה כללית כהגדרתה בתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 (להלן - תקנות מס הכנסה). הקרן מנוהלת על ידי מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ (להלן - החברה המנהלת).

דוחות כספיים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 31 במרס, 2016 ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך (להלן - דוחות כספיים ביניים). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים של הקרן ליום 31 בדצמבר, 2015 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולבאורים אשר נלוו אליהם (להלן - הדוחות הכספיים השנתיים).

ב. החברה המנהלת

החברה המנהלת הינה חברה בת בבעלות ובשליטה מלאה של מנורה מבטחים החזקות בע"מ, שהינה חברה ציבורית אשר מניותיה מוחזקות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ. החברה המנהלת פועלת כחברה מנהלת של קרנות פנסיה וקופות גמל בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 ולחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 (להלן - חוק הפיקוח על הגמל), משכך החברה הינה בעלת רישיון מבטח, שבהתאם לסעיף 7 לחוק הפיקוח על הגמל, נחשב גם כרישיון חברה מנהלת לגבי כל קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהולה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים ביניים

הדוחות הכספיים ביניים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות ודרישות הגילוי אשר נקבעו בהוראות הממונה על אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר (להלן - הממונה) בהתאם לחוק הפיקוח על הגמל, בהתאם להוראות הדין ובהתאם לתקנות מס הכנסה.

הדוחות הכספיים ביניים מוצגים בהתאם לדרישות חוזר 3-9-2016, בהתאם לכך, סווגו מחדש מספרי ההשוואה ליום 31 במרס, 2015 ולתקופה שהסתיימה באותו תאריך, בהתאם להנחיות אגף שוק ההון על מנת לשקף למפרע את תוצאות ויתרות הקרן באופן עקבי בתקופות המוצגות.

בעריכת הדוחות הכספיים, נדרשת הנהלת החברה המנהלת להשתמש בשיקול דעת בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

ב. מדיניות חשבונאית עקבית

המדיניות החשבונאית ושיטות החישוב אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים ביניים עקביים לאלה אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

ג. טכניקות הערכה

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד נקבע באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שיעורי ההיוון מתבססים בעיקרם על התשואות של אגרות חוב ממשלתיות והמרווחים של אגרות חוב קונצרניות, כפי שנמדדו בבורסה לניירות ערך בתל אביב. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברה שזכתה במכרז, שפורסם על ידי משרד האוצר, להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים.

באורים לדוחות הכספיים ביניים

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן (להלן - המדד) ובשער החליפין של הדולר של ארצות הברית

שער החליפין היציג של דולר ארה"ב	המדד הידוע
	%

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום:

31 במרס, 2016	(0.91)	(3.49)
31 במרס, 2015	(1.60)	2.34
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2015	(0.90)	0.33

באור 3: - התחייבויות פנסיוניות

א. חישוב ההתחייבויות הפנסיוניות נערך על-ידי האקטואר הראשי של קרן הפנסיה, מר ישעיהו אורזיצר. מדיניות החישוב בוצעה באופן עקבי לחישוב שנערך בדוחות הכספיים השנתיים.

באור 3: - התחייבויות פנסיוניות (המשך)

ב. להלן נתונים אודות עודף (גירעון) אקטוארי:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר				ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס
2012	2013	2014	2015	2016
מבוקר				בלתי מבוקר
אחוזים מתוך ההתחייבויות				

					כלל עמיתי הקרן
					עודף (גירעון) דמוגרפי בגין תוחלת חיים של מקבלי קצבאות
					גירעון דמוגרפי בגין פרישות חדשות
					עודף (גירעון) דמוגרפי בגין גורמים אחרים
0.02	(0.09)	(0.02)	(0.08)	0.01	
(0.14)	(0.26)	(0.27)	(0.22)	(0.11)	
(0.06)	(0.19)	0.08	(0.13)	0.02	
(0.18)	(0.54)	(0.21)	(0.43)	(0.08)	סך הכל גירעון דמוגרפי לעמיתי הקרן
					חלוקה למבוטחים במסלול ביטוח קצבה בלבד ("פנסיה יסוד")
					סך הכל גירעון דמוגרפי לעמיתי הקרן
(0.18)	(0.54)	(0.21)	(0.43)	(0.08)	
					חלוקה למבוטחים במסלולי ביטוח הכוללים כיסויים ביטוחיים למקרי נכות ומוות ("פנסיה מקיפה")
					סך הכל גירעון דמוגרפי לכלל עמיתי הקרן
					עודף דמוגרפי בגין מקרי נכות
					עודף דמוגרפי בגין חזרה מנכות
					עודף דמוגרפי בגין פטירת נכים
					גירעון דמוגרפי בגין ביטוח משנה *
					גירעון דמוגרפי בגין שינויים ב- IBNR *
					עודף (גירעון) דמוגרפי בגין מקרי פטירת מבוטחים
					עודף דמוגרפי בגין גורמים אחרים
(0.18)	(0.54)	(0.21)	(0.43)	(0.08)	
0.09	1.35	0.90	1.03	0.19	
-	-	-	0.04	-	
-	-	-	-	0.01	
-	(1.86)	(1.32)	(2.64)	(0.56)	
-	-	(0.48)	(0.16)	-	
(0.24)	0.69	(0.58)	2.12	0.41	
-	-	-	0.02	0.02	
(0.33)	(0.36)	(1.69)	(0.02)	(0.01)	סך הכל גירעון למבוטחים במסלולי ביטוח הכוללים כיסויים ביטוחיים למקרי נכות ומוות ("פנסיה מקיפה")
					מיועד לפנסיונרים שמועד זכאותם לפנסיה הינו החל מיום 1 בינואר, 2008
					סך הכל גירעון דמוגרפי לכלל עמיתי הקרן
					עודף בגין סטיה מהנחת התשואה
					גירעון בגין שינויים בשיעורי ריבית ההיוון
					גירעון (עודף) הנשמר בעתודה אקטוארית
(0.18)	(0.54)	(0.21)	(0.43)	(0.08)	
7.58	1.78	6.08	0.31	2.87	
(8.97)	(0.95)	(10.83)	(0.98)	(4.19)	
0.30	(0.83)	0.62	0.10	1.32	
(1.27)	(0.54)	(4.34)	(1.00)	(0.08)	סך הכל גירעון המיועד לפנסיונרים שמועד זכאותם לפנסיה הינו החל מיום 1 בינואר, 2008
					חלוקה לפנסיונרים שמועד זכאותם לפנסיה הינו עד ליום 31 בדצמבר, 2007
					סך הכל גירעון דמוגרפי לכלל מבוטחי הקרן ומקבלי פנסיה כדלעיל
					עודף בגין סטיה מהנחת התשואה
					גירעון בגין שינויים בשיעורי ריבית ההיוון
					גירעון (עודף) הנשמר בעתודה אקטוארית
(0.18)	(0.54)	(0.21)	(0.43)	(0.08)	
8.83	2.19	11.14	0.88	1.67	
(8.66)	-	(8.62)	(0.01)	(0.03)	
(0.03)	0.41	(0.14)	0.04	0.03	
(0.04)	2.06	2.17	0.48	1.59	סך הכל עודף (גירעון) המיועד לפנסיונרים שמועד זכאותם לפנסיה הינו עד ליום 31 בדצמבר, 2007

(* שנת 2012 מוצג כחלק ממקרי הנכות).

באור 4: - דמי ניהול

א. ההרכב:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
	2015	2016
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	

דמי ניהול ממבטחים:

דמי ניהול שנגבו מתוך דמי הגמולים (*)
 דמי ניהול שנגבו מתוך סך הנכסים (*)

דמי ניהול ממקבלי קצבה:

דמי ניהול שנגבו מתוך סך הנכסים (*)

סך הכל הוצאות דמי ניהול

(*) כולל החזרי דמי ניהול המיועדים להגדלת הצבירה של המבטחים בקרן.

ב. שיעורי דמי ניהול ממבטחים:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
	2015	2016
מבוקר	בלתי מבוקר	
	%	

שיעור דמי ניהול סטטוטוריים

4.00	4.00	4.00
------	------	------

מדמי הגמולים

0.50	0.50	0.50
------	------	------

מנכסי הקרן הנובעים מהפקדות שבוצעו
עד ליום 31 בדצמבר, 2005

1.05	1.05	1.05
------	------	------

מנכסי הקרן הנובעים מהפקדות שבוצעו
מיום 1 בינואר, 2006

**שיעור דמי הניהול הממוצע השנתי שגבתה
החברה המנהלת**

1.53	1.88	2.24
------	------	------

מדמי הגמולים

0.47	0.48	0.45
------	------	------

מנכסי הקרן הנובעים מהפקדות שבוצעו
עד ליום 31 בדצמבר, 2005

0.67	0.70	0.64
------	------	------

מנכסי הקרן הנובעים מהפקדות שבוצעו
מיום 1 בינואר, 2006

ג. תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב-2012 (להלן - התקנות) וחוזר הממונה המשלים שפורסם בעקבותן, מחייבים גופים מוסדיים לנקוט בשורה של פעולות לאיתור מבוטחים שהקשר עימם נותק או של מבוטחים שנפטרו בהתאם ללוחות זמנים שהוגדרו בתקנות.

תקנות דמי הניהול קובעות, כי בחשבונות של מבוטחים שהקשר עימם נותק או של מבוטחים שנפטרו, כעבור פרק הזמן שנקבע בתקנות לאיתור המבוטח המנותק או המוטבים לפי העניין, יופחתו דמי הניהול בגין חשבונות המבוטחים הנ"ל ל- 0.3% מהיתרה הצבורה במונחים שנתיים. במועד שבו חודש הקשר עם מבוטח שכזה ניתן יהיה לחזור ולגבות את שיעור דמי הניהול שנגבו מהמבוטח במועד ניתוק הקשר, וכן את ההפרש בין דמי הניהול המופחתים הנ"ל (0.3%) לבין הנמוך מבין 0.5% או שיעור דמי הניהול שנגבו מהעמית במועד ניתוק הקשר.

להפחתת שיעורי דמי הניהול בגין חשבונות מבוטחים מנותקי קשר, אין השפעה מהותית על תוצאותיה הכספיות של הקרן.

ד. בחודש יולי, 2014 פרסמה הממונה חוזר בענין מתן הנחה בדמי ניהול בשל מקבלי קצבה בקרן פנסיה (להלן - החוזר), אשר במסגרתו קובעת הממונה את האופן בו ייגבו דמי הניהול על ידי החברה המנהלת במקרה שבו ניתנה הנחה בדמי ניהול לפנסיונרים, וכן מבקשת לקבוע, כי הנחה בדמי ניהול למקבל קצבת זקנה תינתן לקראת פרישתו ולמשך כל תקופת תשלום הקצבה, ותחול גם על שאיריו, ככל שקיימים. עם זאת, בשלב זה, לא ניתן להעריך את השלכות החוזר על החברה המנהלת ועל הקרן, שכן השלכותיו בפועל תלויות במידה רבה בהתנהגות המתחרים, המפצים והלקוחות.

ה. בחודש דצמבר 2015 תוקן חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005, במסגרת חוק ההסדרים, ונקבע, בין היתר, כי מי שעוסק בשיווק פנסיוני או גוף קשור לו לא ייתן למעסיק שעבור עובדיו הוא נותן שיווק פנסיוני גם שירותי תפעול, אלא אם התקיימו תנאים הבאים: (א) המעסיק משלם לסוכן הביטוח דמי סליקה בשיעור שלא יפחת מ- 0.6% מסך התשלומים שהופקדו על ידי המעסיק לקופות הגמל של עובדיו או 10.5 ש"ח בתוספת מע"מ, לפי הגבוה מבניהם (ב) עמלת ההפצה המשולמת על ידי הגוף המוסדי לסוכן הביטוח תפחת בגובה דמי הסליקה ששילם המעסיק (ג) דמי הניהול שנגבו מהעובד הופחתו בגובה ההפחתה מעמלת ההפצה (ד) המעסיק בחר בקופת ברירת מחדל בהתאם להוראות סעיף 20 לחוק קופות הגמל. בהמשך לתיקון החוק התפרסמה בחודש פברואר 2016 טיוטת חוזר בעניין כללים לתפעול מוצר פנסיוני שמטרתו להסדיר את אופן יישום התיקון האמור, לרבות אופן הצגת הפחתת דמי הניהול לעמיתים בשל יישום התיקון האמור.

א. בקשות לאישור תובענות כייצוגיות

לא חל שינוי במידע לעניין תביעות תלויות הכלול בבאור 17 לדוחות הכספיים השנתיים של הקרן.

ב. בחודש דצמבר 2011 פורסם חוזר גופים מוסדיים 10-9-2011 ובחודש נובמבר 2012 חוזר גופים מוסדיים 16-9-2012 בעניין טיוב נתוני זכויות מבטחים/עמיתים בגופים מוסדיים, שמחייב גופים מוסדיים לבצע טיוב של נתוני זכויות המבטחים/עמיתים (להלן - פרויקט הטיוב), כדי להבטיח, ככל שניתן, שרישום זכויות המבטחים/עמיתים במערכות המידע יהיה מהימן, שלם, זמין וניתן לאחזור, ובמסגרת זאת נקבעו העקרונות של אופן ביצוע פרויקט הטיוב וכן לוחות זמנים מפורטים לשלביו השונים עד לסיומו ביום 30 ביוני, 2016. החברה המנהלת אמדה את השפעת החוזר ונתנה לכך ביטוי בדוחות הכספיים שלה.

ג. קיימת חשיפה כללית אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על-ידי הקרן למבוטחים. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשנות ואחרות עקב פערי מידע בין הקרן לבין המבוטחים הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטורים. חשיפה זו מוגברת בתחומי החסכון הפנסיוני בהם פועלת הקרן. בתחומים אלו המדובר בקרנות הפנסיה אשר נבחרות על פני שנים, בהן מתרחשים שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. על כן, בתחומים אלו קבלת פרשנות חדשה לאמור במוצרים פנסיונים ארוכי טווח יש לעיתים חשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי מבטחים בגין פעילות העבר. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם פעילות בתחום החסכון הפנסיוני המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.

בנוסף קיימת חשיפה כללית הנובעת מכך שכנגד החברה המנהלת מוגשות מעת לעת תלונות, לרבות תלונות לממונה ביחס לזכויות מבטחים על פי תקנוני קרנות הפנסיה ו/או הדין. תלונות אלה מטופלות באופן שוטף על-ידי הממונה על פניות הציבור בחברה המנהלת. הכרעות הממונה בתלונות אלו, אם וככל שניתנה בהן הכרעה, ניתנות לעיתים, ובשנים האחרונות אף יותר, כהכרעות רוחביות ביחס לקבוצת מבטחים, מבלי לגרוע מהסיכון שהמבוטח יבחר להעלות טענותיו גם במסגרת תובענה ייצוגית.

תשואה נומינלית (ברוטו)		
לשנה	ל-3 חודשים שהסתיימו	
שהסתיימה	ביום 31 במרס	
ביום 31 בדצמבר	2015	2016
2015	2015	2016
מבוקר	בלתי מבוקר	
	%	

2.01	4.10	(0.95)	מסלול כללי (**)
-	-	0.51	מסלול יעד לפרישה 2020 (*)
-	-	1.24	מסלול יעד לפרישה 2025 (*)
-	-	1.89	מסלול יעד לפרישה 2030 (*)
-	-	0.84	מסלול יעד לפרישה 2035 (*)
-	-	1.03	מסלול יעד לפרישה 2040 (*)
-	-	1.19	מסלול יעד לפרישה 2045 (*)
-	-	1.05	מסלול יעד לפרישה 2050 (*)
-	-	0.97	מסלול יעד לפרישה 2055 (*)
-	-	1.49	מסלול יעד לפרישה 2060 (*)
0.65	7.59	2.42	תיק השקעות לפנסיונרים

(*) המסלולים הופעלו החל מיום 1 בינואר, 2016.
 (**) המסלול הכללי נסגר, ונכסיו פוצלו ביום 1 באפריל, 2016 בין מסלולי יעד לפרישה השונים.

א. בחודש ינואר 2016 התפרסם דוח הצוות להגברת הוודאות בחיסכון פנסיוני ("ועדת באב"ד") (להלן - הצוות) שמציע פתרון חלופי לבעיית הריבית התחשיבית (ראה סעיף 12.3.2(ג) לדוח על עסקי התאגיד ליום 31 בדצמבר 2015). הצוות המליץ על שינוי אופן הקצאת אג"ח מיועדות מסוג "ערד" לקרנות הפנסיה (כיום, הקצאה בשיעור קבוע של 30% מנכסי קרן הפנסיה המקיפה), באופן שנותן עדיפות לפנסיונרים ולעמיתים מבוגרים על חשבון שיעור ההקצאה לעמיתים צעירים: שיעור ההקצאה לפנסיונרים יעלה ל-60%, שיעור ההקצאה לעמיתים מגיל 50 ועד ליציאה לפנסיה זקנה יהיה עד 30%, ולעמיתים עד גיל 50 יוקצו אג"ח המיועדות שיוותרו (כך שבסה"כ לא יהיה צורך בהגדלת היקף הוצאת אג"ח מיועדות לקרנות הפנסיה המקיפות בשל שינוי אופן ההקצאה).
 בחודש אפריל 2016 התפרסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (זקיפת תשואה בקרן פנסיה חדשה מקיפה), התשע"ו-2016, אשר מטרתה להביא ליישום המלצות ועדת באב"ד ואשר עולה מהן כי ששיעור ההקצאה ל-3 הקבוצות דלעיל יהיה בהתאם לשיעור היחסי של כל קבוצה בקרן הפנסיה המקיפה הרלבנטית, וישתנה מקרן לקרן. החברה המנהלת מעריכה, כי ככל שהתקנות יתפרסמו בנוסח הנוכחי, לא צפויות קרנות הפנסיה להתחיל להתחרות זו בזו ומול מוצרים אחרים (קופות גמל ופוליסות ביטוח) על קבלת כספים לצורך תשלום פנסיה זקנה מיידית - באופן שיגרום להגברה משמעותית של התחרות על כספי עמיתים/מבוטחים מבוגרים לקראת פרישה, אלא אם אחת החברות המנהלות של קרנות פנסיה מקיפות תיטול על עצמה את הסיכון של תובענה ייצוגית מצד העמיתים הצעירים בקרן הפנסיה שאליה יתקבלו עמיתים מבוגרים לקראת פרישה.

באור 7: - אירועים משמעותיים בתקופת הדיווח (המשך)

א. בחודש פברואר 2016 נערך הסכם קיבוצי כללי (מסגרת) להגדלת ההפקדות לביטוח פנסיוני במשק (להלן - ההסכם הקיבוצי). ההסכם הקיבוצי קובע הגדלה מקבילה של דמי הגמולים המשולמים על ידי העובד והמעסיק בשתי פעימות, כשמיום 1 בינואר, 2017 שיעור ההפקדה של תגמולי המעסיק יעמוד על 6.5% ושיעור ההפקדה לתגמולי עובד יעמוד על 6%. כן נקבע, כי בקופת ביטוח או בקופת גמל שאינה קרן פנסיה תשלום המעסיק לדמי הגמולים יכלול גם את התשלום לרכיב אובדן כושר עבודה. תוקפו של ההסכם הקיבוצי מותנה בהוצאת צו הרחבה על ידי שר הכלכלה.

ב. בחודש מרס 2016 פורסם חוזר שעניינו הוראות לענין בחירת קופת גמל (להלן - החוזר), אשר במסגרתו קובעת הממונה כי היא תבחר לפחות שתי קרנות פנסיה מקיפות שתשמשנה כקופות ברירת מחדל של כלל העובדים במשק שלא בחרו באופן אקטיבי בקופת גמל אחרת, ושמעסיקם לא ערך מכרז עצמאי מטעמו בענין זה, וזאת בהליך תחרותי שיתקיים אחת ל- 3 שנים (ושהחברות המנהלות שיזכו בהליך יהיו מחוייבות לו למשך 10 שנים ממועד הצטרפות עמית). במכרז תינתן העדפה מתקנת לחברות מנהלות שנתח השוק שלהן מסך ההפקדות לקרנות הפנסיה החדשות אינו עולה על 5%. בנוסף, קובעת הממונה את התנאים והקריטריונים שבהם יכולים מעסיק וארגון עובדים לקיים הליך תחרותי משל עצמם לצורך בחירת קרן פנסיה, קופת גמל לחסכון או קרן השתלמות שתהווה קופת ברירת המחדל של עובדיהם. בהתאם להוראת המעבר שנקבעה בחוזר, מעסיקים רשאים להמשיך ולצרף עד 31 במרס, 2019 לקרן ברירת מחדל שהוגדרה בהסכמים קיימים שנערכו לפני מועד פרסום החוזר. החוזר עשוי לשנות באופן מהותי את תנאי התחרות בשוק הפנסיה, תוך הגברת התחרות החריפה גם כך בשוק זה. בהמשך לחוזר, פרסמה הממונה את הכללים שעל פיהם יבוצע ההליך לבחירת קרנות ברירת המחדל הנבחרות על ידי הממונה, ובמסגרת זאת נקבע כי חברה המעוניינת כי קרן פנסיה מקיפה שבניהולה תיקבע כקרן ברירת מחדל נבחרת תגיש הצעה עד ליום 10 במאי, 2016.

בחודש אפריל 2016 הגישה התאחדות חברות הביטוח עתירה לבית המשפט הגבוה לצדק כנגד תוקפו של החוזר. ביום 21 באפריל, 2016 ניתן צו ארעי, האוסר על פרסום זהות קרנות הפנסיה שנקבעו כקרן ברירת מחדל נבחרת ושיעורי דמי הניהול שיגבו החברות המנהלות את אותן קרנות. דיון בעתירה נקבע לחודש יוני 2016. בשלב מקדמי זה, כאשר לא ברור מה תהיה תוצאת העתירה שהוגשה ומה יהיו דמי הניהול של קרנות ברירת המחדל הנבחרות (ככל שהעתירה תידחה), לא ניתן לאמוד את השפעת החוזר על הקרן.

פרק ג': דיווח בדבר "הערך גלום"

דיווח
בדבר "הערך הגלום" (Embedded Value)
של
מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ

ליום 31.12.2015

תוכן

2	תוכן	
3	כללי	1
3	רקע והיקף הגילוי	1.1
4	הבהרה לעניין מידע צופה פני עתיד	1.2
4	פרקים עיקריים במסמך	1.3
4	הגדרות	1.4
5	הערות, הבהרות וסייגים	1.5
5	1.5.1 כללי	
5	1.5.2 השפעות רפורמות וחקיקה אחרות	
7	1.5.3 הטיפול בסיכונים	
7	1.5.4 שיערוך נכסים לפי שווי הוגן	
8	1.5.5 הסדרי סבסוד ממשלתי לקרנות פנסיה	
	1.5.6 הערך הגלום איננו אמור לייצג את השווי הכלכלי או שווי השוק של החברה או של חברת האם שלה,	
8	מנורה מבטחים החזקות בע"מ	
8	מתודולוגית חישוב הערך הגלום	2
8	כללי	2.1
8	טיפול בסיכונים	2.2
9	הנחות כלכליות	2.3
9	2.3.1 תשואה, ריבית הון ואינפלציה	
9	2.3.2 מיסוי	
9	2.4 הנחות דמוגרפיות ותפעוליות	
9	2.4.1 הנחות דמוגרפיות	
10	2.4.2 הוצאות הנהלה וכלליות עתידיות	
10	2.5 שיטת החישוב	
10	2.5.1 הון עצמי מותאם (ANW)	
10	2.5.2 ערך נוכחי של רווחים עתידיים (PVFP)	
10	2.5.3 עלות הון נדרש (CoC)	
10	2.5.4 ערך עסקים חדשים (VNB)	
10	2.6 טיפול באופציות והבטחות פיננסיות	
10	2.7 ניתוח השינוי ב-EV והרווח על בסיס EV	
12	2.8 מבחני רגישות	
13	2.9 סקירת דוח הערך הגלום	
13	תוצאות (במיליוני ש"ח)	3
13	3.1 הערך הגלום נכון ל-31/12/2015	
13	3.2 ערך עסקים חדשים של מכירות בשנת 2015	
13	3.3 התאמה בין ההון העצמי המותאם לבין ההון העצמי בדוחות הכספיים	
14	3.4 ניתוח השינוי ב-EV והרווח על בסיס EV	
15	3.5 פירוט הפער בין השינוי בהון העצמי המותאם לבין הרווח הנקי לחברה (במיליוני ש"ח)	
15	3.6 ניתוחי הרגישות בגין עסקי ניהול קרנות פנסיה	

1.1 רקע והיקף הגילוי

על-פי חוזר המפקח על הביטוח, מיום 12 באוגוסט 2007 (חוזר ביטוח 1-11-2007) ("החוזר"), על חברות הביטוח לפרסם מידי שנה, יחד עם הדוחות הכספיים לרבעון הראשון של השנה, מידע בדבר הערך הגלום ("Embedded Value" או "EV") בפוליסות ביטוח לטווח ארוך (ביטוח חיים וביטוח בריאות) לסוף השנה הקודמת. החובה לפרסם מידע בדבר הערך הגלום אינה חלה על פעילות ניהול קרנות פנסיה אולם הנהלת חברת מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ החליטה לפרסם את נתוני הערך הגלום של עסקי הפנסיה שבניהולה.

דיווח זה נערך על פי הכללים והעקרונות שקבע המפקח על הביטוח, אשר אימץ את הכללים והעקרונות שנקבעו בדוח וועדה משותפת של חברות הביטוח והמפקח על הביטוח, אשר פעלה בליווי יועצים מישראל ומחו"ל (להלן: "הוועדה" ו-"דוח הוועדה"), למעט לעניין הטיפול בסיכונים מסוימים המתוארים בסעיף 1.5.3 להלן, הכול כמפורט בסעיף כאמור.

אופן הגילוי בדוח זה הינו בהתאם לכללי הגילוי הכלליים בדוח הוועדה ולהוראות המפורטות בטיוטת "פורמט הגילוי" אשר הוכן על ידי הוועדה בתיאום עם הממונה. "פורמט הגילוי" טרם פורסם על ידי הממונה כתוספת לחוזר.

הכללים והעקרונות שנקבעו בדוח הוועדה מפורסמים באתר משרד האוצר - אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון (www.mof.gov.il).

דיווח זה כולל את שווי התיק בתוקף של עסקי ניהול קרנות הפנסיה של החברה, שחושבו לפי העקרונות האמורים, בשינויים המחויבים, ואינו כולל את שווי התיק בתוקף של עסקי ניהול קופות הגמל של החברה.

רווחי החברה בשנת 2015 מפעילות עסקי ניהול קופות הגמל מוצגים בסעיף 2.7.10 להלן (רווח כולל מעסקים לא כלולים).

במועד דוח זה קיימות הוראות רגולציה חדשות רבות, חלקן בשלב הטיוטה (כפורט בסעיף 1.5.2), אשר יש להן השפעה מהותית על הערך הגלום של הפעילות ואשר נכון למועד דוח זה עדיין לא ניתן לכמתן.

לדוח זה מצורף דוח סקירה של סוקר חיצוני בדבר הערך הגלום של החברה ליום 31.12.2015 וערך העסקים החדשים, המתייחסים לעסקי ניהול קרנות הפנסיה לשנה שהסתיימה באותו מועד, וכן מבחני הרגישות ביחס אליהם וניתוח התנועה בערך הגלום לשנת 2015.

1.2 הבהרה לעניין מידע צופה פני עתיד

קביעת הערך הגלום וערך העסקים החדשים (כהגדרת מונח זה להלן) התבססה על תחזיות, הערכות ואומדנים לאירועים עתידיים שהתממשותם אינה ודאית ואינם בשליטתה של החברה, ויש לראות בהם כ - "מידע צופה עתיד" כהגדרתו בסעיף 32א לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. אין מניעה כי תחזיות, הערכות ואומדנים אלו, כולם או חלקם, לא יתממשו או שיתממשו באופן שונה מכפי שהוצג בדוח הערך הגלום, ולפיכך התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מכפי שנחזה.

1.3 פרקים עיקריים במסמך

רקע כללי והסבר של שיטת החישוב.
התייחסות להנחות ששימשו בבסיס החישוב.
תוצאות הערך הגלום וערך עסקים חדשים.
תוצאות ניתוחי רגישות של הערך הגלום.
ניתוח התנועה של הערך הגלום

1.4 הגדרות

ההגדרות להלן מהוות הסבר תמציתי למושגים עיקריים, המשמשים להבנת הדיווח להלן. תיאורים והסברים מלאים נמצאים בכללים והעקרונות שבדוח הוועדה.

ערך נוכחי של רווחים עתידיים או "PVFP"	היוון תזרים הרווחים הצפויים העתידיים, הנובעים מהתיק הקיים של העסקים הכלולים (ראה סעיף 2.5.2 להלן).
"הון עצמי מותאם" או "ANW"	ההון העצמי של החברה, לאחר מספר התאמות כדי שיהיה עקבי עם שווי התיק בתוקף (ראה סעיף 2.5.1 להלן).
"עלות ההון הנדרש"	עלות ההון הנדרש הינה ההשפעה, מבחינת בעלי המניות, על הערך הגלום בעקבות הדרישה על החברה להחזיק הון מינימלי (ראה סעיף 2.5.3 להלן).
"שווי תיק בתוקף" או "VIF"	הערך נוכחי של רווחים עתידיים בניכוי עלות ההון הנדרש.
"הערך הגלום" "Embedded Value" או "EV"	הערך הגלום מורכב מצירוף שני הרכיבים הבאים: "שווי תיק בתוקף" (VIF); ו- "הון עצמי מותאם" (ANW).
	יובהר כי ההון העצמי המותאם הינו הון עצמי המתייחס למכלול פעילויות בגין החברה כולה ולא בגין העסקים הכלולים ב-VIF בלבד. כמוכן יובהר כי שווי התיק בתוקף אינו כולל: • עסקי ניהול קופות הגמל המנוהלות על-ידי החברה. • היכולת ליצור עסקים נוספים בעתיד (מוניטין).
"ערך עסקים חדשים" "Value of New Business" או "VNB"	ערך נוכחי של רווחי העסקים בגין מבוטחים חדשים ובגין ניווד כספים לתוך הקרן עבור מבוטחים קיימים, מעת הצירוף או קבלת הכספים, בהתאמה, עד לסוף חיי המבוטח.
"עסקים כלולים"	העסקים הכלולים בחישוב שווי התיק בתוקף: עסקי ניהול קרנות פנסיה המתנהלות על ידי החברה.

1.5 הערות, הבהרות וסייגים

1.5.1 כללי

כאמור לעיל, הערך הגלום חושב בהתאם למתודולוגיה ולכללים והעקרונות שנקבעו בדוח הוועדה. ההנחות במודל הן לפי "ההנחות הצפויות באופן המיטבי" (Best Estimate Assumptions), דהיינו, הנחות שהינן פרי השלכת הניסיון הקיים כלפי העתיד במסגרת הסביבה בה פועלת החברה המנהלת את קרנות הפנסיה, וללא מקדמי שמרנות. מטבע הדברים, היות ומדובר בהערכות עתידיות לזמן ארוך, התוצאות בפועל צפויות להיות שונות מאלה שהוערכו בעת חישוב הערך הגלום.

סטיות מהפרמטרים וההנחות שהונחו בחיזוי הערך הגלום יכולות להשפיע באופן מהותי על התוצאה. פרמטרים אלו כוללים, בין היתר:

1. גורמים כלכליים (לדוגמא- ריבית היוון, תשואות).
2. גורמים דמוגרפיים (לדוגמא- שינויים בתמותה ותחלואה).
3. חקיקה והסדרים תחיקתיים בנושאים רלוונטיים.
4. מיסוי.
5. שינויים בסביבה העסקית.

תוצאות עתידיות, הסוטות מההערכות שבוצעו על בסיס "ההנחות הצפויות באופן המיטבי" הן טבעיות וצפוי שיתרחשו אף אם לא יתרחש שינוי כלשהו בפרמטרים האמורים. על כן צפוי, כי התוצאות בפועל מדי שנה תהיינה שונות מאלו החזויות במודל הערך הגלום ולו רק בשל תנודות אקראיות רגילות.

1.5.2 השפעות רפורמות וחקיקה אחרות

בשנים האחרונות פורסמו מספר רפורמות חדשות, אשר טרם החל יישומן בפועל ואשר צפויות להשפיע על הרווחים העתידיים של החברה ולכן על ערך הגלום. במועד דוח זה קיימת אי ודאות רבה ביחס להשפעה הצפויה של שינויים אלו ואין בידי החברה להעריך את השפעתם, ועל כן חישוב ערך הגלום אינו מתחשב ברפורמות אלו. להלן פירוט הרפורמות העיקריות:

א. **איחוד חשבונות קיימים בקרנות פנסיה חדשות** - בחודש נובמבר, 2015 פורסם תיקון מס' 13 (הוראת שעה) לחוק קופות הגמל, אשר במסגרתו הוסדרה, בין היתר, האפשרות להעביר כספים מקרן הפנסיה בה המבוטח הינו במעמד לא פעיל, אל קרן הפנסיה שאליה הוא מצטרף, כל עוד לא יביע המבוטח התנגדות (opt-out) ונקבעה הוראת שעה, לתקופה של שנתיים (מ- 1 באפריל, 2016 ועד ל- 31 במרץ, 2018), שבה יופעל מנגנון, שבמסגרתו יאותרו, בתיווכה של הממונה, כספים של מבוטחים במעמד לא פעיל בקרנות פנסיה, אשר הינם במקביל מבוטחים פעילים בקרן פנסיה אחרת, תוך העברת הכספים לקרן הפנסיה הפעילה, אשר תתרחש כל עוד לא יביע המבוטח התנגדות להעברה (opt-out). מטרת התיקונים הללו, בין היתר, הינה הפחתת דמי הניהול המשולמים על ידי מבוטחים לא פעילים בקרנות פנסיה. בהמשך לתיקון האמור ולצורך יישומו התפרסמה בחודש פברואר 2016 טיוטת חוזר שעניינו איחוד חשבונות קיימים בקרנות פנסיה חדשות שמסדירה את יישום הוראת השעה האמורה לעיל. בחודש אפריל 2016 התפרסמה טיוטת חוזר שעניינו הצטרפות לקרן פנסיה או לקופת גמל שמסדירה, בין היתר, את איחוד החשבונות הקיימים במעמד לא פעיל בקרנות פנסיה אגב הצטרפות לקרן פנסיה.

ב. **הוראות לענין בחירת קופת גמל** - בחודש מרץ, 2016 פורסם חוזר שעניינו הוראות לענין בחירת קופת גמל, אשר במסגרתו קובעת הממונה כי היא תבחר לפחות שתי קרנות פנסיה מקיפות שתשמנה כקופות ברירת מחדל של כלל העובדים במשק שלא בחרו באופן אקטיבי בקופת גמל

אחרת, ושמעסיקם לא ערך מכרז עצמאי מטעמו בענין זה, וזאת בהליך תחרותי שיתקיים אחת ל-3 שנים (ושהחברות המנהלות שיזכו בהליך יהיו מחויבות לו למשך 10 שנים ממועד הצטרפות עמית). במכרז תינתן העדפה מתקנה לחברות מנהלות שנתח השוק שלהן מסך ההפקדות לקרנות הפנסיה החדשות אינו עולה על 5%. בנוסף קובעת הממונה את התנאים והקריטריונים שבהם יכולים מעסיק וארגון עובדים לקיים הליך תחרותי משל עצמם לצורך בחירת קרן פנסיה, קופת גמל לחסכון או קרן השתלמות שתהווה קופת ברירה המחדל של עובדיהם. החוזר עשוי לשנות באופן מהותי את תנאי התחרות בשוק הפנסיה, תוך הגברת התחרות החריפה גם כך בשוק זה. בהמשך לחוזר האמור פרסמה הממונה את הכללים שעל פיהם יבוצע ההליך לבחירת קרנות ברירה המחדל הנבחרות על ידי הממונה.

ג. **הגדלת שיעור ההפקדות בקופות גמל** - בחודש פברואר, 2016 נערך הסכם קיבוצי כללי (מסגרת) להגדלת ההפקדות לביטוח פנסיוני במשק. ההסכם הקיבוצי קובע הגדלה מקבילה של דמי הגמולים המשולמים על ידי העובד והמעסיק בשתי פעימות, כשמום 1 בינואר, 2017 שיעור ההפקדה של תגמולי המעסיק יעמוד על 6.5% ושיעור ההפקדה לתגמולי עובד יעמוד על 6%. כן נקבע כי בקופת ביטוח או בקופת גמל שאינה קרן פנסיה תשלום המעסיק לדמי הגמולים יכלול גם את התשלום לרכיב אובדן כושר עבודה. תוקפו של ההסכם הקיבוצי מותנה בהוצאת צו הרחבה על ידי שר הכלכלה. להערכת החברה, צפויה להיות הגדלה בהיקף ההפקדות שיגבו הגופים המוסדיים ולכן צפוי גידול בערך הגלום.

ד. **שינוי מודל הקצאת אג"ח מיועדות והשפעה אפשרית על יכולת הניוד של עמיתים לקראת פרישה** - בחודש ינואר, 2016 התפרסם דוח הצוות להגברת הוודאות בחיסכון פנסיוני ("ועדת באב"ד") שמציע פתרון חלופי לבעיית הריבית התחשיבית. הצוות המליץ על שינוי אופן הקצאת אג"ח מיועדות מסוג "ערד" לקרנות הפנסיה (כיום, הקצאה בשיעור קבוע של 30% מנכסי קרן הפנסיה המקיפה), באופן שנותן עדיפות לפנסיונרים ולעמיתים מבוגרים על חשבון שיעור ההקצאה לעמיתים צעירים: שיעור ההקצאה לפנסיונרים יעלה ל-60%, שיעור ההקצאה לעמיתים מגיל 50 ועד ליציאה לפנסיה זקנה יהיה עד 30%, ולעמיתים עד גיל 50 יוקצו אג"ח המיועדות שיוותרו (כך שבסה"כ לא יהיה צורך בהגדלת היקף הוצאת אג"ח מיועדות לקרנות הפנסיה המקיפות בשל שינוי אופן ההקצאה).

בחודש אפריל התפרסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (זקיפת תשואה בקרן פנסיה חדשה מקיפה), התשע"ו-2016, אשר מטרתן להביא ליישום המלצות ועדת באב"ד, ואשר עולה מהן ששיעור ההקצאה ל-3 הקבוצות דלעיל יהיה בהתאם לשיעור היחסי של כל קבוצה בקרן הפנסיה המקיפה הרלבנטית, וישתנה מקרן לקרן. החברה מעריכה, כי ככל שהתקנות יתפרסמו בנוסח הנוכחי, לא צפויות קרנות הפנסיה להתחיל להתחרות זו בזו ומול מוצרים אחרים (קופות גמל ופוליסות ביטוח) על קבלת כספים לצורך תשלום פנסיה זקנה מיידית – באופן שיגרום להגברה משמעותית של התחרות על כספי עמיתים/מבוטחים מבוגרים לקראת פרישה, אלא אם אחת החברות המנהלות של קרנות פנסיה מקיפות תיטול על עצמה את הסיכון של תובענה ייצוגית מצד העמיתים הצעירים בקרן הפנסיה שאלה יתקבלו עמיתים מבוגרים לקראת פרישה.

יובהר, כי אין ללמוד מניתוחי הרגישות לגבי הערכות החברה באשר להשפעות אפשריות של הרפורמות הנ"ל ולהשפעה אפשרית של שינויים רגולטוריים אחרים שהחברה אינה יכולה להעריך עדיין את השפעתם טרם יישומם המלא בפועל.

כמו כן, חישוב הערך הגלום אינו לוקח בחשבון התפתחויות אחרות שאינן ידועות היום, או התפתחויות שטרם באו לידי ביטוי מעשי בנתונים בפועל ואשר לגביהן אין בידי החברה, נכון למועד זה, יכולת להעריך את השפעתן על תוצאותיה העסקיות ועל הערך הגלום או כל תרחיש אחר שאין וודאות לגבי קיומו. לדוח זה ניתוח רגישות בו נבחנת רגישות תוצאות החישוב לשינויים בפרמטרים שונים, שעשויים לחול.

1.5.3 הטיפול בסיכונים

להלן סייגים ביחס להערכת הערך הגלום המפורטת בדו"ח זה, הנובעים מהאופן שבו חישה החברה את הערך הגלום:

- **הנחות בחישוב הערך הגלום** - בשונה מהאמור בדוח הועדה, לא נלקחו בחשבון סיכונים קיצוניים אשר ההסתברות להתרחשותם נמוכה מאוד ואשר אין ביכולתה של החברה להעריך את הסתברויות התרחשותם ואת השפעתם על החברה, כגון סיכונים תפעוליים. כמו כן, ההנחות הדמוגרפיות שביסוד המודל גובשו בעיקר על סמך מחקרים וניתוחים המבוססים על ניסיון החברה לאורך השנים האחרונות אשר לא כללו אירועים קיצוניים. אי לכך, ישנה אפשרות תיאורטית לתרחישים קיצוניים שהחברה לא לקחה בחשבון בקביעת ההנחות שביסוד המודל, על-אף הניסיון לקבוע הנחות ריאליות אשר יתאימו לניסיון בפועל בטווח הארוך.
- ביסוד המודל קיימת הנחה כי לא קיימת התאמה (קורלציה) בין גורמי הסיכון השונים, אשר עלולה להשפיע על הערך הגלום באופן מהותי. בשונה מהאמור בדוח הועדה, בשל היעדר נתונים מספקים לבחינת הקורלציה האמורה, לא נבדקה הנחה זו ע"י החברה.
- על פי ההנחות והכללים של הועדה, ההנחות אמורות להיקבע, בין היתר, כך שתתקבל התוחלת של הערך הגלום לבעלי המניות. בהיעדר נתונים סטטיסטיים מובהקים מתאימים להערכת התפלגות הערך הגלום לכל הגורמים הדמוגרפיים והתפעוליים, השתמשה החברה בהנחות ריאליות של כל פרמטר ופרמטר כשלעצמו, לפי התוחלת של כל גורם רלוונטי.
- הערך הגלום מבוסס על התיאוריה לפיה משקיעים אינם זקוקים לפיצוי עבור סיכונים שאינם סיכוני שוק ובלבד שהם יכולים לפזר את חוסר הוודאות על ידי החזקת תיק השקעות מפוזר ומגוון, ועל ההנחה כי ניתן לפזר את חוסר הוודאות כאמור. בפועל, יתכן ולא ניתן לפזר חלק מהסיכונים הדמוגרפיים והתפעוליים. בהעדר שוק נזיל ועמוק לפיו ניתן להעריך את "מחיר הסיכון" שהשוק נותן לסיכונים אלה, ובהעדר מתודולוגיה מוסכמת לכימות מחיר השוק הרעיוני לסיכונים אלה, לא הקטנו את ערך הגלום בגין סיכונים אלה.
- יצויין כי קודם למועד פרסום הדו"ח התקשרה הועדה עם יועצים אקטואריים מחו"ל על מנת לגבש מתודולוגיה ראויה ומעשית לפיה יותאם הערך הגלום באופן שישקף את עלות הסיכונים הבלתי מגודרים. צפוי כי התאמה זו תתבטא בהפחתת הערך הגלום הן ביחס לשווי תיק בתוקף (VIF) והן ביחס לשווי העסק החדש (VNB) כך שאלו ישקפו באופן הולם יותר את שווים בהתחשב בכל הסיכונים, כולל הסיכונים הלא מגודרים, וזאת בהתאם לפרקטיקה המקובלת בדיווחי הערך הגלום בעולם. נכון למועד פרסום דוח זה הועדה טרם גיבשה מתודולוגיה סדורה בענין זה. לאור האמור לא ניתן לבצע עדיין את ההתאמה האמורה בדיווח זה.
- על מנת לשקף את הערכתם של הסיכונים שלא נלקחו בחשבון כאמור לעיל, קוראי הדוח יכולים להתאים את הערך הגלום המוצג, על-פי שיקול דעתם, באמצעות ניתוחי הרגישות בסעיף 3.6. יש להדגיש כי, כאמור לעיל, אין בידי החברה להעריך כמותית, באופן אובייקטיבי ומדעי, את השפעת הסוגיות הנ"ל על הערך הגלום, ועל-כן, הרגישויות שהוצגו אינן מהוות הערכה שכזו, אלא הן מספקות כלי למשתמשי הדוח לצורך הערכת השפעת הסוגיות לפי שיקול דעתם.

1.5.4 שיערוך נכסים לפי שווי הוגן

בהתאם לכללים והעקרונות שבדוח הועדה, ולכללי ניהול קרנות פנסיה חדשות, לא הותאם שווים החשבונאי של אגרות חוב המיועדות בקרן הפנסיה המקיפה לשווי ההוגן, ובהתאם לכך שווי התיק חושב תוך התחשבות בריבית שזכאיות איגרות החוב הללו, אשר תיזקף לטובת עמיתי הקרן.

1.5.5 הסדרי סבסוד ממשלתי לקרנות פנסיה

בחישוב הערך הגלום וערך העסקים החדשים של עסקי ניהול פנסיה, הניחה החברה שלא יחולו שינויים בהסדרי הסבסוד הממשלתי השונים, המתבטאים בשיעורי תשואה מובטחים על אג"ח מיועדות קיימות ו/או צפויות להיות מונפקות בעתיד.

1.5.6 הערך הגלום איננו אמור לייצג את השווי הכלכלי או שווי השוק של החברה או של חברת האם שלה, מנורה מבטחים החזקות בע"מ.

יודגש, כי הערך הגלום אינו מתייחס למנורה מבטחים החזקות בע"מ, חברת האם של החברה, שלה פעילויות ועסקים נוספים. כמו כן, הערך הגלום אינו מביא בחשבון סיכונים מסוימים כמפורט בסעיף 1.5.3 לעיל. מובן אפוא, כי לאור האמור לעיל, הערך הגלום איננו מייצג, את שווי השוק או את השווי הכלכלי הכולל של החברה, ואת שווי השוק או את השווי הכלכלי של מנורה מבטחים החזקות בע"מ.

2 מתודולוגית חישוב הערך הגלום

2.1 כללי

עקרונות חישוב הערך הגלום נעשו בהתאם לכללים והעקרונות שבדוח הוועדה, למעט לעניין הטיפול בסיכונים מסוימים המתוארים בסעיף 1.5.3 לעיל, הכל כמפורט בסעיף האמור. ההנחות במודל הן לפי "ההנחות הצפויות באופן המיטבי" (Best Estimate Assumptions), דהיינו - ללא מקדמי שמרנות. המודל אינו כולל שווי של מכירות עתידיות, אך מבחינת רמת ההוצאות וכדומה, החישוב מניח המשך פעילות עסקית.

2.2 טיפול בסיכונים

סיכונים פיננסיים (סיכוני שוק) - סיכוני השוק נלקחו בחשבון לפי עלותם הגלומה במחירי שוק, על ידי שימוש בטכניקה מימונית הנקראת Certainty Equivalent Approach. בטכניקה זו מקטינים את התשואות הצפויות לרמה של שיעורי ריבית חסרת סיכון. יצוין כי התזרים הצפוי מאג"ח מיועדות חושב על בסיס תשואת אג"ח אלו, ותזרים מזומנים בגינן הוון אף הוא לפי שיעור ריבית חסרת סיכון. לאחר התאמה זו, מהוונים את תזרימי המזומנים החזויים לפי ריבית חסרת סיכון, ללא צורך להוסיף פרמיית סיכון לשיעור ההיוון.

במסגרת התייעצות שמבוצעת בין הוועדה לבין היועצים מחו"ל, כאמור לעיל, הועדה יחד עם היועצים החלו לגבש מתודולוגיה אשר תיתן ביטוי לעובדה כי בפועל ניתן להניח תשואות עודפות על ריבית חסרת סיכון, לאור העובדה שניתן להשקיע בנכסים לא סחירים כנגד התחייבויות ביטוחיות שהן לא נזילות ולפיכך ניתן להניח תוספת לשיעור ריבית חסרת הסיכון אשר מתאים לנכסים סחירים ("פרמיית אי נזילות") כמקובל בפרקטיקה של דיווחי EV בעולם. התאמת שיעור ריבית חסרת הסיכון, בגין פרמיית "אי הנזילות" צפויה להביא לגידול של הערך הגלום. נכון למועד פרסום דוח זה הועדה טרם גיבשה המלצות מפורטות וסופיות ולכן לא ניתן ביטוי ל"פרמיית אי הנזילות" במסגרת דו"ח זה.

סיכונים שאינם סיכוני שוק – חישוב הערך הגלום מתבסס על התיאוריה הפיננסית אשר על פיה, משקיעים אינם זקוקים לפיצוי נוסף בריבית ההיוון עבור סיכונים שאינם סיכוני שוק ובלבד שהם יכולים לפזר את חוסר הוודאות על ידי החזקת תיק השקעות מפורז ומגוון. לכן, בהינתן הנחה זו, חושב ערך הגלום על-בסיס הנחות דמוגרפיות ותפעוליות שהן "הנחות הצפויות באופן מיטבי" ועל-ידי היוון של תזרימי המזומנים בשיעור ריבית חסרת סיכון, ללא הוספת מרווחים להנחות או לשיעור ריבית ההיוון.

2.3 הנחות כלכליות

2.3.1 תשואה, ריבית הון ואינפלציה

התשואה העתידית וריבית ההיוון נקבעו על-פי עקום התשואות של ריבית חסרת סיכון צמודת מדד. שיעורי הריבית חסרת הסיכון (spot) נכון לסוף 2015 הינן:

לסוף שנה	שיעור ריבית	לסוף שנה	שיעור ריבית	לסוף שנה	שיעור ריבית
2016	0.45%	2026	0.77%	2036	1.41%
2017	0.41%	2027	0.86%	2037	1.44%
2018	0.22%	2028	0.95%	2038	1.48%
2019	0.10%	2029	1.02%	2039	1.51%
2020	0.14%	2030	1.09%	2040	1.54%
2021	0.23%	2031	1.16%	2041	1.56%
2022	0.32%	2032	1.22%	2042	1.59%
2023	0.43%	2033	1.27%	2043	1.61%
2024	0.54%	2034	1.32%	2044	1.63%
2025	0.66%	2035	1.37%	2045	1.65%

יצוין, כי אין צורך בהנחה מפורשת של אינפלציה עתידית כיוון שכל הסכומים במודל צמודים. כאשר פרמטר מסוים צפוי להשתנות שלא בהתאם לאינפלציה העתידית, נלקחה הנחה מפורשת של החריגה מהאינפלציה העתידית.

2.3.2 מיסוי

החישובים מבוססים על שיעור מס בשיעור של 37.18% בהתאם לשיעור המס שהיה בתוקף ב-31/12/2015, כולל מע"מ בשיעור של 17%. יצוין כי שיעורי המס עודכנו בחודש ינואר 2016 (לאחר מועד המאזן) לשיעור 35.9% אולם החישובים התבססו על שיעורי המס שהיו בתוקף ב-31/12/2015.

2.4 הנחות דמוגרפיות ותפעוליות

כל ההנחות להן השפעה מהותית על הערך הגלום נקבעו לפי האומדנים הטובים ביותר של החברה לגבי כל גורם דמוגרפי ותפעולי, ומשקפות את הציפייה של החברה לעתיד בגין גורמים אלה (ראה גם סעיף 1.5).

2.4.1 הנחות דמוגרפיות

ההנחות הדמוגרפיות, הכלולות בחישוב, נלקחו מתוך מחקרים פנימיים של החברה, ככל שישנם, ומסקנות פרי הפעלת שיקול דעת מקצועי, המבוססים הן על ניסיון רלוונטי והן על שילוב של מידע ממקורות חיצוניים ולוחות תמותה ותחלואה שפורסמו. ההנחות הדמוגרפיות לגבי שיעורי העזיבה לפעילים ולמוקפאים, שיעורי ההקפאה ושיעורי הגידול בשכר העמיתים ששימשו בדוח ל 31/12/2015 מבוססים על מחקר שנערך לקראת הכנת הדוח הקודם למעט עידכון שיעור משיכת כספים בגיל זכאות לקיצבת זיקנה שעודכן בדוח הנוכחי

2.4.2 הוצאות הנהלה וכלליות עתידיות

הוצאות הנהלה וכלליות חושבו בהתאם לתוצאות מודל תמחירי פנימי שנערך בחברה לגבי הוצאות הקשורות לעסקים הכלולים, לרבות: הקצאת ההוצאות למבוטחים "משלמים", מבוטחים שאינם "משלמים" ומקבלי קצבה והעמסת ההוצאות על פעילויות שונות (הפקה, ניהול שוטף, השקעות וכו'). החברה הניחה שההוצאות בעתיד יעלו בשיעור מדד המחירים לצרכן.

2.5 שיטת החישוב

2.5.1 הון עצמי מותאם (ANW)

סכום ההון העצמי נלקח מתוך הדוחות הכספיים של החברה ליום 31 בדצמבר 2015. סכום זה הוקטן בסכום הוצאות הרכישה הנדחות לפי היתרה במאזן, בניכוי העתודה למס נדחה שבגינה ובניכוי הטבת המס הצפויה בגין חלק הוצאות הרכישה הנדחות המוכרות למס הכנסה.

2.5.2 ערך נוכחי של רווחים עתידיים (PVFP)

הערך הנוכחי של רווחים עתידיים חושב באמצעות מודל אקטוארי המתבסס על נתוני עמיתי קרנות הפנסיה, ונתונים אחרים המצויים בידי החברה. מודל זה מאפשר ביצוע של תחזית תזרימי מזומנים עתידיים והיוונים.

2.5.3 עלות הון נדרש (CoC)

בוצעה תחזית של ההון הנדרש על פי הדרישות הקיימות ובהתאם להתפתחות העתידית הצפויה של העסקים הכלולים. עלות ההון הינה היוון המס על רווחי השקעה על ההון הנדרש בגין העסקים הכלולים.

2.5.4 ערך עסקים חדשים (VNB)

ערך העסקים החדשים מחושב כערך נוכחי של רווחים מעת ההצטרפות של העמית לקרן הפנסיה ועד תום תקופת תשלומי הפנסיה, ורווחים עתידיים הנובעים מכספים שהועברו מקרנות אחרות בגין מבוטחים קיימים. הערך נוכחי של הרווחים חושב באמצעות מודל אקטוארי המתבסס על הנתונים האישיים של העמיתים ונתונים אחרים כדי לשקף את תרומת התפוקה של השנה לערך הגלום. חישוב ה VNB נערך בגין כל העמיתים החדשים שהצטרפו לקרנות הפנסיה בשנת 2015. יובהר כי הערך הנוכחי של הרווחים העתידיים (PVFP) כולל את ערך הרווחים, מסוף שנת 2015 ואילך בגין עסקים חדשים כאמור.

2.6 טיפול באופציות והבטחות פיננסיות

לא קיימות בעסקים הכלולים אופציות והבטחות פיננסיות מהותיות לטובת העמיתים.

2.7 ניתוח השינוי ב-EV והרווח על בסיס EV

הטבלה בסעיף 3.4 להלן מציגה את השינוי בערך גלום, מחולק למרכיבי ההון המותאם והשווי תיק (בניכוי עלות ההון), כולל העברות בין שני מרכיבים אלה. כל הסכומים מוצגים לאחר מס. השינוי מפורט לגורמי ההשפעה השונים שלו, כדלקמן:

1. התאמות ליתרת הפתיחה של ערך הגלום – בשנה זו לא היו התאמות.

2. שינויים בהנחות תפעוליות ודמוגרפיות - מדי תקופה החברה מעדכנת את ההנחות לפיהן מעריכים את ערך הגלום. העדכונים בוצעו בהתאם לנתונים חדשים לגבי הניסיון בפועל ולשינויים בציפיות הנהלת החברה. השינויים העיקריים בהנחות היו בשיעור הירידה העתידית בדמי הניהול ובשיעורי העזיבה. השינויים בהנחות הפחיתו את ערך הגלום ב- 730 מיליון ש"ח.

3. רווח צפוי על ערך הגלום – הערך הגלום צפוי להניב רווחים אף אם החברה לא הייתה מוכרת עסקים חדשים ולא הייתה פועלת בתחומים נוספים שאינם כלולים ב-EV. רווחים אלה נובעים מ- 3 מקורות:
- א. תשואה צפויה על שווי התיק בתוקף בסוף התקופה הקודמת – הכנסות צפויות אלו מבוססות על שיעור התשואה הריאלית (מעל למדד) הצפויה בתחילת השנה, כולל מרווחים מעל ריבית חסרת סיכון שהיו צפויים להתקבל.
 - ב. תשואה צפויה על ההון העצמי המותאם – ההכנסות מהשקעות הצפויות מהנכסים העומדים כנגד ההון המותאם. הכנסות צפויות אלו מבוססות על שיעור התשואה הריאלית (מעל למדד) הצפויה בתחילת השנה, כולל מרווחים מעל ריבית חסרת סיכון שהיו צפויים להתקבל.
 - ג. רווח כולל הצפוי לעבור משווי התיק בתוקף להון העצמי המתואם במהלך שנת 2015- במהלך שנת 2015 ירד הרווח החזוי לשנת 2015 משווי התיק, והתווסף להון המותאם, כך שבסך הכל מקור זה לא משפיע על סך ערך הגלום בכללותו, אלא מביא להעברה ממרכיב שווי התיק בתוקף למרכיב ההון המותאם. בהתאם לשיטת קביעת ההון העצמי המותאם, רווח זה אינו כולל השפעת הפחתת ה-DAC.
4. השפעת הסטיות מההנחות התפעוליות והדמוגרפיות במהלך 2015 - מטבע הדברים, הניסיון בפועל לגבי שיעורי הביטולים, ההוצאות וכדומה היו שונים במהלך התקופה מאלו שהונחו לצורך חישוב ערך הגלום. סטיות אלו משפיעות גם על הרווחים הצפויים לאחר השנה וגם על הרווחים של השנה עצמה, וההשפעות מוצגות בסעיף זה בנפרד על השווי תיק בתוקף ועל ההון המותאם בהתאמה. השפעת הסטיות בשנה זו, אשר מסתכם ב- 543 מיליון ש"ח גידול לשווי תיק, נובעת בעיקר מגידול ריאלי בהפקדות מעל הצפוי ומשיעור פדיונות נמוך מהצפוי. בנוסף, סעיף זה כולל את ההשפעה ממספר גורמים כגון השפעת שינויים בהטבות (הנחות בדמי ניהול).
5. רווח מעסקים חדשים – הערך הגלום אינו כולל את הערך הצפוי להתווסף מעסקים חדשים שימכרו בעתיד. על כן, סעיף זה מציג את התוספת לערך הגלום לסוף התקופה הקודמת, עקב הצטרפות עמיתים חדשים לקרנות הפנסיה וניוד כספים לתוך הקרן בגין מבוטחים קיימים. התוספת מחולקת להשפעה בפועל מהעסקים החדשים על הרווחים בתקופה עצמה (מוצגת תחת ההון המותאם) ולרווחים הצפויים מהעסקים החדשים בעתיד (ומוצג תחת השווי תיק בתוקף).
6. הוצאות פיתוח שלא נכללו ב- EV – כאן מוצגת ההשפעה, על הרווחים בפועל בשנה, של ההוצאות החריות שלא נכללו בערך גלום, אלא יוחסו למכירות עתידיות. בשנת 2015 לא היו הוצאות פיתוח שלא נכללו ב-EV.
- נהוג לכנות את סיכום השינויים בסעיפים 2 עד 6 "רווח תפעולי על בסיס ערך גלום". סכום זה משקף את הערך שהתווסף לערך הגלום, או הרווח במונחי ערך, הנובע בפעילות השוטפת של החברה, למעט ההשפעה מעסקים שלא כלולים ב-EV ולפני ההשפעה של אינפלציה וגורמים כלכליים לא צפויים, כגון שינויים שלא היו צפויים בשיעורי הריבית בשוק, בשוק ההון ובאינפלציה.
7. רווח מפריטים מיוחדים – בדוח ל 12/2015 אין פריטים מיוחדים.
8. השפעת אינפלציה במהלך 2015 – סעיף זה כולל את השפעת תשואה רעיונית על הון החברה המתואם ועל כל תזרימי ה-VIF, בשיעור האינפלציה בשנת 2015 (0.91%-). בסעיפים הבאים מוצגת ההשפעה של התשואות הריאליות מעל המדד.

9. רווח מסטיות מההנחות הכלכליות במהלך 2015 ומשינויים להנחות כלכליות – סעיף זה כולל שני מרכיבים:

א. ההשפעה על שווי התיק משינויים בהנחות הכלכליות. הנחות אלו כוללות את ריבית ההיוון, התשואות הצפויות ושיעורי המס. השינוי בשיעור המס שנלקח בחשבון נובע מהירידה בשיעור המע"מ במהלך 2015.

ב. ההשפעה מהסטיות של הפרמטרים הכלכליים בפועל במהלך השנה לעומת התשואה שהיתה צפויה בתחילת השנה, כולל מרווחים מעל הריבית חסרת הסיכון שהיו צפויים להתקבל. ההשפעה הינה בשני מרכיבי ה-EV:

- בהון המותאם - עקב ההשפעה על הרווח בעיקר מתשואות שונות מהצפוי על נכסי החברה העומדים כנגד ההון.
- בשווי התיק – עקב ההשפעה על הרווחים העתידיים כתוצאה מההשפעה על יתרות החסכון מהפער בין התשואות שהושגו בפועל מעל אלה שנצפו לפני שנה.

נהוג לכנות את סיכום השינויים בסעיפים 2 עד 9 "רווח על בסיס ערך גלום" בגין עסקים כלולים. סכום זה משקף את הערך שהתווסף לערך הגלום, או הרווח במונחי ערך, הנובע מפעילות שוטפת של החברה, כולל ההשפעות מגורמים כלכליים וכולל פריטים מיוחדים, אך ללא ההשפעה של עסקים שלא כלולים ב-EV.

10. רווח מעסקים לא כלולים – מתייחס לרווח בשנת 2015 ממגזר הגמל.

2.8 מבחני רגישות

במבחני הרגישות המוצגים בסעיף 3.5 להלן, אומצו הגישות הבאות:

1. הרגישויות מתייחסות לכל העסקים הכלולים אלא אם צוין אחרת.
2. מבחני הרגישות מתייחסים לכל הנחה בנפרד, ללא מדידה של השפעות מצטברות או מתקזזות או שינויים נגזרים על גורמים אחרים וכדומה.
3. הרגישות בגין ערך העסקים החדשים מתייחסת לשינויים מסוף שנת 2015 ואילך, ולא לתקופה מעת המכירה ועד לסוף שנת 2015.
4. ריבית - השפעת שינוי שיעור ריבית המשמש כריבית היוון והתשואה הצפויה מהשקעות נכסי קרנות הפנסיה על ערך נוכחי של הרווחים העתידיים (PVFP).
5. הוצאות הנהלה וכלליות - שינוי של הוצאות ההנהלה בשיעור של 10%.
6. עליית שכר - בדיקת השפעת שינוי שיעור הגידול בשכר בשיעור 1% + או בשיעור של 1% -.
7. עליית ביטולים - בדיקת השפעת שינוי שיעור הפדיונות, העזיבות וההקפאות בשיעור של 10%.
8. ירידה בדמי ניהול (כגון עקב רפורמת קרן ברירת מחדל) - בדיקת השפעת ירידה בדמי ניהול בשיעור של 10%.
9. ירידה בדמי ניהול (כגון עקב נידוד מוקפאים) - בדיקת השפעת ירידה בדמי ניהול מהצבירה של המוקפאים בשיעור של 10%.
10. תיקון 12 - בדיקה השפעה אפשרית של רפורמת "תיקון 12" על-ידי קביעת דמי הגמולים לשיעור של 6% הפרשות עובד ולשיעור של 6.5% להפרשות מעביד לעמיתים שהשיעורים בפועל היו נמוכים יותר.

2.9 סקירת דוח הערך הגלום

דוח הערך הגלום ליום 31.12.2015 וערך העסקים החדשים לשנה שהסתיימה באותו תאריך, וכן מבחני הרגישות ביחס אליהם נסקר על ידי רוי"ח קוסט פורר גבאי את קסירר (Ernst and Young). דוח הסוקר החיצוני מצורף בנספח א' לדוח זה.

3 תוצאות (במיליוני ש"ח)

3.1 הערך הגלום נכון ל-31/12/2015

מיליוני ₪	EV בגין עסקי ניהול קרנות פנסיה
הון עצמי מותאם (ראה סעיף 3.3 להלן)	211
ערך נוכחי של רווחים עתידיים בניכוי מס	6,494
בניכוי עלות הון נדרש	(51)
ערך גלום	6,654

3.2 ערך עסקים חדשים של מכירות בשנת 2015

מיליוני ₪	VNB בגין עסקי ניהול קרנות פנסיה
ערך עסקים חדשים לפני עלות הון נדרש	318
עלות הון נדרש בגין עסקים חדשים	(4)
סה"כ ערך עסקים חדשים	314

3.3 התאמה בין ההון העצמי המותאם לבין ההון העצמי בדוחות הכספיים

טבלה 3.3 - חברה מנהלת קרנות פנסיה

במיליוני ש"ח	
הון עצמי (מאזן החברה המנהלת)	346
בניכוי הוצאות רכישה נדחות (DAC)	(205)
בתוספת מס בגין DAC	70
הון עצמי מותאם לחברה מנהלת קרנות פנסיה	211

3.4 ניתוח השינוי ב-EV והרווח על בסיס EV

טבלה 3.4 החברה המנהלת

ערך גלום	שווי תיק בתוקף	הון עצמי מותאם	ראה סעיף	
6,640	6,454	186		ערך גלום ליום 31/12/2014
-	-	-	2.7.1	התאמות לערך גלום ליום 31/12/2014
6,640	6,454	186		ערך גלום מותאם ליום 31/12/2014
				רווח תיפעולי מהתיק בתוקף ליום 31/12/2015
-730	-730	-	2.7.2	- שינויים בהנחות תפעוליות ודמוגרפיות
62	63	-1	2.7.3	- גידול ריאלי צפוי
-	-110	110	2.7.3	- רווח כולל (ריאלי) צפוי לעבור משווי תיק להון עצמי בשנת 2015
543	542	1	2.7.4	- השפעת הסטיות מההנחות התיפעוליות והדמוגרפיות במהלך שנת 2015 ושינויים אחרים לתיק בתוקף
-125	-235	110		סה"כ
314	367	-53	2.7.5	רווח מעסקים חדשים
-	-		2.7.6	הוצאות פיתוח שלא נכללו ב- EV
189	132	57		רווח תיפעולי לפי ערך גלום
-	-	-	2.7.7	רווח מפריטים מיוחדים
-54	-52	-2	2.7.8	השפעת אינפלציה במהלך 2015
-89	-91	2	2.7.9	רווח מסטיות מההנחות הכלכליות במהלך שנת 2015 ומשינויים להנחות כלכליות
47	-11	58		סה"כ רווח על בסיס ערך גלום - בגין עסקים כלולים
17	-	17	2.7.10	רווח כולל מעסקים לא כלולים
64	-11	75		סה"כ רווח על בסיס ערך גלום - בגין עסקים כלולים והון
-50		-50		תנועות בהון (דיבידנד שחולק ב 2015)
6,654	6,443	211		ערך גלום ליום 31/12/2015

3.5 פירוט הפער בין השינוי בהון העצמי המותאם לבין הרווח הנקי לחברה (במיליוני ₪)

93	רווח נקי
-	פריטים שהועברו דרך קרן הון
93	רווח כולל (לאחר מס)
(25)	שינוי ב- DAC לפני מס
8	מס בגין השינוי ב- DAC
-	שינוי שיערוך נכסים בשווי הוגן בניכוי מס
-	שינוי נטו בשווי תיק / מוניטין הרשום במאזן
76	רווח כולל מותאם לבסיס של ערך גלום
(50)	תנועות הון
26	סה"כ שינוי בהון העצמי המותאם

3.6 ניתוחי הרגישות בגין עסקי ניהול קרנות פנסיה

שינוי בערך עסקים חדשים		שינוי בערך גלום		
ב - %	במיליוני ₪	ב - %	במיליוני ₪	
	314		6,654	התוצאה הבסיסית
8.28	26	5.40	359	הפחתה של 0.5% בריבית ההיוון
-6.05	-19	-4.06	-270	עלייה של 10% בהוצאות הנהלה וכלליות
-12.74	-40	-6.75	-449	ירידה של 1% בעליית השכר
14.97	47	7.74	515	עלייה של 1% בעליית השכר
-14.97	-47	-7.68	-511	עלייה של 10% בשיעורי הביטולים (כולל פידיונות והקפאות)
17.83	56	8.46	563	ירידה של 10% בשיעורי הביטולים (כולל פידיונות והקפאות)
-15.29	-48	-12.37	-823	תרחיש - ירידה בהכנסות החברה המנהלת מד"ג וצבירה של 10%
-4.14	-13	-3.31	-220	תרחיש - ירידה בהכנסות החברה המנהלת מהצבירה של המוקפאים ב- 10%
6.69	21	3.38	225	קביעת הפרשות עובד על מינימום של 6% והפרשות מעביד בשיעור מינימלי של 6.5%

במידה ולניתוח הרגישות השפעה סימטרית לשני הכיוונים, מוצג לעיל השינוי בכיוון האחד בלבד.

ישעיהו אורזיצר
האקטואר הראשי

יהודה בן אסאייג
מנכ"ל

29 במאי, 2016

לכבוד הדירקטוריון של

מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ

א.ג.נ.

הנדון : סקירת דוח הערך הגלום ליום 31.12.2015

א. לבקשתכם סקרנו את המידע, אשר הוכן על ידי מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ (להלן החברה), בדבר הערך הגלום ליום 31.12.2015, ערך העסקים החדשים לשנה שהסתיימה באותו תאריך, ניתוח התנועה בערך הגלום ומבחיני הרגישות ביחס אליהם, המתייחסים לעסקי ניהול קרנות פנסיה (להלן – "דוח הערך הגלום").

ב. סקירתנו כללה, בין היתר:

1. דיונים וביורורים עם הגורמים הרלבנטיים בחברה, ביצוע נהלים אנליטיים בהתייחס לתוצאות המוצגות בדוח הערך הגלום ובהתייחס למידע פיננסי וסטטיסטי אחר.
2. התאמה בין תוצאות החישוב ומידע פיננסי של החברה.
3. השוואה של הנחות הדמוגרפיות והתפעוליות, לפיהם נערך דוח הערך הגלום, עם ניסיון העבר בחברה ומידע חיצוני רלוונטי.
4. בחינת ההתאמה של המתודולוגיה, ההנחות ודרך ההצגה, לפיהם נערך דוח הערך הגלום, לחוזר המפקח על הביטוח מספר 11-1-2007 על נספחיו (להלן חוזר המפקח). חוזר המפקח אימץ את הכללים והעקרונות שנקבעו בדוח וועדה משותפת של חברות הביטוח והמפקח על הביטוח (להלן "הוועדה"), אשר פעלה בליווי יועצים מישראל ומחו"ל.

ג. בהתבסס על סקירתנו, ובהסתמך על נתונים ומידע שסופקו על ידי החברה הרינו לציין כדלקמן:

1. המתודולוגיה וההנחות שתוארו בדוח הערך הגלום עומדות, מכל הבחינות המהותיות בחוזר המפקח, בכפוף לאמור בסעיף ד(3) להלן.
2. אופן הגילוי בדוח הערך הגלום עומד מכל הבחינות המהותיות בחוזר המפקח ובהוראות המפורטות ב- "פורמט גילוי" אשר הוכן על ידי הוועדה בתאום עם המפקח על הביטוח. "פורמט גילוי" זה טרם פורסם על ידי המפקח על הביטוח כתוספת לחוזר המפקח.
3. לא עלה בסקירתנו דבר המצביע על כך כי ההנחות הדמוגרפיות והתפעוליות אשר הוצגו בפנינו במהלך הסקירה אינן סבירות בהתבסס על ניסיון החברה בעבר ובהווה וציפיות ההנהלה לגבי העתיד, בכפוף לאמור בסעיף ד(2) להלן.
4. לא עלה בסקירתנו דבר המצביע על כך שהערך הגלום בסך 6,654 מליון ש"ח, הערך של עסקים חדשים בסך 314 מליון ש"ח, מבחיני הרגישות ביחס אליהם וניתוח התנועה בערך הגלום לא הוערכו כיאות על פי המתודולוגיה וההנחות שתוארו בדוח הערך הגלום ושהוצגו בפנינו במהלך הסקירה.

ד. אנו מפנים את תשומת הלב לנושאים הבאים:

1. דוח הערך הגלום הוכן על בסיס הנחות שהינן פרי השלכת הניסיון הקיים כלפי העתיד במסגרת הסביבה בה פועלת החברה. מטבע הדברים, היות ומדובר בהערכות עתידיות לזמן ארוך, התוצאות בפועל צפויות להיות שונות מאלה שהוערכו בעת חישוב הערך הגלום.
2. קיימת אי ודאות לגבי השלכות של הרפורמות בענפי החיסכון ארוך טווח. חישוב ערך הגלום אינו מתחשב בהשפעות האפשריות של רפורמות אלו, כמפורט בסעיף 1.5.2 לדוח הערך הגלום.
3. הערות, הבהרות וסייגים לגבי הטיפול בסיכונים המתוארים בסעיף 1.5.3 לדוח הערך הגלום.
4. פרסומו של הערך הגלום של עסקי ניהול קרנות פנסיה אינו מתחייב על פי הנחיות המפקח.

בכבוד רב,

קוסט, פורר גבאי את קסירר

רואי חשבון